Elena Ruscică
Doru Turbatu

FOLIROM

GHIDUL ABSOLVENTULUI
clasei a IV-a

Limba și literatura română
Matematică

Teste de evaluare sumativă

Elena Rudică este profesoară, şefa Catedrei de limba şi literatura română la Liceul „Emil Racoviţă", Iaşi, metodistă în cadrul Inspectoratului Şcolar Judeţean, Iaşi, coautoare a volumului *Limba română. Culegere de exerciţii şi teste pentru examenele de admitere în facultăţi, colegii şi licee*, ediţia I, Editura Polirom, Iaşi, 1996; ediţia a II-a, revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 1997.

Doru Turbatu este profesor, şeful Catedrei de matematică la Liceul „Emil Racoviţă", Iaşi, membru în Comisia Judeţeană a profesorilor de matematică şi în comisiile de organizare a olimpiadelor judeţene de matematică.

© 2000 by Editura POLIROM Iaşi

Editura POLIROM
Iaşi, b-dul Copou nr. 4, P.O. Box 266, 6600
Bucureşti, b-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale:

RUDICĂ, ELENA

Ghidul absolventului clasei a IV-a : teste de evaluare sumativă : limba şi literatura română, matematică / Elena Rudică, Doru Turbatu. – Ed. a 2-a rev. şi adăugă – Iaşi : Polirom, 2000

208 p.; 21 cm. – (Micul şcolar)

Bibliogr.

ISBN: 973-683-392-5

I. Turbatu, Doru

CIP: 811.135.1(075.33)(079.1)
51(075.33)(079.1)

Printed in Romania

Elena Rudică **Doru Turbatu**

GHIDUL ABSOLVENTULUI CLASEI A IV-A

Teste de evaluare sumativă. Limba şi literatura română. Matematică

Ediţia a II-a revăzută şi adăugită

POLIROM
2000

CUPRINS

Argument 7

TESTE PROPUSE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ 11

A) Teste complexe, diferenţiate după modelele de abordare didactică a materiei propuse de manualele alternative pentru clasa a IV-a 13

B) Teste complexe, valabile pentru toţi absolvenţii clasei a IV-a, din punctul de vedere al formulării cerinţei, dar ţinând seama de manualul folosit ; bareme de evaluare prin notă 75

C) Teste complexe, valabile pentru toţi absolvenţii clasei a IV-a, indiferent de manualul folosit ; bareme orientative, în noul sistem de evaluare (de la 10 p. la 100 p.) 95

D) Teste-grilă vizând cunoştinţele fundamentale de limbă ale absolventului ciclului primar, necesare înţelegerii viitoarelor conţinuturi ale învăţării, specifice clasei a V-a 109

Rezolvarea testelor-grilă 131

E) Compuneri propuse pentru elevii cu un coeficient superior de creativitate 133

TESTE PROPUSE PENTRU MATEMATICĂ 139

A) Teste LER. Teste date la Liceul „Emil Racoviţă", Iaşi, în perioada 1990-1999, la testarea pentru clasa a V-a 141

B) Teste complexe propuse pentru testarea la clasa a V-a 147

C) Teste-grilă 155

D) Probleme cu grad de dificultate sporit propuse pentru testarea la clasa a V-a 167

E) Soluţii la testele LER şi la testele clasice însoţite de bareme de evaluare prin notă 175
Teste LER 175
Teste complexe 182
Teste-grilă 196
Probleme 198

Bibliografie 203

Argument

Realizarea lucrării de faţă a fost motivată de o serie de factori obiectivi, dintre care enumerăm:

1) existenţa unor obiective generale şi de referinţă ale învăţării la disciplinele limba şi literatura română şi matematică, pentru clasa a V-a, care se bazează pe obiectivele de referinţă pentru clasele primare, la aceste discipline, pe care le integrează şi le dezvoltă;
2) folosirea manualelor alternative la clasa a IV-a, care oferă modele diferite şi originale de abordare didactică a materiei;
3) acordarea calificativelor în clasa a IV-a, în conformitate cu nivelul de performanţă al elevului; trecerea acestuia la sistemul de evaluare prin notă, în clasa a V-a.

Factorii menţionaţi impun cunoaşterea atât de către învăţători, cât şi de către profesori a modelului de proiectare a conţinuturilor celor două discipline, în ciclul primar şi în ciclul gimnazial, a obiectivelor de referinţă specifice şi a tipurilor de activităţi care duc la învăţarea, întărirea şi dezvoltarea capacităţilor prevăzute ca obiective de atins. De asemeni, se impune asigurarea de către învăţători şi profesori a coerenţei procesului de evaluare (privit din perspectiva trecerii elevului din ciclul primar în cel gimnazial).

Lucrarea noastră, concepută în spiritul acestor deziderate, oferă un set de teste de evaluare sumativă la cele două discipline, care sunt utile:

- *elevilor* din clasa a IV-a, ca mijloc de autoevaluare;
- *învăţătorilor*, ca modalităţi de evaluare finală;
- *părinţilor*, ca mijloc de apreciere a ceea ce trebuie să ştie copilul la sfârşitul clasei a IV-a, pentru a se integra optim în sistemul de cerinţe specifice clasei a V-a;
- *profesorilor*, ca modalităţi de realizare a testării la clasa a V-a.

Lucrarea are în vedere în mod deosebit organizarea acestei testări, care, în condiţiile actuale, trebuie riguros concepută şi adaptată factorilor amintiţi, pentru a se asigura coerenţa evaluării, obiectivitatea ei şi, implicit, evitarea impactului psihologic stresant asupra elevului.

În acest scop, considerăm că sunt necesare:

- o colaborare eficientă între învăţători şi profesori;
- realizarea de către învăţători a unor evaluări finale cu acordare de note; motivarea sistemului de notare prin precizarea capacităţilor şi subcapacităţilor măsurabile în performanţe concrete;
- anunţarea din timp, de către fiecare şcoală care organizează testare la clasa a V-a, a unei programe orientative pentru elevi.

Testele propuse de noi valorifică activităţile de învăţare specifice clasei a IV-a, pe

care le-am cunoscut studiind manualele alternative şi caietele pentru elevi la limba română şi la matematică. Ele permit o evaluare globală a elevului într-o unitate de timp redusă (testul la clasa a V-a desfăşurându-se, în general, timp de o oră, la fiecare disciplină) şi precizează nivelul de structurare a unor competenţe şi capacităţi absolut necesare activităţii şcolare în clasa a V-a.

Prima parte a lucrării cuprinde teste propuse pentru limba şi literatura română, grupate în următoarele capitole:

A) *teste complexe* diferenţiate după modelele de abordare didactică propuse de manualele alternative pentru clasa a IV-a (1-41, conform manualului apărut la Editura Aramis, autori Mihaela Peneş şi Vasile Molan; 42-75, conform manualului apărut la EDP, autor Maria Dumitrache; 76-100 conform manualului apărut la Editura All, autori Ana Dumitrescu, Vasile Teodorescu şi Daniela Beşliu;

B) - *teste complexe*, valabile pentru toţi absolvenţii clasei a IV-a, din punctul de vedere al formulării cerinţei, dar ţinând seama de manualul folosit; bareme de evaluare prin notă;

C) - *teste complexe*, valabile pentru toţi absolvenţii clasei a IV-a, indiferent de manualul folosit; bareme orientative, în noul sistem de evaluare (de la 10 p. la 100 p.);

D) - *teste-grilă*, vizând cunoştinţele fundamentale de limba română ale absolventului ciclului primar, necesare înţelegerii viitoarelor conţinuturi ale învăţării, specifice clasei a V-a;
- *rezolvarea testelor-grilă*;

E) *compuneri* pentru elevii cu un coeficient superior de creativitate.

Testele din primul capitol îşi propun să acopere integral cerinţele privitoare la noţiunile de: literatură, gramatică, vocabular, fonetică şi stil dobândite de elevi în clasa a IV-a. Respectând obiectivele de referinţă, dar şi specificul fiecărui manual, care ţine de modelul original de abordare didactică a materiei, testele evaluează integrarea acestor noţiuni în capacităţi şi subcapacităţi de comunicare.

Structura testelor din al doilea capitol ţine seama de conţinuturile evaluării prevăzute de *Curriculum-ul şcolar pentru clasa a IV-a*. Insistând pe evaluarea capacităţilor şi subcapacităţilor deduse din obiectivele de referinţă pentru această clasă, lucrarea le abordează din perspectiva continuităţii lor în ciclul gimnazial (care le va integra şi le va dezvolta). Ca şi testele din primul capitol, ele cuprind cerinţe diverse, capabile să ofere într-un timp scurt (o oră) o imagine globală cu privire la capacitatea elevului de a operaţionaliza informaţii diverse (literatură, gramatică, vocabular ş.a.m.d.). Din formularea cerinţelor rezultă că, la sfârşitul clasei a IV-a, elevul trebuie să ştie:

- să identifice ideile principale dintr-un text şi să le formuleze corect;
- să alcătuiască rezumatul unui text;
- să povestească un text narativ sau un text dialogat;
- să motiveze titlul operelor literare studiate;
- să răspundă la întrebările formulate în legătură cu operele studiate;
- să selecteze adecvat informaţia solicitată din operele citite;
- să scrie din memorie versuri din poeziile studiate (conform cerinţei din manual);
- să explice înţelesul unor versuri din poeziile studiate;

- să motiveze preferinţa pentru o operă literară sau pentru un personaj;
- să realizeze caracterizări sumare ale personajelor;
- să sesizeze mijloacele expresivităţii şi să le folosească în comunicări;
- să recunoască modurile de expunere (naraţiunea, descrierea, dialogul) şi să le folosească în comunicări;
- să adapteze organizarea textului elaborat la tipul de compunere solicitat;
- să structureze corect conţinutul unei compuneri;
- să scrie corect după dictare;
- să folosească în mod conştient semnele de punctuaţie şi de ortografie;
- să valorifice în texte proprii un vocabular adecvat;
- să cunoască sensul cuvintelor din manual (cuvintele din texte şi cuvintele din „Micul dicţionar" de la sfârşitul manualului) şi să folosească aceste cuvinte în comunicări;
- să opereze înlocuiri ale cuvintelor cu alte cuvinte: cu acelaşi înţeles, cu înţeles opus; să exemplifice familii de cuvinte;
- să recunoască părţile de vorbire şi funcţiile sintactice învăţate şi să le exemplifice;
- să realizeze schema unei propoziţii şi să alcătuiască propoziţii după schemă;
- să elaboreze enunţuri corecte din punctul de vedere al limbii literare;
- să facă analize gramaticale corecte.

Indiferent de cerinţă, elevul trebuie să aibă un scris lizibil şi ordonat. De asemeni, trebuie să aşeze corect textul în pagină.

Fiecare test din acest capitol este însoţit de un barem de evaluare, punctajul acordat fiind motivat prin precizarea capacităţilor şi subcapacităţilor evaluate.

Testele din capitolul următor se deosebesc de cele anterioare prin faptul că nu mai vizează texte literare studiate în clasa a IV-a, coeficientul lor de creativitate fiind mai mare. Baremele sunt orientative, sistemul de evaluare fiind de la 10 p. la 100 p.

Testele-grilă cuprind câte zece cerinţe vizând cunoştinţe fundamentale de limba română, obligatorii pentru absolventul ciclului primar. Se dă rezolvarea textelor-grilă, ceea ce permite şi autoevaluarea elevului.

Testele-grilă asigură numeroase posibilităţi combinatorii. Fiecare poate fi preluat integral sau selectiv, combinat cu elemente ale testelor din celelalte capitole.

Toate testele urmăresc, în esenţă, structurarea competenţei de redactare a elevilor, utilizarea corectă, nuanţată şi personală a nivelurilor limbii. Totodată, ele conţin indici de stabilire a nivelului de performanţă atins de elevi la obiectul limba şi literatura română.

Compunerile cu grad de dificultate ridicat sunt propuse numai pentru elevii care au un coeficient superior de creativitate. La testarea pentru clasa a V-a se poate realiza o variantă de subiecte (o compunere de acest tip şi test-grilă sau elemente ale altor teste) pentru care pot opta elevii cu aptitudini deosebite.

Testele şi problemele cuprinse în *partea a doua* a lucrării vizează conţinuturile evaluării deduse din obiectivele de referinţă pentru matematică, clasa a IV-a.

Studiul matematicii în şcoala primară urmăreşte:

- formarea deprinderilor de calcul aritmetic şi de utilizare corectă a simbolurilor matematice elementare;

- introducerea intuitivă a noţiunilor de geometrie ;
- prezentarea elementelor de bază privind măsurarea şi măsurile ;
- descoperirea valorii de adevăr a unei afirmaţii (propoziţii) ;
- compunerea şi rezolvarea unor probleme cu text.

Apariţia manualelor alternative şi noile modalităţi de evaluare în şcoala primară au creat, pentru început, o serie de probleme cu care se confruntă în mod deosebit elevii în momentul în care optează pentru continuarea studiilor la şcoli unde se organizează testare la clasa a V-a.

Luând în considerare aceste aspecte, am încercat, în prezenta lucrare, ca prin teste clasice sau tip grilă, prin probleme deosebite, să propunem elevilor din clasa a IV-a (şi nu numai) o cale de verificare şi de autoevaluare a cunoştinţelor dobândite.

Diversitatea problemelor, variantele de rezolvare, modalităţile de evaluare (cu note, şi nu folosind calificative) oferă elevilor posibilitatea autoaprecierii, familiarizarea cu notarea parţială a etapelor unei rezolvări. Urmărim prin astfel de procedee să aflăm dacă elevii au deprinderi matematice elementare şi să descoperim pe cei cu reale aptitudini pentru matematică.

Lucrarea valorifică şi bogata experienţă didactică a autorilor ei, profesori la Liceul „Emil Racoviţă", Iaşi.

Autorii

TESTE PROPUSE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

A) TESTE COMPLEXE

diferenţiate după modelele de abordare didactică a materiei propuse de manualele alternative pentru clasa a IV-a*

TESTUL NR. 1

I. Scrie după dictare :

„Vodă, iute ca focul cum era el, încruntă sprâncenele când *auzi cererea* ce i se făcuse şi zise :

– Ţine-ţi darul, creştine ! Eu *îţi* poruncesc să-ţi duci avutul pe oricare din uliţe, la orice răspântie ce ţi se va părea mai singuratică şi mai dosnică şi acolo să-l laşi până dimineaţa fără paznic ! Şi de ţi se va întâmpla vreo pagubă, eu sunt răspunzător".

(*Neguţătorul florentin* de Petre Ispirescu)

1) Transformă textul dialogat în povestire.
2) Alcătuieşte o propoziţie dezvoltată despre domnitorul Vlad Ţepeş.
3) Explică expresia „iute ca focul".
4) Introdu în propoziţii expresiile : „iute ca săgeata" ; „iute ca gândul".

II. 1) Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate în text.
2) Alcătuieşte o propoziţie în care verbul *a fi* (cu forma din text : *era*) să fie predicat verbal.

---

* 1-41, Editura Aramis ; 42-75, Editura Didactică şi Pedagogică ; 76-100, Editura All.

TESTUL NR. 2

I. Scrie după dictare :

„– Băieţi, zise deodată învăţătorul nostru, să ieşim şi noi ca gâzele la soare... Astăzi e ca o zi de sărbătoare ş-avem să legăm şi noi puţintel cartea de gard. Am să vă citesc o poveste scrisă anume pentru voi şi care se cheamă *Capra cu trei iezi*".

(Mihail Sadoveanu)

1) Precizează din ce operă literară face parte fragmentul de mai sus.
2) Motivează titlul acestei opere.
3) Transformă textul dialogat de mai sus în povestire.
4) Explică sensul expresiei „să legăm cartea de gard".

II. 1) Fă analiza gramaticală a următoarelor cuvinte din text: *(de) sărbătoare*, *(de) gard*.
2) Exemplifică trei funcţii sintactice ale substantivului *carte*.

TESTUL NR. 3

I. Scrie după dictare :

„Zilele trec.
S-au aurit a toamnă pădurile *cu arbori* tineri, ale Ipoteştilor.
Iazurile s-au acoperit *cu o pânză* subţire, de verdeaţă. Firele ierburilor ascunse taie oglinda domol mişcătoare şi păsările *cu pene* galbene trec *peste ele*, clătinându-le blând".

(*S-au aurit a toamnă pădurile* de Gheorghe Tomozei)

1) Explică înţelesul expresiei : „S-au aurit a toamnă pădurile...".
2) Precizează cuvântul de la care s-a format verbul *a auri*.

Scrie şi adjectivul format de la acelaşi cuvânt.

II. 1) Transcrie o propoziţie simplă din text. Transformă, apoi, această propoziţie, în propoziţie dezvoltată.

2) Indică funcţia sintactică a substantivelor subliniate în text.
3) Construieşte un enunţ în care cuvântul *tineri* să fie altă parte de vorbire decât în text.

III. Realizează, la alegere :
a) un text descriptiv, pe baza fragmentului din manual : *S-au aurit a toamnă pădurile* de Gheorghe Tomozei ;
b) un dialog cu un coleg despre copilul Mihai Eminescu, valorificând acelaşi fragment.

TESTUL NR. 4

I. Autodictare : o strofă din poezia *Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie* de Mihai Eminescu.

II. 1) Redă dorinţa poetului exprimată în strofa scrisă de tine.
2) Ce sentimente exprimă Mihai Eminescu în această poezie ?
3) Explică expresia „mare viitor".
4) Completează, după exemplu, cu adjective potrivite substantivului *Românie* :

Dulce
– – –
– – –
– – –
– – –
} *Românie*

5) Introdu substantivul *Românie* însoţit de adjectivele scrise de tine în propoziţii exclamative (2) şi interogative (2).
6) Analizează pronumele personale din titlul poeziei.

TESTUL NR. 5

I. Alcătuieşte rezumatul textului *Cheile* după Tudor Arghezi.

II. 1) De ce spunem că acest text este o naraţiune ?

2) Alege un răspuns la întrebarea dacă hotărârea judecătorilor a fost dreaptă: DA / NU. Motivează-ţi alegerea.

III. 1) Explică înţelesul cuvintelor: *a complota*, *a limita*, *a tăgădui*. Foloseşte-le în propoziţii dezvoltate.

2) Analizează un atribut şi un complement din propoziţiile construite de tine (la alegere).

TESTUL NR. 6

I. Scrie ideile principale din textul *Cheile* după Tudor Arghezi.

II. Imaginează un dialog între apărătorul şi acuzatorul celor doi copii.

III. Exemplifică trei funcţii sintactice ale substantivului *chei*.

IV. Scrie cuvintele opuse ca înţeles următoarelor cuvinte: *a încuia*, *a sui*, *a întreba*, *a ieşi*.

V. Fă acordul predicatului cu subiectul:

a) Miţu şi Baruţu (a creşte).
(trecut)

b) Unchiul Sesis (a zice) ce (a hotărî) grupul de judecători.
(trecut) **(trecut)**

TESTUL NR. 7

I. Autodictare: prima strofă din poezia *Cântec* de George Coşbuc.

II. 1) De ce şi-a intitulat George Coşbuc poezia *Cântec*?

2) Ce idei exprimă poetul în prima strofă?

3) Scrie cuvinte cu înţeles asemănător înţelesului cuvintelor: *veac*, *plai*, *cumplit*.

III. Analizează predicatele verbale din prima strofă.

IV. Scrie substantive care denumesc însuşiri ale poporului român, valorificând conţinutul poeziei *Cântec* de George Coşbuc.

TESTUL NR. 8

I. Povesteşte legenda vrâncenilor, valorificând textul *În Vrancea* după Alexandru Vlahuţă.

II. 1) Explică expresiile: „văi albe cu sclipiri de argint"; „fuioare de nori".

2) Analizează predicatul şi subiectul propoziţiei:
„În zori sunau din corn, pe munţii Moldovei, cei şapte voinici".

3) Precizează sensul verbului *a călca* în următoarele exemple:
a) „– Sunt Ştefan, turcii ne-*au călcat* ţara...".
b) – *Nu călcaţi* pe iarbă!
c) Mama îmi *calcă* fusta.

TESTUL NR.9

I. Autodictare: două strofe din poezia *Toamna* de Octavian Goga.

II. 1) Explică expresiile: „văl de brumă argintie", „podoaba zdrenţuită", „viforniţa păgână", „norii suri".

2. Realizează un scurt text descriptiv în care să foloseşti aceste expresii.

3. Alcătuieşte două propoziţii, după schemele:
a) **S + A + P + C**;
b) **P + S + A + C + A**.

În aceste propoziţii vei atribui însuşiri omeneşti unui fenomen al naturii (a) şi unei fiinţe necuvântătoare (b).

TESTUL NR. 10

I. Povesteşte conţinutul textului *Domnu' Trandafir* după Mihail Sadoveanu.

II. 1) Scrie patru substantive care denumesc sentimente ale copiilor faţă de învăţătorul lor.

2) Analizează cuvintele subliniate în textul :

„Pe sub tavanul *scund* al clasei *treceau* eroii altor vremuri în cununile lor *de neguri*".

(după Mihail Sadoveanu)

3) Transformă propoziţia de mai sus în propoziţie simplă.

4) Scrie cuvinte care au înţeles asemănător cu înţelesul cuvintelor subliniate : „om *deosebit*" ; „era şi el *mişcat*" ; „glasul lui curgea *domol*" ; „îmi aduc aminte ce *zarvă* a fost" ; „*ne-am strâns* toţi băieţii".

TESTUL NR. 11

I. Realizează caracterizarea domnului Trandafir, pe baza textului *Domnu' Trandafir* după Mihail Sadoveanu.

II. Introdu, în enunţuri noi, două expresii din acest text. Subliniază expresiile folosite.

III. Exemplifică trei funcţii sintactice ale substantivului *basm*.

IV. Dă exemple de poveşti scrise de Ion Creangă.

TESTUL NR. 12

I. Scrie după dictare :

„– Fără libertate, nu poate fi ştiinţă adevărată, îi spunea mereu tatăl său. Noi trebuie să învăţăm, ca să ştim să ne cucerim libertatea.

– Dar după ce vom fi liberi, întreba micul Victor, atunci n-o să mai învăţăm ?

– Ba da, dragul meu, îi răspundea tatăl lui ; va trebui să învăţăm, ca să ştim să ne păstrăm libertatea".

(Victor Babeş)

II. Transformă acest text dialogat în povestire.

III. Explică înţelesul cuvintelor tatălui.

IV. Fă legătura între învăţăturile primite de Victor Babeş de la tatăl său şi activitatea savantului.

V. Dă exemple de cuvinte „înrudite" cu următoarele cuvinte : *copil*, *doctor*.

VI. Alcătuieşte propoziţii în care substantivul *ştiinţă* să fie, pe rând, subiect, atribut, complement.

TESTUL NR. 13

I. Explică înţelesul unui proverb din textul *Din sfaturile uncheşului înţelept* de Anton Pann.

II. Folosind acest text, completează cu enunţuri afirmative şi negative, după modelul dat :

a) *Împrieteneşte-te cu cartea.*	*Nu pune paie pe foc.*
b) _____	_____
c) _____	_____
d) _____	_____
e) _____	_____
f) _____	_____

III. Scrie cuvinte care se aseamănă ca înţeles cu următoarele cuvinte : *sfială*, *onoare*, *chibzuinţă*.

IV. Alcătuieşte propoziţii dezvoltate folosind cuvintele propuse la exerciţiul anterior.

V. Indică funcţiile sintactice în propoziţia :

„... tu răspunde-i cu blândeţe."

TESTUL NR. 14

I. Povesteşte ce ai aflat despre copilăria lui George Enescu, citind textul *George Enescu* după Viorica Huber.

II. Explică afirmaţia lui George Enescu: „Mi-am slujit ţara cu armele mele: pana, vioara şi bagheta".

III. 1) Indică funcţiile sintactice în propoziţia:
„... părinţii îi dăruiesc o vioară mică."
(după Viorica Hubert)

2) Analizează predicatul propoziţiei de mai sus.

3) Scrie substantive care denumesc instrumente muzicale.

4) Dă şase exemple de cuvinte care cuprind consoana dublă „n".

TESTUL NR. 15

I. Valorificând conţinutul textului *Cântarea României* după Alecu Russo, alcătuieşte o compunere în care să arăţi ce înseamnă *patria* pentru noi.

II. Asociază substantivelor date adjective potrivite, după modelul:

munţi	falnici	râuri	_ _ _ _ _
dealuri	_ _ _ _ _	lanuri	_ _ _ _ _
câmpii	_ _ _ _ _	izvoare	_ _ _ _ _
păduri	_ _ _ _ _	pâraie	_ _ _ _ _

III. Alcătuieşte propoziţii în care să foloseşti aceste substantive însoţite de adjective. Substantivele să aibă diferite funcţii sintactice.

TESTUL NR. 16

I. 1) De ce textul *Iarna* de Barbu Ştefănescu Delavrancea este o descriere?

2) Ce comparaţii foloseşte scriitorul în această descriere? Ce aspecte ale iernii exprimă cu ajutorul lor?

3) De ce foloseşte scriitorul repetarea verbului: „cade, cade puzderie"?

II. Alcătuieşte un scurt text descriptiv despre iarnă, folosind comparaţii şi personificări. Precizează-le.

III. 1) Exemplifică trei funcţii sintactice ale substantivului *iarnă*.

2) Fă schema propoziţiei (indică părţile de propoziţie):
„Vremea rea a amorţit satul zgomotos".
(B.Şt. Delavrancea)

3) Analizează predicatul propoziţiei de mai sus.

TESTUL NR. 17

I. Scrie o strofă din poezia *Colindătorii* de George Coşbuc.

II. Formulează ideea principală din această strofă.

III. Exemplifică, în enunţuri, trei sensuri diferite ale adjectivului *dulce*. Precizează-i sensurile.

IV. Completează cu alte complemente potrivite:

Afară ninge { liniştit. / _ _ _ _ _ / _ _ _ _ _

V. 1) Scrie pluralul substantivelor: *miel*, *pai*, *fulg*, *înger*, *colindă*.

2) Indică numărul silabelor din cuvintele care reprezintă pluralul acestor substantive.

VI. Exemplifică funcţiile sintactice ale substantivului, folosind unul din substantivele de la exerciţiul V (la singular sau la plural).

TESTUL NR. 18

I. Prezintă visul lui Bănică (*În ajun de Anul Nou* de Fănuş Neagu).

II. 1) După modelul din text, găseşte şi alte răspunsuri expresive la aceeaşi întrebare :

„Ce e zăpada ? { Lacrimi îngheţate".
– – – – – – –
– – – – – – –
– – – – – – –

2) Exemplifică sensuri diferite ale verbului *a frământa*.

III. Desparte în silabe cuvintele : *lacrimi*, *seară*, *aluat*, *vanilie*, *ochii*, *căprioară*, *piepturi*.

IV. 1) Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate :

„*Bănică privea* pe fereastră, atras de jocul fulgilor care se roteau şi cădeau *pe sania* lui, rezemată de salcâmul *gros*".

(Fănuş Neagu)

2) Trece verbele din acest fragment la timpul prezent şi apoi la timpul viitor, menţinându-le persoana şi numărul.

TESTUL NR. 19

I. Motivează titlul poeziei *Voievodul stelar* de Mircea Micu.

II. Realizează un scurt text descriptiv cu titlul *Noapte înlunată*, în care să foloseşti expresii din poeziile eminesciene citite de tine.

III. După modelul oferit de Mircea Micu, asociază numelui poetului şi alte denumiri :

Mihai Eminescu { – „voievodul stelar"
– – – – – – – – – – –
– – – – – – – – – – –
– – – – – – – – – – –

IV. Exemplifică două funcţii sintactice diferite ale substantivelor *poet* şi *poezie*.

TESTUL NR. 20

I. Transformă următorul text dialogat în povestire :

„Moş Ion sărută *mâna* lui Vodă drept mulţumire, zicând :
– Dar cu ruşinea ce *mi*-a făcut cum rămâne ?
– Iaca aşa rămâne, moş Ioane, *zice* Cuza Vodă, sărutându-l şi pe un obraz şi pe altul. Du-te şi spune *sătenilor* dumitale că, unde te-a scuipat boierul, te-a sărutat *domnitorul* ţării şi ţi-a şters ruşinea".

(*Moş Ion Roată şi vodă Cuza* de Ion Creangă)

II. Exprimă-ţi părerea în legătură cu această faptă a lui Cuza Vodă.

III. 1) Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate în text.

2) Scrie două adjective potrivite pe lângă substantivul *faptă*, gândindu-te la fapta lui Cuza Vodă.

IV. Indică adjectivul opus ca înţeles fiecărui adjectiv exemplificat de tine.

TESTUL NR. 21

I. Alcătuieşte rezumatul textului *Moş Ion Roată şi vodă Cuza* de Ion Creangă.

II. Ce înseamnă „Divan ad-hoc" ?

III. 1) Scrie după dictare :

„– Într-una din zile mi-am luat inima în dinţi, adăugă bătrânul, şi m-am dus la boier să mă jeluiesc. Şi boierul, în loc de un cuvânt bun, m-a scuipat drept în obraz, de faţă cu slugile sale".

2) Transformă acest text dialogat în povestire.

3) Explică sensul expresiei „mi-am luat inima în dinţi".

4) Dă alte patru exemple de expresii din textul lui Ion Creangă *Moş Ion Roată şi vodă Cuza* şi foloseşte-le în enunţuri noi.

5) Construieşte o propoziţie în care cuvântul *bătrânul* să fie altă parte de vorbire decât în textul dictat.

TESTUL NR. 22

I. Scrie prima strofă din poezia *Alexandru Ioan Cuza* de Victor Eftimiu.

II. 1) Formulează ideea exprimată de poet în această strofă.

2) Explică folosirea virgulei în prima strofă.

III. Scrie

1) cuvinte cu înţeles asemănător pentru : *ţel*, *chemare*, *ţară*, *întreagă*.

2) cuvintele cu sens opus cuvintelor : *bine*, *greu*, *bătrân*.

IV. Realizează un text din şase propoziţii dezvoltate, despre Alexandru Ioan Cuza.

TESTUL NR. 23

I. Fă rezumatul textului *Sârguinţa lui Iancu* după Virgil Stoenescu.

II. Redă într-o formă mai scurtă ideea exprimată în enunţul : „Omul care este leneş mai mult aleargă".

III. 1) Scrie patru adjective potrivite pe lângă substantivul *idee*.

2) Analizează predicatul şi subiectul propoziţiei :

„Şi învăţătorul trecu printre bănci, făcând observaţiile corespunzătoare".

(după Virgil Stoenescu)

IV. Scrie câte cinci exemple de cuvinte în care consoana „m" se află înaintea consoanelor „b" sau „p" :

„b"	„p"
1. _ _ _ _ _ _ _ _	1. _ _ _ _ _ _ _ _
2. _ _ _ _ _ _ _ _	2. _ _ _ _ _ _ _ _
3. _ _ _ _ _ _ _ _	3. _ _ _ _ _ _ _ _
4. _ _ _ _ _ _ _ _	4. _ _ _ _ _ _ _ _
5. _ _ _ _ _ _ _ _	5. _ _ _ _ _ _ _ _

TESTUL NR. 24

I. Prezintă „tâlcul" poveştii spuse de Ştefan Octavian Iosif în poezia *Poveste*.

II. 1) Găseşte expresii care să înlocuiască în context termenul subliniat :

(*Luna*) _ ne lumina cărarea.

Priveam _ (*stelele*).

La răsărit se ivi _ (*soarele*).

2) Completează spaţiile punctate, pentru a obţine comparaţii :

alb ca _ _ _ _ _ _ _

negru ca _ _ _ _ _ _ _

amar ca _ _ _ _ _ _ _

bun ca _ _ _ _ _ _ _

dulce ca _ _ _ _ _ _ _

III. Precizează câte silabe sunt în versurile :

a) „În lanţuri ea-l ţinea oricând...".

_ _ _ _ _ _ _

b) „Dar lacrimile-i picurând".

_ _ _ _ _ _ _

IV. 1) Scrie verbele : *a trăit*, *ţinea*, *se prefăceau*, *strângea*, *plângea* la viitor, menţinând persoana şi numărul fiecăruia.

2) Construieşte o propoziţie în care verbul *a fi* să aibă funcţia sintactică de predicat verbal.

TESTUL NR. 25

I. Alcătuieşte rezumatul textului *Negustătorul florentin* de Petre Ispirescu.

II. Realizează o caracterizare sumară a domnitorului Vlad Ţepeş, valorificând conţinutul acestui text.

III. Foloseşte în enunţuri grupurile de cuvinte: *m-a*, *a-mi*, *ţine-ţi*, *şi-i*, *s-a*, *să-l*.

IV. Analizează atributele din secvenţa subliniată a textului:

„Un negustător din cetatea Florenţa, din Italia, mergea în ţara lui *cu multe lucruri scumpe şi cu o mare sumă de bani*".

(Petre Ispirescu)

TESTUL NR. 26

I. a) Formulează zece întrebări despre Aurel Vlaicu.

b) Realizează un text despre Aurel Vlaicu, răspunzând la aceste întrebări.

II. 1) Alcătuieşte propoziţii dezvoltate în care predicatele să se exprime prin următoarele verbe: *a se perfecţiona*, *a cerceta*, *a se transforma*, *a cinsti*, *a conteni*.

2) Scrie patru adjective potrivite pe lângă substantivul *faptă*.

III. Grupează cuvintele care au înţeles opus: *departe*, *mic*, *a ieşi*, *început*, *aproape*, *a intra*, *coborât*, *duşman*, *puţin*, *greu*, *mult*, *prieten*, *neted*, *ridicat*, *sus*, *mare*, *sfârşit*, *aspru*, *uşor*, *jos*.

TESTUL NR. 27

I. Valorificând conţinutul textului *Cheia*, arată ce a însemnat pentru copilul Mihail Sadoveanu acea „zi de sărbătoare".

II. Explică înţelesul enunţului:

„Pâraiele curgeau cântând şi scânteind".

(Mihail Sadoveanu)

III. Precizează funcţia sintactică a substantivului subliniat:

a) Pe ferestrele deschise lumina năvălea *ca o fulguire* de aur.

b) O lumină *ca o fulguire* de aur năvălea pe ferestrele deschise.

IV. Exemplifică în enunţuri scrierea corectă: şal / ş-al.

TESTUL NR. 28

I. Autodictare: textul poeziei *Întâlnire cu mama* de Nicolae Labiş.

II. 1) Formulează ideea pe care ne-o transmite poetul în fiecare strofă.

2) Motivează folosirea semnelor de punctuaţie în ultima strofă.

III. 1) Subliniază substantivele care denumesc stări sufleteşti exprimate în această poezie: *emoţie*, *tristeţe*, *bucurie*, *dragoste*, *nerăbdare*, *duioşie*, *nostalgie*, *dor*, *veselie*, *gingăşie*, *regret*, *mirare*, *teamă*, *satisfacţie*, *mânie*, *revoltă*, *fericire*.

2) Alcătuieşte două propoziţii dezvoltate în care să arăţi ce schimbări s-au petrecut în casa părintească, în lipsa poetului.

3) Analizează subiectul fiecărei propoziţii alcătuite de tine.

IV. Explică sensul următoarelor îmbinări de cuvinte: „scări de piatră" şi „inimă de piatră".

TESTUL NR. 29

I. Autodictare: textul poeziei *Dimineaţa* de Vasile Alecsandri.

II. 1) Indică personificările din această poezie.

2) Realizează două personificări ale fenomenelor naturii.

III. Scrie cuvinte asemănătoare ca sens cu următoarele cuvinte : *a povesti*, *huceag*, *orizont*, *a se înălța*, *a drege*.

IV. 1) Analizează atributele din primele două versuri ale poeziei.
2) Construiește o propoziție în care subiectul să se exprime prin altă parte de vorbire decât în propoziția :
„Muncitorii pe-a lor prispe dreg uneltele de muncă...".
(Vasile Alecsandri)
3) Formează adjective de la următoarele substantive : *cenușă*, *aur*, *argint*, *pământ*, *aramă*.
4) Găsește substantive care pot fi determinate de aceste adjective.

TESTUL NR. 30

x REZOLVAT

I. Scrie după dictare :

„– Tată-moșule, zise fetița, de ce zboară păsările ?
– Fiindcă au aripi, răspunse bătrânul sorbind-o din ochi.
– Păi rațele n-au aripi ? De ce nu zboară ?
– Zboară, zise bătrânul, dar pe jos.
– Tată-moșule, da' cocorii un' se duc când se duc ?
– În țara cocorilor.
– În țara cocorilor ?
– Da.
– Da' rândunelele un' se duc când se duc ?
– În țara rândunelelor.
– În țara rândunelelor ?
– Da ! ".
(*Bunicul* de Barbu Ștefănescu Delavrancea

II. Povestește conținutul acestui fragment.

III. Explică expresia : „o ploaie de miresme".

IV. 1) Scrie :
a) substantivele corespunzătoare adjectivelor *blând* și *mângâietor* ;
b) adjectivele corespunzătoare substantivelor *lumină* și *ploaie*.

2) Alcătuiește propoziții cu aceste cuvinte (cuvintele date și cele scrise de tine) și precizează ce funcție sintactică au.

TESTUL NR. 31

x REZOLVAT

I. 1) Valorificând textul poeziei *Rapsodii de primăvară* de George Topîrceanu, alcătuiește opt propoziții dezvoltate în care să surprinzi diferite semne ale primăverii prezentate de poet.
2) Transformă două din aceste propoziții dezvoltate în propoziții simple.

II. 1) Scrie două expresii folosite de George Topîrceanu, cele care ți-au plăcut mai mult, și motivează alegerea.
2) Ce efect creează poetul prin folosirea multor verbe în versurile :

„Ies gospodinele — Unele mătură,
Iuți ca albinele, — Altele scutură
Părul le flutură, — Colbul din pătură
Toate dau zor, — Și din covor." ?

III. 1) Exemplifică scrierea corectă : *sa / ca* ; *s-a / c-a*.
2) Desparte în silabe cuvintele : *rapsodie*, *sihastru*, *miozot*, *alai*, *albastru*, *viorele*, *poieni*.

IV. Construiește trei propoziții în care cuvântul *vii* să fie, pe rând, altă parte de vorbire. Precizează ce parte de vorbire este acest cuvânt în fiecare propoziție construită de tine.

TESTUL NR. 32

I. Scrie ideile principale din textul *Constantin Brâncuși* după Alexandru Drăgoi.

II. Fă o scurtă caracterizare a sculptorului Constantin Brâncuși.

III. 1) Explică înţelesul cuvintelor *pictură*, *sculptură*, *arhitectură*.

2) Foloseşte substantivele *pictor*, *sculptor*, *arhitect* în propoziţii, cu următoarele funcţii sintactice : substantivul *pictor* (S), substantivul *sculptor* (A), substantivul *arhitect* (C).

IV. Scrie numele a patru pictori români. Numeşte câte un tablou realizat de fiecare dintre ei.

TESTUL NR. 33

I. Explică înţelesul versurilor din ultima strofă a poeziei *Solul Golgotei* de Mihai Codreanu :

„Apoi, plecând, din prag mi-a spus aşa :
«Comoara sufletului ca şi-a minţii
E să iubeşti, pentru-a putea ierta»".

II. Scrie cuvinte care au înţeles asemănător cu următoarele cuvinte : *suav*, *apus*, *clar*, *comoară*.

III. 1) Scrie substantivele corespunzătoare adjectivelor date, după modelul de mai jos :

adjectiv	substantiv
a) tainic	a) taină
b) suav	b) _ _ _ _ _ _ _ _ _
c) singur	c) _ _ _ _ _ _ _ _ _
d) blând	d) _ _ _ _ _ _ _ _ _
e) clar	e) _ _ _ _ _ _ _ _ _
f) bun	f) _ _ _ _ _ _ _ _ _

2) Alcătuieşte propoziţii în care să exemplifici funcţia sintactică a fiecărui substantiv din tabel :

a) S ;	b) C ;	c) C ;
d) S ;	e) C ;	f) S.

TESTUL NR. 34

I. Povesteşte textul *Norocul şi Mintea* de Ion Luca Caragiale.

II. 1) Exprimă-ţi părerea în legătură cu soluţia aleasă de cei doi tovarăşi de drum.

2) Scrie un proverb despre noroc, potrivit şi în această întâmplare.

III. Exemplifică, în enunţuri, cuvintele şi grupurile de cuvinte : *odată / o dată* ; *sau / s-au* ; *mai / m-ai* ; *cei / ce-i* ; *la / l-a* ; *va / v-a* ; *săi / să-i*.

IV. Precizează funcţia sintactică a substantivului subliniat.

„Era o căruţă trasă de patru cai *ca* patru *zmei*".

(Ion Luca Caragiale)

TESTUL NR. 35

I. 1) Scrie strofa care cuprinde morala fabulei *Două poloboace* după Alexandru Donici.

2) Precizează această morală.

II. 1) Scrie cuvinte cu sens opus cuvintelor : *încet*, *gol*, *mare*, *nimic*, *puţin*, *tace*.

2) Alcătuieşte propoziţii în care să ilustrezi sensurile diferite ale cuvintelor : *mai* şi *lin*.

III. 1) Analizează predicatul primei propoziţii şi subiectul celei de-a doua propoziţii :

a) „Lauda de sine nu miroase a bine".

b) „Vorba dulce mult aduce".

(Proverbe)

2) Întrebuinţează numeralul *două* cu următoarele funcţii didactice : S, A.

IV. Realizează un text narativ care să ilustreze înţelesul unui proverb de la exerciţiul III.1.

TESTUL NR. 36

I. Povesteşte fragmentul *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

II. Completează tabelul cu însuşiri ale personajelor din acest fragment.

	Însuşiri
Mama lui Nică	
Tatăl lui Nică	
Bunicul David	
Nică	

III. 1) Analizează predicatul propoziţiei:

„Într-o duminică a venit tatăl mamei, bunicul meu, David Creangă din Pipirig...".

(Ion Creangă)

2) Scrie alte substantive care denumesc grade de rudenie (în afara celor din text).

3) Realizează un scurt dialog între membrii familiei tale, folosind astfel de substantive.

TESTUL NR. 37

I. Motivează titlul poeziei *N-au murit în zadar* de Nichita Stănescu.

II. Arată ce înseamnă pentru noi, românii: Plevna, Mărăşeşti, Tatra.

III. 1) Scrie patru substantive care denumesc ceea ce simţim noi faţă de eroi.

2) Analizează atributele:

„N-au murit la Plevna în zadar
străbunii din legende şi din poveşti...".

(N. Stănescu)

3) Subliniază forma corectă: fii bun / fi bun; nu fii rău / nu fi rău.

TESTUL NR. 38

I. Descrie, la alegere, frumuseţea bisericii Curtea de Argeş sau curgerea Argeşului, valorificând fragmentul *Pe Argeş în jos...* după Alexandru Vlahuţă.

II. Arată ce semnificaţie are legenda despre această biserică.

III. Exemplifică două comparaţii folosite de Alexandru Vlahuţă şi explică-le.

IV. Scrie cuvinte cu sens apropiat cuvântului subliniat: „turle *zvelte*".

V. Analizează substantivele din următorul fragment:

„Peste tot domneşte liniştea, care te-ndeamnă la visare".

(după Alexandru Vlahuţă)

TESTUL NR. 39

I. Povesteşte întâmplarea regelui Partobon (*Povestea computerului care s-a luptat cu balaurul* de Stanislaw Lem).

II. Explică înţelesul cuvintelor: *cibernetică*, *observator astronautic*, *ordinator strategic*, *succesiv*, *artificial*.

III. Desparte în silabe cuvintele: *ştiinţă*, *împărţire*, *pietre*, *creier*, *ploaie*, *pustie*, *eroare*, *apropiere*, *artificial*.

IV. 1) Exemplifică trei funcţii sintactice ale substantivului *ploaie*.

2) Alcătuieşte o propoziţie dezvoltată despre un personaj din povestirile ştiinţifico-fantastice citite de tine.

TESTUL NR. 40

I. Redă conţinutul poveştii populare *O poveste cu tâlc*.

II. Motivează titlul acestui text.

III. Scrie cuvinte care s-au format de la cuvântul *sat*.

IV. Analizează substantivele:
„Demult, trăia într-un sat un împletitor de nuiele".
(Poveste populară)

V. Construieşte o propoziţie după schema:
C + C + P + S + A.

TESTUL NR. 41

I. Motivează titlul textului *Vara cea luminoasă* după Cezar Petrescu.

II. Identifică tablourile descrise de autor, dându-le câte un titlu sugestiv

III. Descrie, la alegere, unul dintre aceste tablouri.

IV. Realizează comparaţii potrivite:
stele ca _____
soare ca _____
păsări ca _____
peşti ca _____

V. Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate din următorul fragment

„Trec *peşti* de culoarea aramei şi ştiuci cu botul *de balaur*. Păianjenii de apă *aleargă* pe luciul *neted*, ca pe-o oglindă".
(Cezar Petresc

TESTUL NR. 42

I. Prezintă amintirile scriitorului Ion Creangă cuprinse în fragmentul di manualul pentru clasa a IV-a.

II. Alcătuieşte patru propoziţii dezvoltate, referindu-te la personajel poveştilor scrise de Ion Creangă.

III. Scrie cuvinte formate de la cuvântul *carte*.

IV. Fă analiza gramaticală a adjectivelor:

„Părintele Ioan de sub deal era un om vrednic şi bun".
(Ion Creangă)

REZOLVAT TESTUL NR. 43

I. Relatează, la alegere, episodul inspecţiei pe care Mihai Eminescu, ca revizor şcolar, a făcut-o la clasa învăţătorului Ion Creangă sau episodul vizitei poetului la bojdeuca din Ţicău (*Creangă şi Eminescu*).

II. Ce stări sufleteşti exprimă Ion Creangă în scrisoarea trimisă lui Mihai Eminescu, la Bucureşti?

„Bădie Mihai, nu pot să uit acele nopţi albe când hoinăream prin Ciric şi Aroneanu, fără pic de gânduri rele, dar din dragostea cea mare pentru Ieşul nostru uitat şi părăsit de toţi [...]

Această epistolie ţi-o scriu în cerdacul unde de atâtea ori am stat împreună, unde mata, uitându-te pe cerul plin de minunăţii, îmi povesteai atâtea lucruri frumoase... frumoase...

Dar coşcogeamite om ca mine, gândindu-se la acele vremuri, a început să plângă...

Vino, frate Mihai, vino, căci fără tine sunt străin.

Te sărut pe frunte,

Ion Creangă".

III. Explică următoarele repetiţii:
„Eminescu tăcea, tăcea şi nu se ridica...", „...îmi povesteai atâtea lucruri frumoase... frumoase...".

IV. Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate:

a) „Sara *pe deal buciumul sună* cu jale,
Turmele-l urc – stele *le* scapără-n cale...".
(Mihai Eminescu)

b) „Hai mai bine *despre copilărie să povestim*, căci ea singură este veselă şi nevinovată".
(Ion Creangă)

TESTUL NR. 44

I. Povesteşte întâmplările prezentate de Ioan Slavici în *Budulea Taichii*.

II. Transcrie textul următor, trecând verbele şi pronumele la persoana a III-a

„Eu am stat mai bine şi mai mult decât ceilalţi băieţi ; pentru acee eram foarte fericit şi, întorcându-mă acasă, i-am arătat mamii cu zice Huţu ca să stai într-un picior şi i-am spus că Huţu e cel mai mar în şcoală...".

(Ioan Slavici

III. Scrie adjective care arată însuşirile lui Huţu. Indică, apoi, adjectivel care li se opun ca înţeles.

IV. Formează cuvinte noi de la cuvintele : *copil*, *şcoală*, *băiat*.

V. Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate :

„Mama-*mi* dăduse *două* pere, una pentru mine, alta pentru Huţu. Eu le-am păstrat pe amândouă pentru dânsul, dar am plecat plângân *de la şcoală* şi plângând am ajuns acasă, fiindcă nu le ceruse *de l mine*, iară eu *nu îndrăzneam* să i le dau".

(Ioan Slavic

TESTUL NR. 45

I. Descrie pădurea Petrişorului văzută de aproape pornind de la text *În pădurea Petrişorului* de Mihail Sadoveanu.

II. Construieşte comparaţii :

un brad ca _ _ _ _ _ _ _ pene ca _ _ _ _ _ _ _
lumina ca _ _ _ _ _ _ _ ochişori ca _ _ _ _ _ _ _

III. Realizează o imagine auditivă referitoare la *vânt* şi o imagine vizual referitoare la *fluturi*.

IV. Fă schema propoziţiei :

„Zboruri de gâze cu aripi străvezii, cu aripioare albastre se încrucişau...".

(Mihail Sadoveanu)

TESTUL NR. 46

I. Scrie ideile principale din textul *Legenda Mureşului şi a Oltului*.

II. Povesteşte legenda despre apariţia celor două râuri : Mureşul şi Oltul.

III. Găseşte verbe care au acelaşi înţeles cu grupurile de cuvinte : *a da de urmă*, *a da voie*, *a da năvală*.

IV. Foloseşte în propoziţii substantivele *râu* şi *pârâu* la plural.

V. Fă schema propoziţiei :

„...avea împărăteasa doi copii...".

(Legendele românilor)

VI. Notează cuvintele care se opun ca înţeles cuvintelor : *lat*, *mare*, *liniştit*, *încrezător*, *lin*.

TESTUL NR. 47

I. Realizează, la alegere, portretul lui Decebal sau al lui Traian (*Din trecutul nostru* de Alexandru Vlahuţă).

II. Alcătuieşte familia lexicală a substantivului *ţară*.

III. Exemplifică trei funcţii sintactice ale substantivului propriu *Decebal*.

IV. Desparte în silabe cuvintele : *optzeci*, *dacii*, *prietenie*, *înviorare*, *strâmtoare*, *aveau*, *legiuni*.

TESTUL NR. 48

I. Realizează o comparaţie între cei doi conducători, arătând asemănările şi deosebirile dintre ei (*Din trecutul nostru* de Alexandru Vlahuţă).

II. Scrie cuvinte care se opun ca înţeles cuvintelor : *adevărat, totdeauna, înainte, lung, fricos, neînsemnat, pretutindeni.*

III. a) După modelul dat, formează cuvinte noi :

adormit	neadormit
hotărât	_ _ _ _ _ _
cumpănit	_ _ _ _ _ _

b) Dă şi tu şase exemple de cuvinte de la care se pot forma altele în acelaşi mod ca la exerciţiul III.a.

IV. Alcătuieşte două propoziţii în care substantivul propriu *Traian* să aibă funcţia sintactică de atribut şi de complement.

TESTUL NR. 49

I. Scrie după dictare :

„La noi sunt codri verzi de brad
Şi câmpuri de mătasă ;
La noi atâţia fluturi sunt
Şi-atâta jale-n casă.
Privighetori din alte ţări
Vin doina să ne-asculte ;
La noi sunt cântece şi flori
Şi lacrimi multe, multe...".

(*Noi* de Octavian Goga)

II. Arată la cine se referă poetul prin cuvântul *noi*.

III. Identifică repetiţiile folosite de poet în prima strofă şi motivează-le.

IV. Explică expresia : „câmpuri de mătasă".

V. a) Fă schema primei propoziţii din strofa dictată.
b) Analizează predicatul şi subiectul acestei propoziţii.

TESTUL NR. 50

I. Scrie după dictare :

„– Dumneata nu poţi căpăta, moş Miroane, îi răspunse primarul. N-ai pe nimeni în război.
– Dar nici acasă !
– Adevărat că vei duce-o greu. Da' stai, mi se pare că tot mai ai dumneata ceva. Ai vândut otava ? [...]
– N-am vândut-o ! [...]
– Atunci mi-o poţi vinde mie [...]
– N-ai dumneata bani să cumperi otava mea ! [...]".

(*Darul lui moş Miron* de Ion Agârbiceanu)

II. Transformă acest text dialogat în povestire.

III. Arată ce însuşiri ale lui moş Miron se desprind din dialogul său cu primarul.

IV. Scrie forma literară pentru cuvintele : *pesămne* şi *nime*.

V. Motivează folosirea cratimei : „– N-am vândut-o ! [...]".

VI. Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate :

„Moş Miron *făcuse şapte legături cu otavă* şi le scosese la poartă.
– Să vedeţi numa ce otavă ! ...".

(Ion Agârbiceanu)

TESTUL NR. 51

I. Fă rezumatul povestirii *Darul lui moş Miron* de Ion Agârbiceanu.

II. Motivează titlul povestirii.

III. Formează familia lexicală a substantivului *sat*.

IV. Analizează predicatele:

a) „–...N-ai pe nime în război...".
b) „– Atunci mi-o poţi vinde mie [...]".
c) „Era învălmăşeală mare...".
d) „Călăreţii luară-n şa sarcinile făcute de bătrân".

(I. Agârbiceanu)

TESTUL NR. 52

REZOLVAT

I. Redă conţinutul dialogului din poezia *Fulg* de Nicolae Labiş.

II. Alcătuieşte un scurt text descriptiv în care să prezinţi un fulg de nea.

III. Precizează de la care cuvinte s-au format cuvintele: *desfrunzit*, *neliniştit*, *înduioşat*.

IV. Exemplifică scrierea corectă: *întruna / într-una*; *ceai / ce-ai*.

V. Realizează două propoziţii dezvoltate după următoarele scheme: **S + A + A + P + C** şi **P + C + S + A**, în care să surprinzi imagini ale începutului de iarnă.

TESTUL NR. 53

I. Întocmeşte planul de idei al textului *Rugăciunea pentru turtă dulce* de Mark Twain.

II. Dezvoltă ultima idee principală din acest text.

III. Găseşte verbe care au acelaşi sens cu următoarele grupuri de cuvinte:

a avea obiceiul _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
a băga de seamă _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
a face rost _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

IV. Scrie câte trei adjective potrivite pentru substantivele: *dorinţă*, *vis*, *viaţă*.

V. Alcătuieşte propoziţii dezvoltate în care să foloseşti substantivele: *încântare*, *încredere*, *îndoială*, *bucurie*, *convertire*, *hotărâre*, *seriozitate*.

TESTUL NR. 54

I. Întocmeşte planul de idei al textului *Urşii* de Vasile Voiculescu.

II. Explică finalul acestui text:

„Urşii ăştia năzdrăvani mi-au umplut cu fericite spaime copilăria şi au sădit în mine o poezie sălbatică ce dăinuieşte încă...".

(Vasile Voiculescu)

III. Scrie pluralul substantivelor: *piuă*, *făurărie*, *tumbă*, *salut*, *brâu*, *han*, *târg*.

IV. Completează cu forma potrivită a substantivelor a) *pui* şi b) *copii*:

a) 1) acei _ _ _ _ _ de urs;
2) _ _ _ _ _ aceia de urs jucau cu tălpile pe vetre înfierbântate.
b) 1) Rânduiala aceea era o pildă *pentru* _ _ _ _ _
2) Îi crescuseră, în rând cu purceii, orătăniile şi _ _ _ _ _

V. Realizează schema propoziţiei (indică funcţiile sintactice):
Urşii năzdrăvani au sădit în mine o poezie sălbatică.

TESTUL NR. 55

I. Precizează *timpul* şi *locul acţiunii*, *personajele* şi *momentul* care determină acţiunea în basmul povestit de Geo Bogza (*Basm* de Geo Bogza).

II. Redă conţinutul dialogului dintre Sf. Petru şi Dumnezeu.

III. Explică finalul operei :

„Iar după o vreme, din neamul acela de oameni s-a născut Mihai Eminescu".

(Geo Bogza)

IV. Scrie o strofă dintr-o poezie de Mihai Eminescu. Alege o expresie frumoasă şi explic-o.

V. Alcătuieşte două propoziţii dezvoltate despre locuri ieşene care amintesc de poetul Mihai Eminescu.

TESTUL NR. 56

I. Prezintă desfăşurarea luptei de la Rovine, aşa cum o înfăţişează Mihai Eminescu în fragmentul din poezia *Scrisoarea III*.

II. Scrie două comparaţii folosite de poet în acest fragment şi explică-le

III. De ce Mihai Eminescu repetă verbul *a veni* în versul subliniat :

„Mircea însuşi mână-n luptă vijelia-ngrozitoare,
Care vine, vine, vine, calcă totul în picioare".

IV. Completează cu adjective potrivite substantivului *luptă* :

_ _ _ _ _ _
_ _ _ _ _ _
_ _ _ _ _ _

V. Alcătuieşte un enunţ în care să exprimi gândurile şi sentimentele tale determinate de lectura acestui fragment.

TESTUL NR. 57

I. Fă rezumatul textului *Moş Ion Roată şi Unirea* de Ion Creangă.

II. Indică trei trăsături ale personajului moş Ion Roată şi motivează-le pe baza textului.

III. 1) Transformă următorul text dialogat în povestire :

„– Ia fă bine şi *adă*-l ici, lângă mine, zise boierul, care şedea acum pe jilţ în mijlocul ţăranilor.

– S-avem iertare, cucoane, *n-om putè*, că doar acolo-i greutate, nu şagă".

(Ion Creangă)

2) Scrie corect formele subliniate în fragmentul de mai sus.

3) Explică înţelesul cuvintelor : *jilţ*, *şagă*.

IV. Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate :

„– ...Moş Ioane, *vezi* colo, în ogradă *la mine*, *bolovanul* cel mare ?".

(Ion Creangă)

TESTUL NR. 58

I. Povesteşte isprăvile lui Goe (*D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale).

II. Completează cu adjective care exprimă însuşirile personajului principal :

Goe este un copil
a) _ _ _ _ _
b) _ _ _ _ _
c) _ _ _ _ _
d) _ _ _ _ _
e) _ _ _ _ _

III. Alege două dintre aceste însuşiri şi arată de unde rezultă.

IV. 1) Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate:

„Şi după ce se strâmbă *la urâtul*, se spânzură iar cu amândouă mâinile *de vergeaua de alamă* şi scoate iar capul. Dar n-apucă să răspunză ceva urâtul, şi *mititelul* îşi trage îngrozit capul gol înlăuntru şi-*ncepe* să zbiere".

(Ion Luca Caragiale)

2) Construieşte două enunţuri în care cuvintele *urâtul* şi *mititelul* să fie altă parte de vorbire decât în text.

TESTUL NR. 59

I. Descrie fenomenul naturii înfăţişat de Vasile Alecsandri în poezia *Viscolul*.

II. Realizează două comparaţii potrivite pentru *viscol*.

III. Alcătuieşte propoziţii în care atributele să determine următoarele substantive: *zăpadă*, *vânt*, *lupi*, *călător*.

IV. Scrie cuvinte care se opun ca înţeles cuvintelor: *miazănoapte*, *alb*, *lung*, *dese*, *a ieşi*, *a se ridica*, *departe*, *noapte*.

TESTUL NR. 60

I. Realizează o descriere a unui pinguin, valorificând textul *Spre Polul Sud* de Emil Racoviţă.

II. Desparte în silabe cuvintele: *antarctice*, *corăbioară*, *norvegiene*, *gheaţă*, *vieţii*, *fiinţă*, *două*, *făptură*.

III. Scrie cuvintele opuse ca înţeles cuvintelor: *urât*, *uriaş*, *a înălţa*, *a umple*, *încet*, *zgomot*, *înalt*, *obişnuit*.

IV. Completează cu alte adjective potrivite:

gheţari	piscuri	troiene
măreţi	singuratice	sclipitoare
_ _ _ _ _ _	_ _ _ _ _ _	_ _ _ _ _ _
_ _ _ _ _ _	_ _ _ _ _ _	_ _ _ _ _ _

V. Alcătuieşte un scurt text în care să arăţi cine a fost Emil Racoviţă.

VI. Fă schema propoziţiei:
Pinguinii îmi aruncau cuvinte jignitoare.

TESTUL NR. 61

I. Povesteşte întâmplarea din fabula *Racul, broasca şi ştiuca* de Alexandru Donici.

II. Ce învăţătură tragem din această fabulă?

III. Câte silabe sunt în versul: „Nu ştiu cine-i vinovat".

IV. Înlocuieşte cuvintele subliniate cu altele, care au acelaşi înţeles:

„Racul *înapoi* se da,
Broasca *tot* în sus sălta,
Ştiuca *foarte* se izbea".

(Alexandru Donici)

V. Ce înţeles are verbul *a se face* :
a) „Nici o treabă *nu se face*".
b) El *se va face* inginer.
c) *Se face* bolnav.

VI. Completează cu forma potrivită a substantivului scris între paranteze.:

Acţiunea { (broasca) / (ştiuca) / (rac) } anulează acţiunile celorlalte personaje.

VII. 1) Indică funcţia sintactică a substantivului *mal* precedat de cuvintele de legătură *de pe* :

„De pe mal în iaz s-aducă
Un sac cu grâu încărcat."

(Al. Donici)

2) Construieşte o propoziţie în care substantivul *mal* precedat de cuvintele de legătură *de pe* să fie atribut.

TESTUL NR. 62

I. Povesteşte fragmentul care cuprinde amintirile lui Tudor Arghezi despre Ştefan Luchian (*George Enescu şi Ştefan Luchian* de Tudor Arghezi).

II. Alcătuieşte enunţuri în care să foloseşti cuvintele : *compozitor*, *sensibilitate*, *intuiţie*, *vag*, *emoţie*, *contemporan*.

III. 1) Analizează subiectul şi predicatul propoziţiei :
Recunoaşterea pictorului Ştefan Luchian a venit mai târziu.
2) Construieşte propoziţii în care să exemplifici funcţia sintactică de complement a substantivelor *sunet* şi *pictor*.

TESTUL NR. 63

I. Explică adevărul cuprins în proverbul : „Dreptatea iese la iveală ca untdelemnul deasupra apei", referindu-te la faptele din povestea indiană *Gând-Bun şi Gând-Rău*.

II. Completează cu adjective, substantive şi verbe potrivite celor două personaje din această poveste, în aşa fel încât cuvintele exemplificate să aibă înţeles opus :

	adjective	substantive	verbe
Gând-Bun	1. _ _ _ _ _ _ _ 2. _ _ _ _ _ _ _	1. _ _ _ _ _ _ _ 2. _ _ _ _ _ _ _	1. _ _ _ _ _ _ _ 2. _ _ _ _ _ _ _
Gând-Rău	1. _ _ _ _ _ _ _ 2. _ _ _ _ _ _ _	1. _ _ _ _ _ _ _ 2. _ _ _ _ _ _ _	1. _ _ _ _ _ _ _ 2. _ _ _ _ _ _ _

III. 1) Indică prin subliniere scrierea corectă a cuvintelor încadrate în enunţurile de mai jos :

a) „[L-a]/[la] vârât în scorbură şi [ia]/[i-a] dat foc".
b) „...dacă până la asfinţitul soarelui [nai]/[n-ai] plecat pentru totdeauna din sat, am să poruncesc să fii spânzurat de stejarul ăsta".
c) „[Va]/[v-a] trebui să vă supunem încercării focului".
d) „...judecătorul [sa]/[s-a] îndreptat de dimineaţă către stejarul din pădure".
e) „...într-atât [s-au]/[sau] minunat cu toţii".

2) Alcătuieşte propoziţii în care să foloseşti cuvintele încadrate, dar nesubliniate la exerciţiul 1).

IV. Exemplifică altă funcţie sintactică decât cea din text pentru substantivul *sat* precedat de cuvântul de legătură *din* (vezi textul III.1.b).

TESTUL NR. 64

I. Fă rezumatul textului *Stigletele* de Mihail Sadoveanu.

II. Explică de ce textul este o legendă.

III. Indică cel mai potrivit adjectiv pentru substantivul *faptă*, gândindu-te la fapta sticletelui. Motivează alegerea făcută.

IV. Alcătuieşte două propoziţii dezvoltate în care să introduci câte o expresie frumoasă folosită de autor în acest text. Subliniază expresiile.

TESTUL NR. 65

REZOLVAT

I. Motivează titlul poeziei *Rapsodii de toamnă* de George Topîrceanu.

II. Descrie imaginea zarzărului din această poezie.

III. Selectează din textul poeziei câte un exemplu pentru fiecare tip de imagine (vizuală, auditivă, de mişcare).

IV. Scrie adjective potrivite pentru următoarele substantive:

grădină { _ _ _ _ _ _ / _ _ _ _ _ _ soare { _ _ _ _ _ _ / _ _ _ _ _ _ zarzăr { _ _ _ _ _ _ / _ _ _ _ _ _

furnici { _ _ _ _ _ _ / _ _ _ _ _ _ vânt { _ _ _ _ _ _ / _ _ _ _ _ _

V. Realizează personificări ale unora dintre elementele naturii denumite de substantivele de mai sus, folosind diferite verbe.

VI. Fă schema propoziţiilor (indică funcţiile sintactice):

„Ferestre amorţite se deschid
Să intre-n casă soarele şi vântul".

(George Topîrceanu)

TESTUL NR. 66

I. Prezintă un moment din desfăşurarea jocului la care participă Gloria şi robotul (*Robbie* de Isaac Asimov).

II. Alege una dintre variantele propuse şi motivează alegerea:
a) te joci cu un copil de vârsta ta;
b) te joci cu un robot.

III. Scrie şase substantive care denumesc stări sufleteşti ale Gloriei determinate de comportamentul lui Robbie.

IV. 1) Fă schema propoziţiei (indică funcţiile sintactice):

„...se îndrepta spre casa cu două etaje de peste drum".

(Isaac Asimov)

2) Alcătuieşte două enunţuri în care cuvântul *albastru* să fie, pe rând, altă parte de vorbire.

TESTUL NR. 67

I. Descrie tabloul de primăvară realizat de Tudor Arghezi în textul *Un ciob de primăvară*.

II. Scrie expresia care ţi-a plăcut cel mai mult în acest text şi motivează alegerea.

III. Folosind expresii frumoase, realizează comparaţii pentru următorii termeni:

{ ramurile caişilor _ _ _ _ _ _
florile caişilor _ _ _ _ _ _ _
liliacul _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
rândunelele _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

IV. Explică înţelesul cuvintelor: *selenar*, *panoplie*, *atlaz*, *cleştar*. Foloseşte-le, apoi, în propoziţii şi indică-le funcţia sintactică.

V. Completează cu câte două exemple fiecare rubrică a tabelului de mai jos, referindu-te la textul lui Tudor Arghezi.

Substantive care denumesc :			
culori folosite de poet	elemente ale tabloului de primăvară	acţiuni ale acestora	sentimentele scriitorului
1. _____	1. _____	1. _____	1. _____
2. _____	2. _____	2. _____	2. _____

TESTUL NR. 68

I. Motivează titlul poeziei *Isus din copilărie* de Vasile Voiculescu.

II. Arată care sunt obiceiurile din Săptămâna Patimilor la care se referă poetul. Ilustrează cu versuri unul din aceste obiceiuri.

III. Alcătuieşte două propoziţii dezvoltate în care să introduci expresiile: „patimi minunate" şi „tainica bucurie".

IV. Scrie :
1) două substantive care denumesc stări sufleteşti exprimate în această poezie ;
2) cuvintele asemănătoare ca sens cuvintelor scrise la exerciţiul IV.1 ;
3) cuvintele care li se opun ca înţeles.

TESTUL NR. 69

x REZOLVAT

I. Povesteşte cum l-a salvat Panciuc pe căprarul Florea (*Panciuc* de Mihail Sadoveanu).

II. Completează tabelul cu substantive care denumesc însuşirile morale ale lui Panciuc şi cu adjectivele corespunzătoare acestor substantive.

substantive	adjective
1. curaj _____	1. curajos _____
2. _____	2. _____
3. _____	3. _____
4. _____	4. _____
5. _____	5. _____
6. _____	6. _____

III. Exemplifică scrierea corectă a cuvintelor : *întruna / într-una* ; *cei / ce-i* ; *numai / nu mai*.

IV. Explică sensul verbului *a veni* în următoarele grupuri de cuvinte :
- „îi venea a râde" ;
- „îi venea a plânge".

V. Fă schema propoziţiei :

„Lipseau şapte soldaţi şi un căprar".

(Mihail Sadoveanu)

TESTUL NR. 70

I. Descrie câmpia Ialomiţei, valorificând textul fragmentului *Viaţa la ţară* de Duiliu Zamfirescu.

II. Folosind textul, scrie substantive care denumesc culorile potrivite pentru realizarea imaginii acestei câmpii.

III. Dă câte două exemple din text pentru următoarele tipuri de imagini :

Imagine statică	Imagine de mişcare
1. _____	1. _____
2. _____	2. _____

IV. Completează spaţiile libere cu alte cuvinte care au înţeles asemănător cu cel subliniat:

a) nespusă / _____ / _____ / _____ } linişte

b) stătea { neclintit / _____ / _____ / _____

V. Precizează ce stare sufletească exprimă Duiliu Zamfirescu prin repetarea unor cuvinte, în fragmentul următor:

„Toate inimile bat cu putere. Copiii, cu o mână dusă la gură, se retrag cu un pas, speriaţi de zgomot. Toţi întreabă: «Unde-i, unde-i?» [...]".

VI. Fă schema propoziţiei (indică funcţiile sintactice şi părţile de vorbire prin care se exprimă):
O garofiţă sălbatică răsărea din dungile de nisip.

TESTUL NR. 71

I. Descrie, la alegere, tabloul amurgului sau al nopţii (*Noapte de vară* de George Coşbuc).

II. Scrie pe prima coloană trei substantive care denumesc aspectele specifice primului tablou, iar pe coloana a doua cuvintele opuse lor ca înţeles, exprimând aspectele specifice celui de-al doilea tablou.

A	B
1. _____	1. _____
2. _____	2. _____
3. _____	3. _____

III. Completează cu adjective potrivite:

amurg { 1. _____ / 2. _____ / 3. _____ noapte { 1. _____ / 2. _____ / 3. _____

IV. Arată ce stare sufletească exprimă poetul în ultima strofă:

„Iat-o! Plină, dinspre munte
Iese luna din brădet
Şi se înalţă, încet-încet,
Gânditoare ca o frunte
De poet".

V. 1) Precizează ce funcţie sintactică are substantivul *poet* precedat de cuvântul de legătură *de* în strofa de mai sus.
2) Exemplifică alte două funcţii sintactice ale substantivului *poet*.

TESTUL NR. 72

I. Transformă textul dialogat în povestire:

„Un moşneag nebun, c-o viţică de funie, n-are ce lucra?
– De vânzare-ţi e găinuşa ceea..., măi băiete?
– De vânzare, moşule.
– Şi cât cei pe dânsa?
– Cât crezi şi dumneta că face!
– Ia ad-o-ncoace la moşul, s-o drămăluiască!".

(*Amintiri din copilărie* de Ion Creangă)

II. Explică zicala din finalul fragmentului, raportând-o la cele povestite de autor:

„Vorba ceea: «Lasă-l, măi! L-aş lăsa eu, dar vezi că nu mă lasă el acum!»".

III. Indică trei trăsături ale lui Nică, desprinse din discuţia lui cu moşneagul din iarmaroc.

IV. Dă două exemple de expresii populare din text şi foloseşte-le în enunţuri.

V. Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate:

„– Dă pace *băietului*, moşule, zise un humuleştean de-ai noştri, că-i feciorul lui Ştefan a Petrei, gospodar *de la noi din sat*".

(Ion Creangă)

TESTUL NR. 73

REZOLVAT

I. Scrie după dictare textul:

„– Ce gândeşti dumneta, moşule? Te joci cu marfa omului? Dacă nu ţi-a fost de cumpărat, la ce i-ai dat drumul? Că nu scapi nici cu giunca asta de mine! Înţeles-ai? Nu-ţi paie lucru de şagă! [...].

– Da ştii că eşti amarnic la viaţă, măi băiete?! zice moşneagul de la o vreme, râzând. În ce te bizui de te îndârjeşti aşa, nepoate? Dec! nu cumva ai pofti să-mi iei viţica pe-un cuc armenesc? Pesemne te mănâncă spinarea, cum văd eu, măi ţică, şi ia acuş te scarpin, dacă vrei...".

(*Amintiri din copilărie* de Ion Creangă)

II. Alcătuieşte rezumatul acestui fragment.

III. Transformă partea a II-a a textului dialogat („– Da ştii că eşti amarnic [...]") în povestire.

IV. Indică două trăsături ale lui Nică desprinse din discuţia lui cu moşneagul.

V. Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate:

„Eu, fiind ascuns în cămară, cum aud unele ca aceste, iute mă sui *în pod*, umflu pupăza de unde *era*, sai cu dânsa pe sub streşina casei şi mă duc de-a dreptul în târgul vitelor, s-*o* vând, căci era tocmai lunea într-o zi de târg".

(Ion Creangă)

VI. Scrie cuvinte care au înţeles asemănător cu următoarele cuvintele şi expresii din text: „iute"; „umflu"; „de-a dreptul".

TESTUL NR. 74

I. Fă rezumatul textului *Premiul întâi* de Marin Preda.

II. Realizează o caracterizare sumară a lui Niculaie.

III. Scrie patru substantive care denumesc stările sufleteşti ale tatălui când îşi vede fiul pe scenă.

IV. Găseşte cuvinte cu sens asemănător pentru cuvintele: *a sfârşi*, *tare*, *linişte*.

V. Indică cuvinte opuse ca înţeles aceloraşi cuvinte de la exerciţiul anterior.

VI. Analizează subiectul şi predicatul propoziţiei:

„...el zâmbea fericit, cu coroana într-o mână şi cu câteva cărţi mici şi subţiri sub braţ".

(Marin Preda)

TESTUL NR. 75

I. Arată ce idei şi sentimente exprimă autorul în scrisoarea dedicată învăţătorului său (*Scrisoare învăţătorului meu* de Petre Ghelmez).

I. Alcătuieşte familia de cuvinte a verbelor : *a scrie* şi *a învăţa*.

III. Dă câte un exemplu pentru fiecare funcţie sintactică a substantivului învăţată în clasa a IV-a, folosind substantive din familiile de cuvinte scrise de tine, la exerciţiul anterior.

IV. Realizează, la alegere, unul din următoarele tipuri de texte, referindu-te la învăţătorul tău :
a) text narativ ;
b) text descriptiv ;
c) text dialogat.

TESTUL NR. 76

I. Alcătuieşte o compunere în care să descrii tabloul creat de Mihai Eminescu în fragmentul *Fiind băiet păduri cutreieram*.

II. 1) Explică sensul cuvintelor : *cutreieram*, *bate*, *drept* (în faţă), în această poezie.
2) Scrie cuvinte care se opun ca înţeles cuvintelor : *a răsări*, *aproape*, *uscat*, *înalt*.
3) Foloseşte, în două propoziţii, cuvintele care au acelaşi înţeles cu : *lin*, *tainic*, *glas*.

III. 1) Exemplifică trei funcţii sintactice ale substantivului *pădure*.
2) Scrie o propoziţie dezvoltată despre copilul Mihai Eminescu.

IV. 1) Scrie patru cuvinte care rimează cu *izvor*.
2) Indică două expresii care ţi-au plăcut mai mult în această poezie şi motivează alegerea.
3) Realizează câte o imagine pentru fiecare aspect propus :
pădure – **imagine vizuală** ;
izvor – **imagine auditivă** ;
tei – **imagine olfactivă**.

TESTUL NR. 77

I. Rezumă ultimul fragment al textului *Uliţa copilăriei* de Ionel Teodoreanu.

II. 1) Desparte în silabe cuvintele :
aprilie, *dimineaţă*, *seară*, *septembrie*, *hârtie*, *înlăcrimaţi*.
2) Precizează numărul silabelor în exemplele încadrate :
ocrotindu-şi, într-un, dăruindu-i, să-l ridice .

III. Scrie cuvinte care au acelaşi înţeles cu : *a chibzui*, *colb*, *gârbovit*, *brotăcel*.

IV. 1) Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate în textul de mai jos :

„Uliţa *avea* şi un felinar, pripăşit printre *rarii* ei copaci. În fiecare seară, un moşnegel ghebos venea şchiopătând *până la felinar* ; îi vorbea ceva la ureche...".

(Ionel Teodoreanu)

2) Precizează ce parte de vorbire este cuvântul subliniat :

„Copilul îi ştia numele, dar nu-*i* ştia rostul".

(Ionel Teodoreanu)

V. Alcătuieşte un text descriptiv despre toamnă, de 10 rânduri, în care să foloseşti *un epitet*, *o comparaţie*, *o personificare*. Subliniază aceste procedee artistice.

TESTUL NR. 78

I. 1) Povesteşte fragmentul *A murit Luchi...* de Otilia Cazimir.
2) Explică titlul acestui text.

II. 1) Completează, după modelul dat, cu câte două exemple, ataşând grupurile de litere subliniate altor cuvinte :

a) clopot – clopoţ*el*
1. _____
2. _____

b) frânghie – frânghi*uţă*
1. _____
2. _____

c) picior – picior*uş*
1. _____
2. _____

d) fată – fet*iţă*
1. _____
2. _____

2) Scrie cuvinte care se opun ca înţeles cuvintelor: *a intra*, *înalt*, *a ridica*, *strâmb*, *linişte*.

III. 1) Pune semnele de punctuaţie necesare pentru ca propoziţia: „Pupitrul e înalt" să fie, pe rând: *enunţiativă*, *interogativă*, *exclamativă*.

2) Dezvoltă propoziţia enunţiativă de la exerciţiul anterior după schema: **S + A + A + P + C**.

3) Analizează predicatul acestei propoziţii.

IV. Explică de ce repetă autoarea anumite cuvinte în următoarele fragmente:

a) „Toate fetele se uită la mine. Încă nu râd, dar ochii lor împung şi dor. Şi dintr-o dată mi-e ruşine de numele meu, mi-e ruşine de mine, mi-e ruşine de tot".

b) „Luchi era mică, Luchi era proastă, Luchi era caraghioasă. Luchi era fericită...".

TESTUL NR. 79

I. La alegere:

1) Povesteşte întâmplarea din fragmentul *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

2) Realizează un text dialogat de zece rânduri, în care să imaginezi ce i-a spus Nică mamei sale, când a venit de la şcoală. Referă-te la întâmplarea din fragmentul povestit.

II. Alcătuieşte o propoziţie dezvoltată în care să-l caracterizezi pe Nică, valorificând conţinutul acestui fragment.

III. 1) Explică următoarele cuvinte şi expresii: „zgâtie"; „a sta pe gânduri"; „din când în când"; „incuri"; „a face pocinog"; „a mânca papara"; „a merge strună"; „a-şi pune mâinile în cap de necaz".

2) Construieşte două enunţuri în care verbul *a se trezi* să aibă înţelesuri diferite.

IV. Exemplifică, în enunţuri, scrierea corectă a cuvintelor: *cea / ce-a*; *mai / m-ai*; *la / l-a*; *săi / să-i*.

TESTUL NR. 80

I. 1) Transformă următoarea secvenţă dialogată în povestire:

„– Tată-moşule, aş vrea să-mi crească şi mie aripi şi să zbor sus de tot, până în slava cerului, zise băiatul netezindu-i barba.

– Dacă ţi-o creşte aripi – zise fata – mie să-mi prinzi o presură şi un sticlete.

(Barbu Ştefănescu Delavrancea)

2) Realizează un portret al bunicului, valorificând conţinutul fragmentului *Bunicul* de Barbu Ştefănescu Delavrancea.

II. 1) Construieşte propoziţii în care să foloseşti două forme de plural, diferite ca înţeles, ale substantivului *râs*.

2) Scrie verbe care au acelaşi înţeles cu verbele: *a se gândi*, *a se uita*, *a trânti*, *a crede*, a *vrea*, *a zice* (câte un exemplu pentru fiecare verb dintre cele enumerate).

III. 1) Fă schema propoziţiei (indică părţile de propoziţie şi părţile de vorbire prin care se exprimă):

„Se scutură din salcâmi o ploaie de miresme".

(Barbu Ştefănescu Delavrancea)

2) Precizează ce este ca parte de vorbire cuvântul subliniat :

„– O, *voinicii* moşului ...".

(Barbu Ştefănescu Delavrancea)

IV. 1) Explică înţelesul expresiilor :

a) „...peste toate au nins ani mulţi şi grei" ;
b) „...ochii lui erau numai lumină şi binecuvântare".

(Barbu Ştefănescu Delavrancea)

2) Construieşte câte o comparaţie potrivită pentru fiecare termen propus :
a) bunicul ;
b) copiii.

TESTUL NR. 81

I. 1) Scrie ideile principale din fragmentul *Puiul* de Ioan Alexandru Brătescu-Voineşti.

2) Dezvoltă a doua idee principală din acest text.

3) De ce textul *Puiul* este o naraţiune ?

II. 1) Alcătuieşte enunţuri în care cuvintele *groază* şi *pană* să aibă înţelesuri diferite.

2) Desparte în silabe cuvintele : *lecţiile*, *aproape*, *ploaie*, *să umble*, *căciulă*, *noapte*.

3) Exemplifică, în enunţuri, scrierea corectă a cuvintelor : *odată / o dată*.

III. 1) Scrie la plural următoarele substantive : *lan*, *cuib*, *muşuroi*, *coteţ*, *ceasornic*.

2) Subliniază pronumele personale din următorul text. Analizează ultimul pronume personal din text.

„Şi mama lor le spunea că-i învaţă să zboare pentru o călătorie lungă, pe care trebuie s-o facă în curând, când o trece vara".

(Ioan Alexandru Brătescu-Voineşti)

IV. 1) Explică înţelesul comparaţiilor :

a) „...în tot şapte ouă mici ca nişte cofeturi..." ;
b) „...îi bătea inima ca ceasornicul meu din buzunar...".

(Ioan Alexandru Brătescu-Voineşti)

TESTUL NR. 82

I. Alcătuieşte o compunere în care să îţi exprimi părerea în legătură cu supărarea lui Baruţu (*Nu e voie* de Tudor Arghezi). Are sau nu are el dreptate să fie supărat ?

II. 1) Scrie cuvinte opuse ca înţeles pentru cuvintele : *nimic*, *ziua*, *alb*, *curat*, *rece*, *mult*, *totdeauna*.

2) Formează cuvinte noi de la cuvântul *drum*.

III. 1) Analizează primele două predicate :

„De când e, el nu a putut încă niciodată să iasă la drum şi să treacă de-a fuga pe dinainte, în momentul când soseşte un cal sau un automobil".

(Tudor Arghezi)

2) Alcătuieşte enunţuri cu formele de plural ale substantivului *colţ*, diferite ca înţeles.

IV. Explică înţelesul epitetului şi al comparaţiei în textul :

„Baruţu doreşte o viaţă ilegală [...] fără ochiul ca un scai al măicuţii, lipit de urmele lui".

(Tudor Arghezi)

TESTUL NR. 83

I. 1) Scrie, după dictare, textul :

„– Bună dimineaţa, cinstită pisică !
– Pentru mine, miorlăi pisica, este într-adevăr bună, cumetre ciocârlan, c-am pus gheara pe tine şi-am să mă ospătez de minune ! ".

(*De ce se spală pisica numai cu o lăbuţă* de Grigore Băjenaru)

2) Transformă această secvenţă dialogată în povestire.

3) Povesteşte cum a fost păcălită pisica de ciocârlan.

II. 1) Scrie verbe care au acelaşi înţeles cu *a observa*, *a spune*, *a se ivi*, *a povesti*, *a privi*.

2) Înlocuieşte expresiile *a băga de seamă* şi *a avea de gând* cu verbe care au acelaşi înţeles.

III. 1) Completează tabelul cu substantive care denumesc :

A) Animale				
1._____	3._____	5._____	7._____	9._____
2._____	4._____	6._____	8._____	10._____
B) Păsări				
1._____	3._____	5._____	7._____	9._____
2._____	4._____	6._____	8._____	10._____
C) Insecte				
1._____	3._____	5._____	7._____	9._____
2._____	4._____	6._____	8._____	10._____

2) Alege câte un substantiv din fiecare categorie (A, B, C) şi foloseşte-l în propoziţii, cu următoarele funcţii sintactice :
– nume de animale : S ;
– nume de păsări : A ;
– nume de insecte : C.

IV. Construieşte un enunţ în care să personifici o fiinţă necuvântătoare.

TESTUL NR. 84

I. Alcătuieşte o compunere în care să arăţi ce învăţătură ai desprins din fragmentul *O întâmplare deosebită* de Călin Gruia.

II. 1) Scrie verbele care au acelaşi înţeles cu : *a strânge*, *a sfârşi*.

2) Găseşte verbele opuse ca înţeles acestor verbe.

III. 1) Analizează atributele din textul :

„Ploaia îi răspunse că ştie poveşti cu nori, cu râuri curgătoare, cu boabe de grâu [...]".

(Călin Gruia)

2) Exemplifică funcţia de atribut a substantivului *poveste*.

IV. Ilustrează, în enunţuri, scrierea corectă a cuvintelor : iar / i-ar ; întruna / într-una ; ai / a-i ; al / a-l.

V. Arată ce sugerează repetiţia în textul :

„Dar, ca să le poţi asculta, trebuie să pricepi vorbele picăturilor de apă, şi vorbele şi cântecul lor, şi graba cu care se strâng în pârâiaşe şi aleargă, aleargă...".

(Călin Gruia)

TESTUL NR. 85

I. Povesteşte evenimentul prezentat în fragmentul *Fram, ursul polar* de Cezar Petrescu.

II. 1) După modelul dat, scrie alte exemple de verbe formate de la substantive :

ex : *cremene* **(s)** – *a încremeni* **(v)**

1._____ – 1._____
2._____ – 2._____
3._____ – 3._____
4._____ – 4._____

2) Explică înţelesul cuvintelor *nostimadă*, *emoţie*.

III. 1) Foloseşte substantivele: a) *nostimadă*; b) *emoţie* cu următoarele funcţii sintactice:

a) S, C;

b) A, C.

2) Indică funcţiile sintactice în propoziţia:

„Fetiţa cu ochi albaştri şi căciuliţă albă uitase emoţia..."

(Cezar Petrescu)

IV. Alcătuieşte un enunţ în care să exprimi nerăbdarea spectatorilor de a-l vedea pe Fram.

TESTUL NR. 86

I. Povesteşte fragmentul *Legenda îngerilor* de Mihu Dragomir.

II. Alcătuieşte enunţuri în care verbul *a aduna* să aibă înţelesuri diferite.

III. 1) Fă schema propoziţiei:

„Un miros plăcut, de odihnă, de toamnă, plutea în încăperea înaltă".

(Mihu Dragomir)

2) Indică funcţia sintactică a numeralului în următoarea propoziţie: Doi oamenii de pe planeta albastră au venit şi ei.

IV. Realizează un text descriptiv de câteva rânduri, în care să-i caracterizezi, la alegere, pe astronauţi sau pe oameni. Valorifică textul fragmentului citit.

TESTUL NR. 87

I. 1) Autodictare: o strofă din poezia *Balada strămoşilor* de Alexandru Davila.

2) Arată ce idei şi sentimente exprimă poetul în strofa scrisă de tine.

II. Scrie cuvinte care au acelaşi înţeles cu: *pios*, *menire*, *strămoş*, *faimos*.

III. 1) Precizează ce este ca parte de vorbire cuvântul subliniat în următorul text: Doina îl cântă *bătrânilor* codri.

2) Construieşte un enunţ în care acest cuvânt să fie altă parte de vorbire.

IV. Explică înţelesul grupurilor de cuvinte subliniate în text:

a) „Şi dragostea – *dulce povară* –
De lege, de domn şi de ţară...".

b) „Ivească-se dar pe moşie
Zori blânde sau *timpi fioroşi*".

(Alexandru Davila)

TESTUL NR. 88

I. Fă rezumatul fragmentului *Lupta de la Podul Înalt* de Nicolae Iorga.

II. 1) Alcătuieşte o propoziţie dezvoltată despre Ştefan cel Mare.

2) Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate:

„*Ţăranii ştiau* însă ce-*i* aşteaptă pe dânşii şi pe toţi ai lor din neam în neam".

(Nicolae Iorga)

III. 1) Scrie cuvinte care au sens opus faţă de cuvintele: *zgomot*, *deasă*, *a împrăştia*, *lumină*, *groasă*.

2) Construieşte două enunţuri în care cuvântul *iute* să aibă înţelesuri diferite.

IV. Explică înţelesul expresiilor subliniate :

„Acum era o *dimineaţă oarbă*, cu *neguri groase* lăsate pe lumina ei".

(Nicolae Iorga)

TESTUL NR. 89

I. Valorificând textul poeziei *Cântec* de George Coşbuc, alcătuieşte o compunere (la alegere) despre :
a) ţara noastră ;
b) poporul român.

II. 1) Alcătuieşte enunţuri în care verbul *a ţine* să aibă înţelesuri diferite. Precizează, de fiecare dată, înţelesul acestui verb.
2) Scrie câte două cuvinte cu acelaşi înţeles pentru fiecare din cuvintele următoare : *jignire, duşman, a năzui, vestit.*

III. 1) Analizează subiectul şi predicatul propoziţiei :

„Sunt şi neamuri mai cu nume,
Mai vestite la război".

(George Coşbuc)

2) Foloseşte adjectivul *sfântă* în două propoziţii în aşa fel, încât :
- să determine substantive diferite ;
- să fie epitet.

TESTUL NR. 90

I. Răspunde la întrebarea : „Cine este cel mai puternic pe pământ ?", argumentând pe baza textului cu acest titlu, de Alexandru Mitru.

II. Scrie familia lexicală a cuvântului *om.*

III. 1) Selectează din această familie lexicală : un substantiv, un adjectiv şi un verb.
2) Foloseşte aceste părţi de vorbire, în propoziţii, cu următoarele funcţii sintactice :
a) s - C ; b) adj. - A ; c) v - Pv.

IV. 1) Scrie un proverb despre muncă.
2) Realizează comparaţii pentru fiecare termen propus :
a) omul harnic ;
b) munca.
3) Explică rolul repetiţiei :

„Şi-a mers, a mers omul acela, a întrebat din sat în sat şi din cetate în cetate".

(Alexandru Mitru)

TESTUL NR. 91

I. Realizează o scurtă caracterizare a lui Constantin Brâncuşi, pe baza textului : *Atelier în pădure* de Peter Neagoe.

II. 1) Explică înţelesul cuvintelor : *crucifix, compătimire, contrariat,* şi foloseşte-le în propoziţii.
2) Scrie cuvinte care au acelaşi înţeles cu : *a izbuti, îndemânatic, a binecuvânta.*

III. Alcătuieşte o propoziţie după schema :
S + A + A + P + C.

IV. Explică expresiile : „a avea mâini de aur" ; „a avea gură de aur" ; „a fi om de aur".

TESTUL NR. 92

I. Alcătuieşte o compunere în care, valorificând fragmentul *Drapelul* de Mihail Sadoveanu, să arăţi ce înseamnă să fii un adevărat patriot.

II. 1) Scrie familia lexicală a cuvântului *oraş*.
2) Explică înţelesul următoarelor grupuri de cuvinte : „pomi înfloriţi" / „vorbe înflorite".

III. Fă schema propoziţiei :

„La o masă vecină se afla un domn cărunt..."
(Mihail Sadoveanu)

IV. Realizează un scurt text descriptiv despre tricolor.

TESTUL NR. 93

I. Fă rezumatul textului *Moş Ion Roată şi Unirea* de Ion Creangă.

II. 1) Înlocuieşte substantivele : *împrejurare*, *nedumerire*, *obicei*, *vorbă* cu altele care au acelaşi înţeles şi foloseşte-le în propoziţii.
2) Explică înţelesul expresiilor : „a strânge din umeri" ; „a lua parte" ; „a pune umărul" ; „a nu veni la socoteală".

III. 1) Scrie substantive care denumesc însuşirile lui moş Ion Roată.
2) Construieşte două enunţuri în care verbul *a fi* să aibă înţelesuri diferite.

IV. Realizează, la alegere :
a) o scurtă descriere a Pieţei Unirii din Iaşi ;
b) un scurt dialog despre Alexandru Ioan Cuza.

TESTUL NR. 94

I. Descrie obiceiul paparudelor, valorificând textul *Paparudele* de Gh. Dem. Teodorescu.

II. Explică înţelesul cuvintelor : *a invoca*, *protecţie*, *monoton* şi foloseşte-le în propoziţii.

III. Exemplifică trei funcţii sintactice ale substantivului *ploaie*.

IV. Explică înţelesul expresiilor : „plouă cu găleata" ; „parcă tot îi ninge şi-i plouă" ; „a se face că plouă".

TESTUL NR. 95

I. Valorificând textul *Părul din ograda bunicilor* de Mihail Sadoveanu, arată cum se pregăteşte băieţelul de sărbătoare.

II. Alcătuieşte o propoziţie dezvoltată în care să prezinţi imaginea părului înflorit.

III. 1) Precizează înţelesul adjectivului *vechi* în următoarele exemple :
- „păr vechi" ;
- „vorbă veche" ;
- „haine vechi".

IV. 1) Analizează subiectele şi predicatele :

„Venea către noi un bătrân din sat, unchеş al nostru...".
„...într-o primăvară, sălbaticul a mulţămit prietenilor lui...".
(Mihail Sadoveanu)

2) Indică forma literară (corectă) a cuvintelor care nu apar cu această formă în textele de la exerciţiul anterior.
3) Construieşte un enunţ în care cuvântul *sălbaticul* să fie altă parte de vorbire decât în textul de mai sus.
4) Scrie substantive care denumesc stări sufleteşti trăite în ziua de Paşte.

V. Exemplifică un epitet, o personificare şi o comparaţie care ţi-au plăcut mai mult, din textul lui Mihail Sadoveanu. Motivează alegerea.

TESTUL NR. 96

I. Autodictare: prima strofă din poezia *Sfârşitul iernei* de Vasile Alecsandri.

II. Realizează, la alegere:
a) o scurtă descriere a sfârşitului iernii, valorificând textul poeziei lui Vasile Alecsandri;
b) un scurt dialog între un fluture şi o floare la venirea primăverii.

III. Alcătuieşte două propoziţii dezvoltate despre primăvară, după schemele:
a) **S + A + A + Pv + C + A**;
b) **C + A + A + Pv + C + A + S**.

IV. 1) Explică înţelesul adjectivului *dulce* în versurile:

„După o iarnă lungă ş-un dor nemărginit,
Aprind un soare dulce în sufletul uimit!".

(Vasile Alecsandri)

2) Exemplifică, în enunţuri, alte înţelesuri ale adjectivului *dulce*.

TESTUL NR. 97

I. Realizează o compunere în care să descrii (la alegere):
a) imaginea pădurii;
b) imaginea veveriţei.
Valorifică textul *Veveriţa* de Mihail Sadoveanu.

II. 1) Alcătuieşte enunţuri în care cuvântul *ochi* să aibă înţelesuri diferite.

2) Precizează înţelesul adjectivului *blând* în următoarele exemple:
- om blând;
- câine blând;
- zâmbet blând;
- iarnă blândă;
- soare blând.

III. 1) Scrie la plural substantivele: *poiană*, *cuibar*, *ghem*, *trunchi*.
2) Indică verbele care se formează de la adjectivele: *blând*, *bătrân* şi foloseşte-le în propoziţii dezvoltate.

IV. Folosind expresii, construieşte o imagine vizuală şi o imagine auditivă în care să surprinzi aspecte ale primăverii.

TESTUL NR. 98

I. Realizează un portret al lui Ştefan Luchian, valorificând textul *George Enescu şi Ştefan Luchian* de Tudor Arghezi.

II. 1) Scrie cuvinte care au acelaşi înţeles cu: *cert*, *intuiţie*, *vag*, *incompetenţă*.
2) Explică înţelesul expresiilor: „ca de la om la om"; „din om în om", „om ca toţi oamenii".

III. 1) Exprimă-ţi părerea despre gestul lui George Enescu, într-o propoziţie dezvoltată.
2) Scrie substantive care denumesc diferite arte.

IV. 1) Exprimă ideea, folosind cuvintele tale:

„Enescu realiza pe vioară lumina pe care contemporanul lui obscur o aşternea cu penelul pe pânză".

(Tudor Arghezi)

TESTUL NR. 99

I. Scrie rezumatul textului *Inventatorul din şura cu porumbei* de I.M. Ştefan.

II. 1) Înlocuieşte, pe rând, consoana iniţială din cuvântul *mare* cu altă consoană şi notează cuvintele obţinute.
2) Desparte în silabe cuvintele : *prietenii, făpturi, respectuos, instalaţie, tehnică.*

III. 1) Scrie substantive care denumesc calităţile lui Aurel Vlaicu.
2) Foloseşte, în enunţuri, formele de plural, diferite ca înţeles, ale substantivului *zmeu*.
3) Exemplifică alte funcţii sintactice decât cea din text pentru substantivul subliniat :

„Îi plăcea să citească *poezii*...".

(I.M. Ştefan)

IV. Corectează exprimările greşite :
a) George Coşbuc a fost un mare poet şi scriitor.
b) Au colaborat împreună la realizarea instalaţiei.

V. Realizează un scurt text descriptiv despre jucăria ta preferată.

TESTUL NR. 100

I. 1) Scrie, după dictare, textul :

„Dar Zeus, mânios pentru ocara îndurată, l-a luat pe Prometeu la goană.

– Tu ce gândeşti ? Că Zeus e-atât de prost să le dea oamenilor focul ? Tu i-ai făcut asemeni nouă, şi dacă or avea şi focul, ar fi în stare să se scoale cu armele să mă lovească şi să-mi pierd tronul.

– Eu una ştiu, măreţe Zeus, că oamenii, până la urmă, tot or să capete acest foc".

(*Prometeu aduce oamenilor focul* de Alexandru Mitru)

2) Transformă secvenţa dialogată în povestire.

II. Realizează un scurt dialog în care să-i recomanzi unui coleg o carte citită de tine.

III. Într-un text de maximum zece rânduri, motivează-ţi preferinţa pentru o carte citită de tine.

IV. Explică rolul repetiţiei :

a) „– Bunicuţă ! a strigat fetiţa. Ia-mă, ia-mă cu tine ! ".

(Hans Andersen)

b) „...Oamenii-n vale pot să piară, şi focul tot n-am să ţi-l dau. Eu nu-l trimit jos, pe pământ, decât când vreau să pedepsesc făpturile-ţi nesuferite, însă atunci sub chip de trăsnet. Deci du-te, du-te, Prometeu, până n-apuc să te lovesc pe tine, cel dintâi, acum, fiindcă m-ai îndârjit destul...".

(Alexandru Mitru)

B) TESTE COMPLEXE

valabile pentru toţi absolvenţii clasei a IV-a, din punctul de vedere al formulării cerinţei, dar ţinând seama de manualul alternativ folosit; bareme de evaluare prin notă

TESTUL NR. 1

I. Fă rezumatul textului :

- ❖ a) *Neguţătorul florentin* de Petre Ispirescu ;
- • b) *Stigletele* de Mihail Sadoveanu ;
- ♦ c) *A murit Luchi...* de Otilia Cazimir.

II. Transformă următoarea secvenţă dialogată în povestire :

❖ a) „– Băieţi, zise deodată învăţătorul nostru, să ieşim şi noi ca gâzele la soare... Astăzi e ca o zi de sărbătoare ş-avem să legăm şi noi puţintel cartea de gard".

(Mihail Sadoveanu)

• b) „– Moş Ioane, zise acum boierul, cam tulburat de multă oboseală, ia spune dumneata, în legea dumitale, cum ai înţeles, cum n-ai înţeles, de când se face atâta vorbă ; să auzim şi noi ! ".

(Ion Creangă)

♦ c) „– De ce să pleci ? a glăsuit învăţătorul. Caută în jurul tău şi spune-mi : dacă nu ar fi oamenii care să are şi să semene, ai avea ce mânca ?

– Fără-ndoială, nu !

– Dar dacă n-ar fi alţii care să-ţi facă haine călduroase şi un acoperiş, n-ai îngheţa în timpul iernii ?

– Desigur, înţeleptule ! a răspuns omul".

(Alexandru Mitru)

❖ = manual, Editura Aramis ;
• = manual, EDP ;
♦ = manual, Editura All.

III. Explică înţelesul următoarelor cuvinte şi foloseşte-le în propoziţii dezvoltate :

❖ a) ambiguitate, divin, generos, utilizabil, uzual ;

• b) antemeridian, capodoperă, explorator, inocent, miraculos ;

♦ c) acceptabil, contrariat, ilegal, solicitare, taină.

IV. Scrie două comparaţii care ţi-au plăcut mai mult din operele studiate şi motivează alegerea.

V. Exemplifică scrierea corectă a cuvintelor : al / a-l ; sau / s-au ; va / v-a ; iau / i-au ; cei / ce-i.

Barem de corectare şi notare

I = 3 p.

- cunoaşterea textului, identificarea ideilor principale ;
- respectarea cerinţelor de alcătuire a rezumatului (fără detalii nesemnificative, fără citate, fără interpretarea textului) ;

II = 1 p.

- renunţarea la semnele de punctuaţie specifice vorbirii directe ;
- folosirea cuvintelor de legătură după verbele declarative ;
- realizarea schimbărilor de persoană necesare ;
- păstrarea, dacă este posibil, a cuvintelor vorbitorilor, în ordinea în care ele au fost rostite ;

III = 1 p.

- operarea cu achiziţiile lexicale ;
- precizarea sensului cuvintelor (0,05 × 5) ;
- integrarea cuvintelor în propoziţii dezvoltate (0,15 × 5) ;

IV = 1 p.

- selectarea comparaţiilor din operele studiate (0,25 × 2) ;
- originalitatea motivării alegerii (0,50) ;

V = 1 p.

- exemplificarea scrierii corecte a cuvintelor (0,10 × 10).

0,50 p. = exprimare clară, corectă şi precisă ;
1 p. = respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie ;
0,50 p. = scris lizibil şi ordonat, aşezarea corectă a textului în pagină ;
1 p. = din oficiu

Total = 10 p.

TESTUL NR. 2

I. Valorificând conţinutul operelor studiate, realizează o compunere în care să descrii, la alegere : un anotimp, un moment al zilei, un fenomen al naturii, un peisaj, o fiinţă necuvântătoare.

II. Motivează :

❖ • a) titlul poeziei *N-au murit în zadar* de Nichita Stănescu ;

♦ b) titlul fragmentului *A murit Luchi...* de Otilia Cazimir.

III. Scrie cinci cuvinte formate de la cuvântul *copil*.

IV. Alcătuieşte enunţuri în care cuvântul *viteazul* să fie diferit ca parte de vorbire. Precizează ce parte de vorbire este în fiecare exemplu.

V. Construieşte o propoziţie după schema :
A + S + P + C.

Barem de corectare şi notare

I = 4 p.

- selectarea corectă a conţinutului compunerii ;
- adaptarea redactării la scopul comunicării (realizarea textului descriptiv) ;
- utilizarea unui limbaj adecvat conţinutului ;
- respectarea celor trei părţi ale compunerii ;
- succesiunea logică a ideilor ;
- originalitate ;

II = 1 p.

- argumentarea semnificaţiei titlului pe baza conţinutului operei ;

III = 0,30 p.

- exemplificarea cuvintelor formate de la cuvântul *copil* (0,06 × 5);

IV = 0,50 p.

- integrarea corectă a cuvântului în enunţuri care să-i ilustreze cele două valori morfologice (0,20 × 2);
- disocierea valorilor morfologice ale cuvântului (0,05 × 2);

V = 1,20 p.

- aplicarea adecvată a cunoştinţelor de limbă privind:
- stabilirea corectă a raporturilor sintactice în planul propoziţiei;
- construirea propoziţiei după topica dată:
  A + S + P + C = 1,20 (0,30 + 0,30 + 0,30 + 0,30).

0,50 p. = exprimare clară, corectă şi precisă;
1 p. = respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie;
0,50 p. = scris lizibil şi ordonat, aşezarea corectă a textului în pagină;
1 p. = din oficiu.

Total = 10 p.

TESTUL NR. 3

I. Povesteşte opera care ţi-a plăcut mai mult din manualul pentru clasa a IV-a. Motivează-ţi alegerea.

II. Alcătuieşte două propoziţii în care cuvintele date să aibă sensuri diferite:

- ❖ a) *a expira*;
- • b) *act*;
- ♦ c) *a zgudui*.

III. Redactează, la alegere:

- textul unui bilet în care să transmiţi o rugăminte sau o scuză;
- textul unei scrisori către bunici, în care să le transmiţi veşti despre tine.

IV. Dă exemple de atribute exprimate prin diferite părţi de vorbire.

Barem de corectare şi notare

I = 4 p.

- selectarea corectă a conţinutului compunerii;
- adaptarea redactării la scopul comunicării (realizarea textului narativ);
- utilizarea unui limbaj adecvat conţinutului;
- respectarea celor trei părţi ale compunerii;
- succesiunea logică a ideilor;
- capacitatea de motivare a preferinţei pentru un text;

II = 0,60 p.

- integrarea corectă a cuvântului în propoziţii care să-i ilustreze două sensuri diferite (0,30 × 2);

III = 1,50 p.

- organizarea corectă a textului cu destinaţie specială (bilet, scrisoare)
- folosirea formulelor specifice;
- utilizarea unui limbaj adecvat conţinutului.

IV = 0,90 p. (0,30 × 3)

- operarea cu părţile de vorbire prin care se exprimă atributul (adjectiv, substantiv precedat de un cuvânt de legătură, numeral cu valoare adjectivală);
- structurarea unei comunicări corecte şi eficiente;

0,50 p. = exprimare clară, corectă şi precisă;
1 p. = respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie;
0,50 p. = scris lizibil şi ordonat, aşezarea corectă a textului în pagină;
1 p. = din oficiu.

Total = 10 p.

TESTUL NR. 4

I. a) Scrie o strofă dintr-o poezie din manualul pentru clasa a IV-a.
b) Arată ce idei şi stări sufleteşti exprimă poetul în această strofă.

II. Găseşte cuvinte cu sens asemănător pentru :
- ❖ a) îmbunătăţire, calm, milos, răbdare, trist ;
- • b) victorie, clar, a isprăvi, neînfricat, delicat ;
- ♦ c) circumstanţă, a desluşi, feroce, lin, a stimula.

III. Notează cuvintele opuse ca înţeles cuvintelor de mai sus.

IV. Exemplifică trei funcţii sintactice ale substantivului *poveste*.

V. Compune două texte în care să ilustrezi ce efecte poate avea repetarea unor verbe în povestire.

VI. Subliniază forma corectă a cuvintelor : aşează / aşază ; adaugă / adaogă ; culoar / culuar ; contribue / contribuie ; constituie / constitue.

Barem de corectare şi notare:

I = 3 p. (a = 1 p. ; b = 2 p.)
- scrierea corectă a versurilor memorate (fără omisiuni sau adăugiri de cuvinte ; cu respectarea semnelor de punctuaţie şi de ortografie din text) ;
- receptarea textului literar, operarea corectă cu noţiuni specifice literaturii ;
- folosirea unui limbaj adecvat conţinutului compunerii ;
- realizarea unei comunicări bazate pe succesiunea logică a enunţurilor ;

II = 0,50 p.
- exemplificarea cuvintelor cu sens asemănător (0,10 × 5) ;

III = 0,60 p (0.12 × 5).
- exemplificarea cuvintelor cu sens opus (0,10 × 5) ;

IV = 0,90 p. (0,30 × 4)
- operarea cu noţiunile privind funcţiile sintactice ale substantivului (S, A, C) ;
- realizarea unei comunicări corecte şi eficiente ;

V = 1,50 p. (0,75 × 2)
- operarea cu noţiunea de verb ca element de expresivitate ;
- realizarea unei comunicări corecte, eficiente şi nuanţate ;

VI = 0,50 p. (0,10 × 5)
- recunoaşterea situaţiilor ortografice corecte.

0,50 p. = exprimare clară, corectă şi precisă ;
1 p. = respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie ;
0,50 p. = scris lizibil şi ordonat, aşezarea corectă a textului în pagină ;
1 p. = din oficiu.

Total = 10 p.

TESTUL NR. 5

I. Scrie planul simplu al textului :
- ❖ a) *Moş Ion Roată şi vodă Cuza* de Ion Creangă ;
- • b) *Darul lui moş Miron* de Ion Agârbiceanu ;
- ♦ c) *Puiul* (fragment) de Ioan Alexandru Brătescu-Voineşti.

II. Dezvoltă a doua idee principală din plan.

III. Alcătuieşte enunţuri cu următoarele expresii din operele studiate :
- ❖ a) „praf şi pulbere", „s-a făcut foc" ;
- • b) „tot unul şi unul", „a găsi cu cale" ;
- ♦ c) „a băga de seamă", „a bate palma".

IV. Analizează subiectul şi predicatul propoziţiei :

„Pe insulă era un mândru palat de o marmură ca laptele".
(după Mihai Eminescu)

V. Scrie altă comparaţie care să exprime aceeaşi însuşire pe care o exprimă comparaţia din text (IV).

VI. Construieşte un scurt text descriptiv în care să incluzi două exemple de atribuire a unor însuşiri şi acţiuni omeneşti elementelor naturii.

Barem de corectare şi notare

I = 2 p.

- identificarea unităţilor logice de conţinut ale textului literar şi a informaţiei esenţiale a acestor unităţi ;
- formularea corectă a ideilor principale ;

II = 1,50 p.

- desprinderea informaţiei esenţiale şi a informaţiilor detaliate din a doua unitate logică de conţinut a textului literar ;
- dezvoltarea ideii principale într-o comunicare corectă, bazată pe succesiunea logică a enunţurilor ;

III = 0,50 p. (0,25 × 2)

- realizarea unor contexte adecvate fiecărei expresii ;

IV = 0,60 p. (0,30 + 0,30)

- identificarea funcţiilor sintactice şi a părţilor de vorbire prin care se exprimă ;
- precizarea categoriilor gramaticale ale părţilor de vorbire ;

V = 0,40 p.

- operarea cu noţiunea de comparaţie.

VI = 2 p.

- realizarea textului descriptiv ;
- operarea cu noţiunea de personificare.

0,50 p. = exprimare clară, corectă şi precisă ;
1 p. = respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie ;
0,50 p. = scris lizibil şi ordonat, aşezarea corectă a textului în pagină ;
1 p. = din oficiu.

Total = 10 p.

TESTUL NR. 6

I. Realizează caracterizarea unui personaj îndrăgit dintr-o operă studiată în clasa a IV-a. Motivează alegerea.

II. Găseşte cel puţin cinci perechi de cuvinte (verbe) cu înţeles opus.

III. Alcătuieşte familia de cuvinte de la cuvântul *prieten*.

IV. Scrie la plural următoarele substantive şi adjective : *nor fumuriu*, *copil zglobiu*, *fulg argintiu*.

V. Introdu în propoziţii două dintre aceste substantive la plural, determinate de adjective. Urmăreşte ca substantivele să aibă funcţii sintactice diferite.

VI. Construieşte două enunţuri în care să foloseşti comparaţii.

Barem de corectare şi notare

I = 4 p.

- selectarea corectă a conţinutului compunerii ;
- structurarea textului în funcţie de specificul său (caracterizarea sumară a unui personaj) ;
- precizarea locului pe care personajul îl ocupă în operă ;
- prezentarea trăsăturilor fizice şi a celor sufleteşti ale personajului ;
- argumentarea trăsăturilor sufleteşti ale personajului pe baza faptelor şi a atitudinilor acestuia ;
- respectarea părţilor compunerii ;
- succesiunea logică a ideilor ;
- folosirea unui limbaj adecvat conţinutului compunerii ;
- capacitatea de motivare a preferinţei pentru un personaj literar ;

II = 0,50 p. (0,10 × 5)

- exemplificarea cuvintelor cu sens opus ;
- operarea cu noţiunea de verb ;

III = 0,50 p. (0,10 × 5)

- exemplificarea cuvintelor dintr-o familie lexicală ;

IV = 0,30 p.

- operarea cu noţiunile gramaticale în scrierea corectă a cuvintelor ;

V = 0,50 p. (0,25 × 2)

- operarea cu noţiunile de substantiv şi de adjectiv în structurarea unei comunicări corecte şi eficiente ;

VI = 1,20 p. (0,60 × 2)

- operarea cu noţiunea de comparaţie în realizarea unei comunicări corecte, eficiente şi nuanţate;

0,50 p. = exprimare clară, corectă şi precisă;
1 p. = respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie;
0,50 p. = scris lizibil şi ordonat, aşezarea corectă a textului în pagină;
1 p. = din oficiu.

Total = 10 p.

TESTUL NR. 7

I. Realizează o compunere despre o personalitate a culturii sau a ştiinţei româneşti, valorificând conţinutul unei opere din manualul pentru clasa a IV-a. Exemple:

❖ a) *Victor Babeş*, *George Enescu* de Viorica Huber; *Constantin Brâncuşi* de Alexandru Drăgoi;

• b) *Creangă şi Eminescu*; *Spre Polul Sud* de Emil Racoviţă, *Inventatorul din şura cu porumbei* (fragment) de I.M. Ştefan;

♦ c) *George Enescu şi Ştefan Luchian* (fragmente) de Tudor Arghezi.

II. Desparte în silabe cuvintele: *vioară*, *prieteni*, *fluier*, *negru*, *două*, *steaua*, *suflet*, *dezleagă*, *mândrie*, *împrăştia*, *fiindcă*, *dumbrăvioară*, *bătrână*, *întreruptă*, *dezmiardă*.

III. Găseşte cuvinte cu sens opus pentru cuvintele subliniate: casă *întunecată*, om *tânăr*, persoană *cunoscută*, vis *împlinit*, ramură *subţire*.

IV. Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate:

„Puse pe trupul său împărătesc *haine de păstor*, cămeşă de borangic, ţesută în lacrimile mamei sale, mândră pălărie *cu flori*, [...] îşi puse în brâul *verde* un fluier de doine şi altul de hore şi, când era soarele de două suliţe pe cer, *a plecat* în lumea largă".

(Mihai Eminescu)

V. Alcătuieşte propoziţii în care substantivele *haine* şi *flori* să aibă altă funcţie sintactică decât în text.

Barem de corectare şi notare

I = 4 p.

- selectarea corectă a conţinutului compunerii;
- folosirea adecvată a modurilor de expunere în structurarea unui text unitar;
- respectarea părţilor compunerii;
- succesiunea logică a ideilor;
- folosirea unui limbaj adecvat conţinutului;
- originalitate;

II = 0,75 p. (0,05 × 15)

- aplicarea regulilor despărţirii cuvintelor în silabe;

III = 0,25 p. (0,05 × 5)

- exemplificarea cuvintelor cu sens opus;

IV = 1,50 p. (0,30 × 5)

- analiză gramaticală corectă şi completă;

V = 0,50 p. (0,25 × 2)

- operarea cu noţiunile de sintaxă şi de morfologie dobândite (funcţiile sintactice ale substantivului) în structurarea unei comunicări corecte şi eficiente.

0,50 p. = exprimare clară, corectă şi precisă;
1 p. = respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie;
0,50 p. = scris lizibil şi ordonat, aşezarea corectă a textului în pagină;
1 p. = din oficiu.

Total = 10 p.

TESTUL NR. 8

I. Povesteşte întâmplarea dintr-o fabulă studiată şi arată care este învăţătura (morala) fabulei.

❖ a) *Două poloboace* de Alexandru Donici ;
• b) *Racul, broasca şi ştiuca* de Alexandru Donici.

II. Scrie cinci cuvinte care cuprind consoana dublă „n".

III. 1.Fă schema propoziţiei (indică funcţiile sintactice) :

„O umbră răsărise într-o dâră de raze..."

(Mihail Sadoveanu)

2. Transformă propoziţia dată în propoziţie simplă.

IV. Construieşte un enunţ în care să introduci expresiile : *munţi falnici* şi *ca o săgeată*.

V. a) Precizează câte semne de punctuaţie şi câte semne de ortografie sunt în textul :

„– Bine ai venit, Făt-Frumos ! zise-mpăratul, am auzit de tine, da' de văzut nu te-am văzut".

(Mihai Eminescu)

b) Motivează folosirea semnelor de punctuaţie în acest text.

Barem de corectare şi notare

I = 4 p.
- selectarea corectă a conţinutului compunerii ;
- structurarea corectă a textului narativ ;
- precizarea moralei fabulei ;
- respectarea părţilor compunerii ;
- succesiunea logică a ideilor ;
- folosirea unui limbaj adecvat conţinutului ;

II = 0,25 p. (0,05 × 5)
- aplicarea normelor de ortografie ;

III = 0,90 p. (0,15 × 4) + 0,30
- operarea cu noţiunile specifice sintaxei propoziţiei ;
- realizarea schemei liniare ;

IV = 0,50 p. (0,25 × 2)
- operarea cu mijloacele expresivităţii în realizarea unei comunicări corecte, eficiente şi nuanţate ;

V = 1,35 p.
- însuşirea conştientă a semnelor de punctuaţie şi de ortografie (0,30) ;
- motivarea folosirii semnelor de punctuaţie (1,05).

0,50 p. = exprimare clară, corectă şi precisă ;
1 p. = respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie ;
0,50 p. = scris lizibil şi ordonat, aşezarea corectă a textului în pagină ;
1 p. = din oficiu.

Total = 10 p.

TESTUL NR. 9

I. Explică afirmaţia autorului, valorificând conţinutul textului studiat.

❖ a) „Domnu' nostru a fost un om deosebit".

(*Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu)

• b) „Urşii ăştia năzdrăvani mi-au umplut cu fericite spaime copilăria şi au sădit în mine o poezie sălbatică ce dăinuieşte încă ...".

(*Urşii* de Vasile Voiculescu)

♦ c) „Şi uliţa şi bunicul erau bunicii unui râs de copil".

(*Uliţa copilăriei* de Ionel Teodoreanu)

II. Scrie câte două cuvinte asemănătoare ca înţeles pentru :
❖ a) a limita, întuneric, ideal, prestigiu, suav ;
• b) a dori, orgoliu, renume, greutate, reflex ;
♦ c) a dăinui, poznaş, zarvă, a ocroti, arşiţă.

III. 1. Subliniază atributele :

„În frunte păşeau un bătrânel ş-o bătrânică, îmbrăcaţi în straie de muşchi. După ei, patru prichindei cu bărbi cărunte purtau un pătuţ".

(Mihail Sadoveanu)

2. Analizează subiectul şi predicatul din ultima propoziţie.

IV. Scrie câte o expresie frumoasă pentru fiecare termen :

- ❖ zăpadă, lună, fluturi ;
- • licurici, flori, fulg ;
- ♦ toamnă, veveriţă, razele soarelui.

V. Introdu în enunţuri aceşti termeni şi expresiile scrise de tine.

Barem de corectare şi notare

I = 3 p.

- selectarea corectă a conţinutului compunerii ;
- folosirea corectă a modurilor de expunere în structurarea unui text unitar ;
- capacitatea de argumentare pe baza conţinutului operei literare ;
- respectarea părţilor compunerii ;
- succesiunea logică a ideilor ;
- folosirea unui limbaj adecvat conţinutului ;

II = 1 p. [0,20 (0,10 × 2) × 5]

- exemplificarea cuvintelor cu înţeles asemănător ;
- valorificarea achiziţiilor lexicale ;

III = 1,20 p. (0,12 × 5) + (0,30 × 2)

- operarea cu noţiunea de atribut ;
- analiză gramaticală corectă ;

IV = 0,90 p. (0,30 × 3)

- operarea cu mijloacele expresivităţii ;
- originalitate ;

V = 0,90 p. (0,30 × 3)

- operarea cu mijloacele expresivităţii în realizarea unei comunicări corecte, eficiente şi nuanţate.

0,50 p. = exprimare clară, corectă şi precisă ;
1 p. = respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie ;
0,50 p. = scris lizibil şi ordonat, aşezarea corectă a textului în pagină ;
1 p. = din oficiu.

Total = 10 p.

TESTUL NR. 10

I. Alcătuieşte un dialog între doi elevi care discută despre o carte citită sau despre un personaj îndrăgit.

II. Explică înţelesul versurilor :

❖ • a) „Fiii tăi trăiască numai în frăţie
Ca a nopţii stele, ca a zilei zori,
Viaţă în vecie, glorii, bucurie,
Arme cu tărie, suflet românesc,
Vis de vitejie, falâ şi mândrie,
Dulce Românie, asta ţi-o doresc ! ".

(*Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie* de Mihai Eminescu)

♦ b) „Dormiţi în morminte tăcute,
Sub dâmburi sădite cu flori,
Sub pânza curatei ninsori,
Sub umbrele liniştei mute...
Păzită de paznici pioşi,
Sunteţi a moşiei comoară ;
Vă fie ţărâna uşoară !
Ne-aducem aminte, strămoşi ! ".

(*Balada strămoşilor* de Alexandru Davila)

III. ❖ a) Precizează sensul adjectivului *dulce* în versurile de mai sus. Construieşte enunţuri în care să ilustrezi alte două sensuri ale aceluiaşi adjectiv.

◆ b) Precizează sensul expresiei: „Vă fie ţărâna uşoară!". Construieşte enunţuri în care să ilustrezi două sensuri ale adjectivului *uşor (uşoară)*.

IV. Subliniază predicatele şi împarte textul în propoziţii:

„Din Barcelona, oraş în Spania, a plecat odată o navă spre Genova, iar la bordul ei erau francezi, italieni, spanioli şi elveţieni. Printre aceştia era şi un băiat de unsprezece ani, îmbrăcat sărăcăcios, singur, totdeauna retras, ca un animal sălbatic, uitându-se la toţi din jur cu o privire cam piezişă".

(Edmondo de Amicis)

V. Fă analiza gramaticală a următoarelor cuvinte din textul de mai sus: *în Spania, sălbatic*.

Barem de corectare şi notare

I = 3 p.
- selectarea corectă a conţinutului compunerii;
- adaptarea redactării la scopul comunicării (realizarea textului dialogat);
- utilizarea unui limbaj adecvat conţinutului;
- succesiunea logică a ideilor;
- originalitate;

II = 1,50 p.
- receptarea textului literar;
- operarea corectă cu noţiuni specifice literaturii;
- identificarea ideilor, exprimarea acestora într-un limbaj adecvat;
- realizarea unei comunicări bazate pe succesiunea logică a enunţurilor;

III = 0,70 p.
- operarea cu achiziţiile lexicale;
- integrarea corectă a cuvântului în enunţuri care să-i ilustreze sensurile;

IV = 1,20 p.
- operarea cu noţiunile de sintaxă;
- identificarea predicatelor; delimitarea propoziţiilor;

V = 0,60 p. (0,30 × 2)
- analiză gramaticală corectă.

0,50 p. = exprimare clară, corectă şi precisă;
1 p. = respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie;
0,50 p. = scris lizibil şi ordonat, aşezarea corectă a textului în pagină;
1 p. = din oficiu.

Total = 10 p.

TESTUL NR. 11

I. Scrie după dictare textul:

❖ a) „Glasul lui deodată scăzuse într-un tremur de lacrimi.
- Şi pe omul care ţi-a plătit oaia nu-l cunoşti?
- Nu-i de la noi din sat, nu-l cunosc.
- De ce nu te-ai întors repede să spui lui tatu-tău?
- Tătuca nu-i acasă; a ieşit la arat cu cei mari.
- Şi de ce spui că ţi-o lăsase mămucă-ta ţie?
- Apoi nu ştii? Eu n-am mamă. A murit în postul Crăciunului şi ne-a lăsat singuri. Acu n-are cine mă spăla, n-are cine mă îngriji ... Într-o zi, i-a fost rău, s-a pus în pat, ş-a murit într-o duminică".

(*Un om năcăjit* de Mihail Sadoveanu)

• b) „Atunci feciorul cel mai mare iè îndrăzneala şi zice:
- Tată, eu cred că mie mi se cuvine această cinste, pentru că sunt cel mai mare dintre fraţi; de aceea te rog să-mi dai bani de cheltuială, straie de primeneală, arme şi cal de călărie, ca să şi pornesc, fără zăbavă.
- Bine, dragul tatei, dacă te bizuieşti că-i putè răzbate până acolo şi crezi că eşti în stare a cârmui şi pe alţii, alege-ţi un cal din herghelie, care-i vrea tu, ie-ţi bani cât ţi-or trebui, haine care ţi-or plăcè, arme care-i crede că-ţi vin la socoteală şi mergi cu bine, fătul meu".

(*Povestea lui Harap-Alb* de Ion Creangă)

♦ c) „Leul se gândi o clipă.

– Mai sunt şi alţi lei prin pădure? întrebă el.

– Nu. Au fost, dar monstrul i-a mâncat pe toţi. Şi, afară de asta, nu erau aşa de mari şi aşa de viteji ca tine.

– Dacă-l răpun pe vrăjmaşul vostru, vreţi să vă supuneţi mie şi să mă ascultaţi ca pe regele pădurii? întrebă Leul.

– O vom face bucuros, răspunse tigrul şi toate celelalte fiare răgiră cu un răget puternic, care voia să însemne «O, vrem!».

– Unde se află acum păianjenul cel mare? întrebă Leul.

– Colo, printre stejari, spuse tigrul.

– Ai grijă de prietenii mei, spuse Leul, şi o porni de îndată să se ia la luptă cu monstrul".

(*Vrăjitorul din Oz* de Frank Baum)

II. Transformă textul dialogat în povestire.

III. Rezumă fragmentul.

IV. Exemplifică şase substantive care exprimă diferite stări sufleteşti.

V. Dă exemple de texte în care se exprimă aceste stări sufleteşti (titlul operei, autorul).

VI. Alcătuieşte enunţuri în care să exemplifici trei sensuri diferite ale cuvântului:

❖ a) vatră;

• b) amintire;

♦ c) galerie.

VII. Alcătuieşte o propoziţie interogativă, dezvoltată. Transform-o în propoziţie simplă.

Barem de corectare şi notare

I = 2 p.

- receptarea mesajului;
- scrierea integrală a textului dictării;
- folosirea corectă a semnelor de ortografie şi de punctuaţie;

II = 1,50 p.

- renunţarea la semnele de punctuaţie specifice vorbirii directe;
- folosirea cuvintelor de legătură după verbele declarative;
- realizarea schimbărilor de persoană necesare;
- păstrarea, dacă e posibil, a cuvintelor vorbitorilor, în ordinea în care ele au fost rostite;

III = 1,50 p.

- respectarea cerinţelor de alcătuire a rezumatului;

IV = 0,30 p. (0,05 × 6)

- operarea cu noţiunile gramaticale;
- valorificarea achiziţiilor lexicale;

V = 0,60 p. (0,10 × 6)

- receptarea textului literar;
- identificarea stărilor sufleteşti exprimate într-o operă literară;

VI = 0,60 p. (0,20 × 3)

- integrarea corectă a cuvintelor în enunţuri care să le ilustreze sensurile;

VII = 0,50 p. (0,30 + 0,20)

- operarea cu noţiunile de sintaxă;
- construirea şi transformarea corectă a unui enunţ.

0,50 p. = exprimare clară, corectă şi precisă;
1 p. = respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie;
0,50 p. = scris lizibil şi ordonat, aşezarea corectă a textului în pagină;
1 p. = din oficiu.

Total = 10 p.

C) TESTE COMPLEXE

valabile pentru toţi absolvenţii clasei a IV-a, indiferent de manualul folosit; bareme orientative, în noul sistem de evaluare (de la 10 p. la 100 p.)

TESTUL NR. 1

10 p. I. Dictare :

– Dragă lupule, mă las mâncată, dar înainte de a-ţi înfige colţii în gâtul meu, te rog să-mi îndeplineşti ultima rugăminte.

– Bine, să aud ultima rugăminte ! se învoi colţatul.

– Dragă lupule, eu fac parte dintr-un neam de vestiţi dansatori. Am auzit că eşti cel mai bun cântăreţ al pădurii. Înainte de a mă mânca, te rog să-mi cânţi, iar eu am să mai joc o dată. Te rog, lupule !

(*Poveşti de aur, povestioare de argint*)

40 p. II. Într-un text de jumătate de pagină povesteşte o întâmplare care ar fi putut urma discuţiei dintre oaie şi lup.

10 p. III. Scrie :

1. cuvinte care se opun ca înţeles cuvintelor : *ultima*, *bun* ;
2. cuvinte care au acelaşi înţeles cu următoarele cuvinte : *a îndeplini*, *vestiţi* ;
3. două enunţuri în care să foloseşti forme de plural diferite ale s. *colţ* ;
4. numărul cuvintelor şi al silabelor în ex. : *dintr-un*.

30 p. IV.

1. Exemplifică, în enunţuri, două funcţii sintactice ale substantivului *pădure*.
2. Foloseşte, în propoziţii, două substantive care denumesc dansuri populare româneşti.
3. Indică felul ultimei propoziţii, după scopul comunicării.
4. Fă analiza gramaticală a cuvintelor : *rugăminte*, *am auzit*.

10 p. of.

TESTUL NR. 2

Se dă textul :

„O porumbiţă sta pe ramura unei sălcii de la marginea apei. Când colo, o zări pe biata albină şi i s-a făcut milă. Cu ciocul a rupt o frunzuliţă şi-a aruncat-o înaintea albinei. Cu ultimele puteri, albina s-a urcat pe frunză, salvându-se de la înec. Aripile i s-au uscat şi-apoi a zburat mulţumită că trăieşte.

În altă zi, ce s-a întîmplat, dragi copii?"

(*Poveşti de aur, povestioare de argint*)

40 p. I.

1. Într-un text de jumătate de pagină, povesteşte o întâmplare, care să fie un răspuns posibil la întrebarea pusă.
2. Formulează ideea principală din textul realizat de tine.

10 p. II. A. Scrie :

1. un adjectiv care să poată înlocui, în context, adj. *biata* („biata albină") ;
2. verbe opuse ca înţeles următoarelor verbe : *a trăi*, *a urca* ;
3. patru exemple de cuvinte care s-au format după modelul cuvântului : *frunzuliţă* (frunză – frunzuliţă).

B. Exemplifică, în enunţuri, cuvintele : *sa*, *sau*.

30 p. III.

1. Fă analiza gramaticală a cuvintelor : *(pe) ramura*, *o* („o zări"), *a rupt*.
2. Realizează o propoziţie după schema :

S + C + P + C

3. Exemplifică funcţia sintactică de atribut a substantivului *frunză* precedat de cuvintele de legătură *de pe*.

10 p. IV. Scrie câte o expresie frumoasă pe lângă cuvintele : *porumbiţă*, *salcie*, *frunză*, *albină*.

10 p. of.

TESTUL NR. 3

Se dă textul :

„Într-o grădină, crescuse un plop înalt şi frumos. Mândru în măreţia lui, se uita cu dispreţ la merii îmbătrâniţi, din jurul său, încărcaţi cu roade [...]

Într-o zi le spuse :

– Merilor, vă prăpădiţi sub povara voastră şi, la urma urmelor, n-aveţi nici un folos. Oamenii vă mănâncă rodul. Ia, uitaţi-vă la mine ! Sunt drept ca lumânarea. Toată lumea mă priveşte şi nu trebuie să muncesc din greu, cum faceţi voi..."

(*Poveşti de aur, povestioare de argint*)

40 p. I.

1. Imaginează, într-o compunere de jumătate de pagină, un răspuns al merilor la ceea ce spune plopul.
2. Transformă în povestire textul dialogat din fragmentul dat.

15 p. II. A. Scrie :

1. cuvinte care se opun ca înţeles, după modelul : *a creşte / a descreşte* ;
   a încărca / .....
   a face / .....
2. sensul adjectivului *drept* în exemplele :
   – drum drept : .....
   – văr drept : .....
   – piciorul drept : .....

B. Desparte în silabe cuvintele : *mândru*, *îmbătrâniţi*.

30 p. III.

1. Fă schema primei propoziţii din textul dat.
2. Analizează sintactic şi morfologic cuvintele : *lumea*, *mă*, *priveşte*.
3. Exemplifică, într-un enunţ, altă valoare morfologică a cuvântului *mine* decât în textul dat.

5 p. IV. Explică sensul comparaţiilor :

- drept ca lumânarea ;
- drept ca funia în sac.

10 p. of.

TESTUL NR. 4

40 p. I. Realizează o povestire care să urmeze replicii :

– Nu crezi ? Ascultă şi ai să vezi.

Compunerea nu va depăşi o pagină.

40 p. II. Se dă textul :

„Uite, iarba coase
Cerul de pământ,
Cu fir de mătase
Răsucit de vânt.

Uite, iarba ţese
Pământul de nori,
M-am gândit adese –
Ori, adeseori ;

De la voi se vede
Iarba ca o ploaie
Care *curge* verde
Peste cer şi-l moaie
.....

(Ana Blandiana)

1. Transcrie din text substantivele care denumesc fenomene ale naturii.
2. Indică valoarea morfologică a cuvântului *cer* în text ; construieşte un enunţ în care acest cuvânt să aibă altă valoare morfologică.
3. Încercuieşte litera corespunzătoare variantei corecte :
   a) toate substantivele din text precedate de cuvântul de legătură *de* au funcţia sintactică de atribut ;
   b) numai unele substantive din text precedate de cuvântul de legătură *de* sunt atribute.
4. Completează cu încă patru exemple de substantive potrivite :

fir de { mătase ; _ _ _ _ _ ; _ _ _ _ _ ; _ _ _ _ _ ; _ _ _ _ _ }

5. Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate în text.
6. Scrie adjectivele şi verbele corespunzătoare substantivelor : *ploaie*, *nor*.
7. Exemplifică funcţia sintactică de complement a substantivului *ploaie*.
8. Scrie v. *coase*, *moaie* la timpul trecut, menţinând persoana şi numărul din text.
9. Notează cuvintele opuse ca înţeles cuvintelor : *coase*, *deseori*.
10. Precizează numărul cuvintelor şi al silabelor în : *şi-l* („şi-l moaie").

10 p. III. Subliniază expresia care îţi place mai mult şi motivează-ţi alegerea :

a) „ Văl de brumă argintie / Mi-a împodobit grădina...".
b) „Peste creştet de dumbravă/ Norii suri îşi poartă plumbul".
c) „De viforniţa păgână/ Se-ndoiesc nucii, bătrânii...".

(Octavian Goga)

10 p. of.

TESTUL NR. 5

40 p. I. Realizează o compunere (de, cel mult, o pagină) care să clarifice nedumerirea personajului, exprimată în replica :

– Ce-o fi asta ? se întrebă el.

II. Se dă textul :

„Mi-a trebuit un violoncel :
Am ales un brotăcel.
Pe-o foaie de trestie-***ngustă***,
O harpă : am ales o lăcustă.
Cimpoiul trebuia să fie un scatiu
Şi nu mai ştiu."

(Tudor Arghezi)

40 p.

1. Subliniază cuvintele care s-au format cu acelaşi grup de sunete, ca şi cuvântul *brotăcel*, de la alt cuvânt (brotac – brotăcel) : şoricel, inel, motănel, tunel, viţel, miel.
2. Indică sensul substantivului *foaie* în text.

3. Exemplifică, într-un enunţ, alt sens (înţeles) al acestui substantiv (*foaie*) decât în text.
4. Transcrie din text substantivele care denumesc instrumente muzicale; dă alte patru exemple de substantive de acest fel.
5. Fă analiza gramaticală a cuvintelor subliniate în text.
6. Exemplifică alte funcţii sintactice decât în text ale substantivului *lăcustă*.
7. Încercuieşte litera corespunzătoare variantei corecte:

A. În exemplul: *Mi-a* (trebuit).... sunt subliniate:
a) două cuvinte şi două silabe;
b) două cuvinte care se rostesc într-o silabă.

B. Adjectivul opus ca înţeles adjectivului *îngust* este:
a) lung;
b) mare;
c) lat.

10 p. III. Scrie câte o expresie frumoasă pe lângă fiecare termen: *brotăcel, lăcustă, trestie, scatiu*.

10 p. of.

TESTUL NR. 6

40 p. I. Realizează o compunere care să înceapă astfel:
Cei doi fraţi au pornit spre casa bunicului lor, care este pădurar.
Vei organiza textul, urmărind să îmbini povestirea cu dialogul.
Compunerea nu va depăşi o pagină.

II. Se dă textul:

„Petrecuse cu chitara
Toată vara,
Însă, iată că-într-o zi,
Greierele se trezi
Fără muscă, fără râmă,
Fără umbră de făină".

(La Fontaine)

45 p.

1. Costruieşte un enunţ în care verbul *a petrece* să aibă alt înţeles decât în text.
2. Precizează numărul cuvintelor şi al silabelor în exemplul: *că-într-o* („că-într-o zi").
3. Fă analiza gramaticală a cuvintelor: *petrecuse, greierele*.
4. Exemplifică altă funcţie sintactică a substantivului *greiere* decât în text.
5. Încercuieşte litera corespunzătoare variantei corecte:

A. Corect este:
a) Începutul acestei zile.
b) Începutul acestei zi.

B. În propoziţia:
Îmi place chitara.
substantivul *chitara* are funcţia sintactică de:
a) complement;
b) subiect.

6. Scrie cuvântul opus ca înţeles cuvântului *zi* şi cuvântul care are acelaşi înţeles ca şi cuvântul *toată*.
7. Alcătuieşte o propoziţie după schema:

C + A + S + P + C.

5 p. III. Scrie o comparaţie în structura căreia intră şi cuvântul *furnică*.

10 p. of.

TESTUL NR.7

40 p. I. Alcătuieşte o compunere cu titlul: „O zi de neuitat", în care să îmbini povestirea cu dialogul.

45 p. II. Se dă textul:

„Ei, aflaţi că eu, cu o şmecherie, pot scoate din stuf hârtie. C-am aflat că-n fiecare trestie ce se leagănă peste mâl, stau coli de hârtie sul.

Dacă eşti scriitor, eşti fericit : cu o trestie de-asta te-ai procopsit. Începi dimineaţa şi pe o trestie de-asta îşi poţi mâzgăli, cum vrei, toată viaţa."

(Marin Sorescu)

1. Scrie verbele care corespund următoarelor grupuri de cuvinte : *a scoate în evidenţă*, *a scoate la iveală*.
2. Notează cuvintele care se opun ca înţeles cuvintelor : *începi*, *viaţă*, *fericit*.
3. Desparte în silabe cuvintele : *aflaţi*, *hârtie*, *scriitor*, *trestie*.
4. Precizează numărul cuvintelor şi al silabelor în exemplul : *c-am* („c-am aflat"), *te-ai* („te-ai procopsit").
5. Fă analiza gramaticală a cuvintelor : *am aflat*, *de hârtie*, *viaţa*.
6. Exemplifică următoarele funcţii sintactice ale substantivului *scriitor* : atribut, complement.
7. Încercuieşte litera corespunzătoare variantei corecte :

A. Corect este :
   a) lumina dimineţei ;
   b) lumina dimineţii.

B. În textul :
„Ei, aflaţi că eu, cu o şmecherie, pot scoate din stuf hârtie".

(M. Sorescu)

   a) cuvântul *ei* nu poate fi pronume personal ;
   b) cuvântul *ei* este pronume personal.

C. În exemplul :
„...cu o trestie de-asta te-ai procopsit"
   a) cuvântul *o* este pronume personal ;
   b) cuvântul *o* nu poate fi pronume personal.

5 p. III. Scrie două expresii frumoase pe lângă termenul *trestie*.

10 p. of.

TESTUL NR. 8

40 p. I. Alcătuieşte o compunere, folosind şi următoarele expresii : *vânt iute şi rece*, *nori plumburii*, *zare-ntunecată*, *copaci trişti*, *cărări pustii*, *vaiet prelung*, *frunze zgribulite*.
Găseşte un titlu potrivit compunerii.

II. Se dă textul :

„Pentru voi munţii au nişte ascunzişuri, multe ca frunza şi iarba. Te ascunzi colo, după copac, şi când strigi : «gata, gata, Chimiţă !» te găseşte imediat un urs ori o veveriţă."

(Marin Sorescu)

40 p.

1. Explică înţelesul expresiei *ca frunza şi iarba*.
2. Scrie două cuvinte care au acelaşi înţeles ca şi cuvântul *imediat*.
3. Notează două cuvinte care s-au format de la cuvântul *urs*.
4. Dă exemple de substantive care denumesc copaci din pădurile de la munte.
5. Fă analiza gramaticală a cuvintelor : *după copac*, *strigi*, *te*.
6. Exemplifică altă funcţie sintactică decât în text a pronumelui personal *voi*.
7. Construieşte o propoziţie după schema :

P + C + C + A.

8. Transformă propoziţia construită de tine în propoziţie simplă.

10 p. III. Într-un text de maximum cinci rânduri, motivează-ţi preferinţa pentru un anumit joc.

10 p. of.

TEST NR. 9

30 p. I. Scrie o compunere care să se termine astfel:
De atunci pisica mea ocoleşte acvariul.

40 p. II. Se dă textul:

„Le-am arătat oamenilor capodopera mea şi i-am întrebat dacă desenul acesta îi sperie.

Ei mi-au răspuns:

– De ce te sperii de-o pălărie?

Desenul meu nu înfăţişa o pălărie. Înfăţişa un şarpe boa care mistuia un elefant".

(Antoine de Saint-Exupéry)

1. Explică înţelesul cuvintelor: *capodoperă*, *mistuia*.
2. Scrie două cuvinte formate de la cuvântul *om*. Foloseşte-le în propoziţii.
3. Identifică în text două cuvinte cu sens opus.
4. Exemplifică alte două funcţii sintactice ale substantivului *oameni* decât în text.
5. Precizează funcţia sintactică a pronumelor personale de persoana a III-a din text.
6. Găseşte câte două adjective potrivite următoarelor substantive: *oameni*, *desen*, *pălărie*.
7. Trece verbul *sperii* la timpul trecut, iar verbul *mistuia* la timpul prezent, menţinând persoana şi numărul fiecărui verb.

20 p. Cum îţi explici că în aceeaşi imagine oamenii mari au văzut o pălărie, iar copilul, un şarpe care mistuia un elefant?
Poţi să te foloseşti în răspunsul tău şi de un desen.

10 p. of.

TEST NR. 10

35 p. I. Alcătuieşte o compunere în care să ilustrezi înţelesul proverbului „Cine aleargă după doi iepuri nu prinde nici unul".

II. Se dă textul:

„Aveau cu ei două pirogi, trase acum pe mal. Apele fiind retrase, mi se părea că aşteaptă fluxul să plece. Nu-mi pot descrie emoţia pe care am simţit-o văzându-l în această parte a insulei şi atât de aproape de mine."

(Daniel Defoe)

40 p.

1. Scrie cuvintele opuse ca înţeles cuvintelor: *flux*, *să plece*, *aproape*.
2. Precizează sensul cuvântului subliniat în fiecare exemplu:
   - pirogi *trase* la mal;
   - linii *trase* pe caiet;
   - spaima *trasă* de noi;
   - căciulile *trase* pe frunte.
3. Fă analiza gramaticală a cuvintelor: *două*, *fluxul*, *am simţit*.
4. Transcrie din text formele pronumelui personal de persoana a III-a.
5. Indică două adjective potrivite substantivului *emoţie*.
6. Construieşte o propoziţie dezvoltată, folosind substantivului *emoţie* şi unul dintre adjectivele exemplificate de tine.
7. Încercuieşte litera corespunzătoare variantei corecte.

A. În ex.: *văzându-l* sunt:
   a) două cuvinte; patru silabe;
   b) două cuvinte; trei silabe.

B. Cuvântul *retrasă* în exemplul: *apă retrasă*, *persoană retrasă*, *casă retrasă*
   a) are acelaşi înţeles;
   b) nu are acelaşi înţeles.

C. În propoziţia:
Am discutat cu omul *de lângă mine*.
s-a subliniat:

a) un complement;
b) un atribut.

15 p. III. Într-un text de maximum şase rânduri, prezintă un fapt care te-a emoţionat.

10 p. of.

TEST NR. 11

40 p. I. Alcătuieşte o compunere în care să povesteşti o întîmplare a personajului din imagine:
În organizarea textului vei urmări:

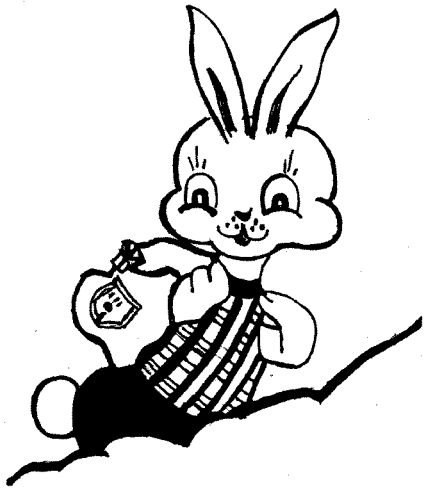

- să imaginezi alte două personaje;
- să atribui fiinţelor necuvântătoare însuşiri omeneşti;
- să îmbini povestirea cu dialogul;
- să nu depăşeşti o pagină în elaborarea compunerii.

Dă un titlu potrivit compunerii realizate de tine.

45 p. II. Se dă textul:

„Toată lumina juca, scânteia pe crestele sclipitoare, pe gheţuri, departe pe mare. Era aurora boreală. Dar de unde să ştie el ce înseamnă? S-a spăimântat şi a început să urle. Apoi lumina jucăuşă de pe cer s-a stins deodată".

(Cezar Petrescu)

1. Scrie cuvintele opuse ca înţeles cuvintelor: *lumină*, *a se stinge*, *departe*, *a începe*.
2. Construieşte un enunţ în care verbul *a se stinge* să aibă alt înţeles decât în text.
3. Desparte în silabe cuvintele: *scânteia*, *aurora*, *boreală*, *jucăuşă*, *deodată*.
4. Pune adj. *jucăuşă* pe lângă alte două substantive potrivite, în afara celui din text.
5. Fă analiza gramaticală a cuvintelor: *el*, *a început*, *de pe cer*.
6. Realizează schema propoziţiei:
   Lumina scânteia pe crestele sclipitoare.
7. Indică valoarea morfologică a cuvântului subliniat:
   Scânteia s-a stins repede.

5 p. III. Scrie două expresii frumoase pe lângă termenul *cer* (substantiv).

10 p. of.

D) TESTE-GRILĂ

vizând cunoştinţele fundamentale de limbă ale absolventului ciclului primar, necesare înţelegerii viitoarelor conţinuturi ale învăţării, specifice clasei a V-a

TESTUL NR. 1

I. În propoziţia :
Ţie îţi place colţul de lângă dulapul cu dulceaţă.
substantivul *colţul* este :
a) complement ;
b) subiect.

II. În enunţul :
Mie mi-a dat o mie de lei.
a) cuvântul *mie* este, de fiecare dată, pronume personal ;
b) cuvântul *mie* este numai prima dată pronume personal.

III. În propoziţia :

„În fiecare dimineaţă, aici e raiul puilor de raţă, de nagâţ, şi de bâtlan".
(Marin Sorescu)

substantivele precedate de cuvântul de legătură *de* sunt :
a) atribute ;
b) complemente.

IV. În enunţul :

„Ferfeniţele-i atârnă
Şi pe ochi, pe nara cârnă,
Şi se-ncurcă şi descurcă,
Parcă-i scos din cârlţi pe furcă".
(Tudor Arghezi)

a) este un pronume personal, formă neaccentuată ;

b) sunt două pronume personale, forme neaccentuate.

V. În enunţurile :

a) „Şi ce credeţi c-a făcut ?
Ei bine, la început
S-a uitat la ele doar
Ca pisica-n calendar".

(Ana Blandiana)

b) „Însă paza-n stupi e bună,
Că târziu, după apus,
Colo jos, sub stupi, la lună,
Ei zăceau cu burta-n sus".

(Tudor Arghezi)

a) sunt trei pronume personale, forme accentuate ;
b) sunt două pronume personale, forme accentuate.

VI. După schema :
S + A + C + A
a) nu se poate construi o propoziţie ;
b) se poate construi o propoziţie dezvoltată.

VII. Pluralul substantivelor : *inel*, *tufiş*, *castel*, *pârâu*, *afiş* este :
a) inele, tufişuri, castele, pâraie, afişe.
b) ineluri, tufişe, casteluri, pârâuri, afişuri.

VIII. Scriem corect :
a) Verde-împărat, Împăratul-Verde ;
b) Verde-Împărat, împăratul Verde.

IX. Litera *x* redă sunetele *gz* în cuvintele :
a) exilat, exotic ;
b) exigent, expirat.

X. Cuvântul *boreal* înseamnă :
a) din emisfera nordică ;
b) polar.

TESTUL NR. 2

I. În enunţurile :

1) „De ne ispiteşte
Care-i adevărul –
Ploaia-n nouri creşte,
Iarba spală cerul".

(Ana Blandiana)

2) „Auzise şi Dănuţ
Că un ou e un «bănuţ»
Şi credea că oul moale-i
Puşculiţă cu parale".

(Tudor Arghezi)

a) *-n nouri*, *cu parale* sunt complemente ;
b) *-n nouri* = C ; *cu parale* = A.

II. Funcţiile sintactice în propoziţia :

„Două fete poartă salbă".

(Folclor)

sunt :
a) A + S + P + C ;
b) S + A + P + C.

III. În enunţul :

„Şi urnindu-se din loc, începu a-şi târâi iar ciubotele grele, îndemnând cu băţul oile spre dumbrăvioara de la malul Siretului".

(Mihail Sadoveanu)

verbul *începu* este la timpul :
a) prezent ;
b) trecut.

IV. Scriem corect :

a) „El fu scos din înalta *sa* funcţie, iar averea i-a fost luată".

b) „El fu scos din înalta s-a funcţie, iar averea ia fost luată".

(*Poveste populară*)

V. În enunţurile :

1) „Poporul român îi este recunoscător".

(Victor Babeş)

2) „Bunicul îi împăcă zicându-le :
– Pe din două".

(Barbu Ştefănescu Delavrancea)

a) pronumele personal *îi* (1) diferă ca număr de pronumele personal *îi* (2) ;
b) pronumele personal *îi* (1) nu diferă ca număr de pronumele personal *îi* (2), ci ca gen.

VI. În fragmentul :

„Amu cică împăratul acela, aproape de bătrâneţe, căzând la zăcare, a scris carte frăţâne-său craiului...".

(Ion Creangă)

substantivul *carte* are sensul de :
a) scrisoare ;
b) document.

VII. Complementul determină :
a) predicatul ;
b) verbul.

VIII. Din cele două forme ale verbului *a fi* :

„Înaintea celor mari *nu fi* / *nu fii* îndrăzneţ".

(după Anton Pann)

a) prima formă subliniată este corectă ;
b) a doua formă subliniată este corectă.

IX. Cuvântul subliniat în propoziţia :
Domnitorul i-a răsplătit pe *viteji*.
este ca parte de vorbire :
a) adjectiv ;
b) substantiv.

X. Cuvintele de mai jos se despart corect în silabe astfel :
a) a-cua-re-lă, a-fir-ma-ţi-e, a-fi-şi-er, a-li-ne-at, a-pli-ca-ţi-e, a-pre-ci-a, a-pri-li-e, a-ri-pioa-ră, ar-ti-fi-ci-al, a-vi-a-ţi-e ;
b) a-cu-a-re-lă, a-fir-ma-ţie, a-fi-şier, a-li-neat, a-pli-ca-ţie, a-pre-cia, a-pri-lie, a-ri-pi-oa-ră, ar-ti-fi-cial, a-via-ţi-e.

TESTUL NR. 3

I. În enunţul :

„Şi fiul craiului, nemaiputând struni calul şi neîndrăznind a merge înainte, se întoarnă ruşinat...".

(Ion Creangă)

sunt :
a) trei semne de punctuaţie diferite ;
b) două semne de punctuaţie diferite.

II. În propoziţia :

„M-am gândit atunci îndelung la peripeţiile din junglă".

(Antoine de Saint-Exupéry)

din junglă este :
a) complement ;
b) atribut.

III. În textul :

„– Asta-i o casă foarte bună, mormăi Patrocle".

(Mihail Sadoveanu)

verbul *mormăi* este la timpul :

a) prezent ;
b) trecut.

IV. În exemplele :

1) „Ghemul când i-l ia pisica,
Iar se supără bunica".

(Tudor Arghezi)

2) „Moş Roată se duce şi vrea să ridice bolovanul, dar nu poate.
– Ia du-te şi dumneata, moş Vasile, şi dumneata, bade Ilie...".

(Ion Creangă)

verbul *ia* la timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular :
a) este folosit de două ori ;
b) este folosit o dată.

V. În prima propoziţie din textul :

„În peşteră nu străbătea viscolul. Se auzea vâjâitul de afară."

(Cezar Petrescu)

funcţiile sintactice sunt :
a) C + P + S ;
b) C + P + C.

VI. Corect este :
a) pantofi grii, eşarfă vernilă ;
b) pantofi gri, eşarfă vernil.

VII. În exemplele încadrate numărul silabelor este :

1) „ Şi-acea dalbă de moşie
Toată-n veci a ta să fie...".

(„Dragoş", *Poezii populare*)

2) „ Zi-le doina, cântec sfânt..."

(Ştefan Octavian Iosif)

a) şi-acea = 3 silabe ; toată-n = 3 silabe ; zi-le = o silabă ;
b) şi-acea = 2 silabe ; toată-n = 2 silabe ; zi-le = 2 silabe.

VIII. În textul :

„Domnu' nostru ne-a învăţat rugăciuni, ne-a învăţat cântece care erau aşa de frumoase...".

(Mihail Sadoveanu)

sunt :
a) şase semne de ortografie ;
b) trei semne de ortografie.

IX. În exemplul :
Au prieteni buni.
adjectivul *buni* are sensul de :
a) talentaţi ;
b) devotaţi.

X. Pluralul substantivelor : *poiană*, *măturşă*, *troleibuz*, *tobogan*, *traseu* este :
a) poieni şi poiene, măturşi, troleibuze, tobogane, trasee.
b) poiene, măturşe, troleibuzuri, toboganuri, traseie şi traseuri.

TESTUL NR. 4

I. În propoziţia :

Am văzut doi copii din clasa noastră la patinoar.

numeralul are funcţia sintactică de :
a) C ;
b) A.

II. În propoziţia :

„La noi sunt codri verzi de brad...".

(Octavian Goga)

a) este un atribut ;
b) sunt două atribute.

III. În propoziţia :

„Fulgul de zăpadă este
Ochiul apei din poveste".

(Nichita Stănescu)

a) este un complement ;
b) nu este nici un complement.

IV. În propoziţia :

Viaţa din trupul său tânjise spre lumină.

(după Jack London)

sunt :
a) substantivele precedate de cuvinte de legătură sunt complemente ;
b) *din trupul* = atribut ; *spre lumină* = complement.

V. În exemplele :
1) Colegul meu scrie *frumos*.
2) Colegul meu are un scris *frumos*.
cuvântul subliniat :
a) este adjectiv în ambele exemple ;
b) este adjectiv numai în al doilea exemplu.

VI. În propoziţia :

„Motoşel şi Botoşel
Erau doi pisici la fel".

(Ana Blandiana)

numeralul are funcţia sintactică de :
a) atribut ;
b) subiect.

VII. În propoziţia :

„În dreptul ferestrei mele
E un cuib de rândunele".

(Ana Blandiana)

de rândunele este :
a) A ;
b) C.

VIII. Adjectivul cu sens opus adjectivului *lat* este :
a) lung ;
b) îngust.

IX. Este corect :
a) Dumneaei ne vizitează.
Băieţii aceia sunt colegii noştri.
b) Dumneaiei ne vizitează.
Băieţii aceea sunt colegii noştrii.

X. Următoarele cuvinte se despart corect în silabe :
a) tab-lă, tab-lou, af-lu, stic-lă, stic-le-te,
b) ta-blă, ta-blou, a-flu, sti-clă, sti-cle-te.

TESTUL NR. 5

I. În textul :

„Se suie până în vârful muntelui fără frânghii."

(Marin Sorescu)

fără frânghii este :
a) C ;
b) A.

II. În propoziţia :

Lumina jucăuşă de pe cer s-a stins deodată.

(după Cezar Petrescu)

de pe cer este :
a) **C** ;
b) **A**.

III. În propoziţia :

„Sclipesc numai stelele pe cerul îngheţat..."

(Cezar Petrescu)

pe cerul este :
a) C ;
b) A.

IV. În exemplul :
Trei colegi ai mei fac parte din echipa de volei.
subiectul este exprimat prin :
a) substantivul *colegi* ;
b) numeralul *trei*.

V. În propoziţia :

„După deal, dintr-un tezaur
Au ţâşnit săgeţi de aur."
(Ghicitori)

sunt :
a) trei complemente ;
b) două complemente.

VI. Atributul determină :
a) substantivul ;
b) subiectul.

VII. Cuvântul *cântar* :
a) face parte din familia cuvântului *(a) cânta* ;
b) nu face parte din familia cuvântului *(a) cânta*.

VIII. Subiectul :
a) nu se desparte prin virgulă de predicat ;
b) uneori se desparte prin virgulă de predicat.

IX. În enunţul :

„De dimineaţă până seara, şi noaptea, frunzele cădeau *întruna / într-una*".
(Emil Gârleanu)

a) corect este : întruna ;
b) corect este : într-una.

X. Următoarele substantive proprii se scriu corect :
a) Zâna-Zorilor, Făt-Frumos, Cluj-Napoca, Grădina Botanică, Vârful cu Dor, Ministerul Educaţiei Naţionale ;
b) Zâna-Zorilor, Făt-Frumos, Cluj Napoca, Grădina botanică, Vârful Cu Dor, Ministerul Educaţiei naţionale.

TESTUL NR. 6

I. În versurile :

„Eu îi dau casă şi masă,
El cântă şi nici că-i pasă

Că tot ce îmi cântă mie
Eu scriu aici pe hârtie".
(Ana Blandiana)

a) sunt cinci pronume personale ;
b) sunt şapte pronume personale.

II. În propoziţia :

„Păstra bunica nişte riduri
Într-o cutie de chibrituri..."
(Marin Sorescu)

a) *într-o cutie* = A ; *de chibrituri* = A ;
b) *într-o cutie* = C ; *de chibrituri* = A.

III. În propoziţia :

„Lupta grea cu stâncile semeţe s-a sfârşit".
(după Geo Bogza)

sunt :
a) două atribute ;
b) trei atribute.

IV. Cuvântul subliniat în textul :

„Dragoş, *mândru* ca un soare,
A plecat la vânătoare".

(„Dragoş", *Poezii populare*)

este :
a) A ;
b) C.

V. În propoziţia :

„Nu pune paie peste foc."

(„Proverbe")

peste foc este :
a) C ;
b) A.

VI. În textul :

„– Ce-i trebuie lui meserie ? E un om bogat."

(Poveste populară)

sunt :
a) două pronume personale ;
b) trei pronume personale.

VII. Corect este :
a) înnot, înodat, înnălbi, înegura ;
b) înot, înnodat, înălbi, înnegura.

VIII. În versurile :

„Prisăcarul le-a uitat
Şi-a căzut şi peste ele
Iarna, grea ca un plocat
Cu chenar de peruzele".

(Tudor Arghezi)

verbul a *căzut* are sensul de :
a) s-a lăsat ;
b) s-a desprins.

IX. În versurile :

„E gângania cu stea
Albăstruie, stinsă-n verde.
N-o atinge, pana mea,
Nici cu gândul, că se pierde".

(Tudor Arghezi)

cu stea este :
a) C ;
b) A.

X. Pluralul substantivelor : *curcubeu*, *defileu*, *deşeu*, *releu* este :
a) curcubeie, defileuri, deşeuri, relee ;
b) curcubee, defilee, deşee, releie ;

TESTUL NR. 7

I. În enunţul :

„În jurul Ştrengarului, păsările ciripeau şi înmugureau copacii".

(Selma Lagerlof)

a) substantivele : *păsările*, *copacii* sunt subiecte ;
b) substantivul *păsările* = subiect ; substantivul *copacii* = complement.

II. În versurile :

„Împrejuru-i are dame
Şi curteni din neamul Cerb.
. . . . . .
Filomele-i ţin orchestrul
Şi izvoare spun poveşti".

(Mihai Eminescu)

a) sunt două pronume personale ;
b) este un pronume personal.

III. În strofa :

„Mâine când voi fi pământ,
Nu-l uita nici tu şi zi-le,
Zi-le doina, cântec sfânt,
La copiii tăi, copile ! ".

(Ştefan Octavian Iosif)

cuvântul *sfânt* este :
a) substantiv ;
b) adjectiv.

IV. Cuvintele subliniate :

„Vila *cu iederă* şi *obloane* închise,
Unde şi-au făcut cuiburi rândunelele,
Doarme adânc şi visează
Că e din nou tânără şi frumoasă".

(Ana Blandiana)

sunt :
a) atribute ;
b) complemente.

V. În propoziţia :

„Din deschizătura buzunarului vestei iese un lanţ mare de argint...".

(Jonathan Swift)

a) substantivele precedate de un cuvânt de legătură sunt complemente ;
b) *din deschizătura* = complement ; *de argint* = atribut.

VI. Subiectul propoziţiei :

Ideea de a merge în expediţie ne-o dă prietenul tău.

este :
a) *ideea* ;
b) *prietenul*.

VII. În exemplele :

Colegi mei au plecat.
Copii mei sunt frumoşi.

a) doar un substantiv este scris greşit ;
b) ambele substantive sunt scrise greşit.

VIII. Cuvintele subliniate în enunţul :

„Am văzut iarăşi întinsele zăvoaie de sălcii cenuşii în care intram *cu grozava frică de bursuci*".

(Mihail Sadoveanu)

sunt :

a) *cu grozava* = $\frac{\text{complement}}{\text{cuvânt de legătură + adjectiv}}$;

frică = $\frac{\text{atribut}}{\text{substantiv}}$; *de bursuci* = $\frac{\text{complement}}{\text{cuvânt de legătură + substantiv}}$

b) *cu frică* = $\frac{\text{complement}}{\text{cuvânt de legătură + substantiv}}$;

grozava = $\frac{\text{atribut}}{\text{adjectiv}}$; *de bursuci* = $\frac{\text{atribut}}{\text{cuvânt de legătură + substantiv}}$.

IX. Corect este :
a) înăbuşit, înotător, înapoiat, înarmat, înălţare ;
b) înnăbuşit, înnotător, înnapoiat, înnarmat, înnălţare ;

X. Pluralul substantivelor : *naufragiu*, *edificiu*, *domiciliu* este :
a) naufragiuri, edificiuri, domiciliuri ;
b) naufragii, edificii, domicilii.

TESTUL NR. 8

I. Substantivele subliniate în enunţul :

„*Poeziile* mele le compun cântându-le, şi am atâtea *melodii* în cap câte *poezii* am scris".

(George Coşbuc)

sunt :
a) subiecte ;
b) complemente.

II. În versurile :

„E gângania cu stea
Albăstruie, stinsă-n verde".

(Tudor Arghezi)

cuvântul *verde* este :
a) substantiv ;
b) adjectiv.

III. În textul :

„Cum venea vuind, Făt-Frumos o apucă de mijloc şi o trânti cu toată puterea într-o piuă mare de piatră ; "

(Mihai Eminescu)

a) verbele *apucă*, *trânti* sunt la timpul trecut ;
b) verbul *apucă* este la timpul prezent ; verbul *trânti* este la timpul trecut.

IV. În textul :

„E răcoare şi răcoarea îl încântă."

(Emil Gârleanu)

a) substantivul *răcoare(-a)* este subiect în ambele propoziţii ;
b) substantivul *răcoare* este complement în prima propoziţie ; are funcţia de subiect în a doua propoziţie (*răcoarea*).

V. În versurile :

„Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie,
Ţara mea de glorii, ţara mea de dor,
Braţele nervoase, arma de tărie,
La trecutu-ţi mare, mare viitor ! ".

(Mihai Eminescu)

sunt :
a) două pronume personale, forme neaccentuate ;
b) trei pronume personale, forme neaccentuate.

VI. Corect este :

a) „Fii mândru de asta, române..." ;
b) „Fi mândru de asta, române...".

(George Coşbuc)

VII. În exemplele încadrate :

„În lanţuri ea-l ţinea oricând
Şi el plângea cu disperare,
Dar lacrimile-i, picurând,
Se prefăceau mărgăritare...".

(Ştefan Octavian Iosif)

sunt :
a) ea-l = 2 cuvinte, 2 silabe ;
lacrimile-i = un cuvânt, 5 silabe.
b) ea-l = 2 cuvinte, o silabă ;
lacrimile-i = 2 cuvinte, 4 silabe.

VIII. Sensul cuvântului *antarctic* este :
a) situat la Polul Sud ;
b) polar.

IX. Următoarele substantive proprii se scriu corect :
a) ţara Oaşului, Fluviul Dunărea, Carul Mare, Sfarmă Piatră, guvernul României ;
b) Ţara Oaşului, fluviul Dunărea, Carul-Mare, Sfarmă-Piatră, Guvernul României.

X. În enunţul :

„- Culcă-te i-a spus mama mâine-i ajunul Anului Nou şi vrei să mergi cu uratul cu George şi cu Radu".

(Fănuş Neagu)

a) nu s-au pus două virgule;
b) nu s-au pus trei virgule.

TESTUL NR. 9

I. În propoziţia:

„Erau odată într-un sat doi fraţi...".

(Ion Creangă)

numeralul *doi* este:
a) subiect;
b) atribut.

II. Schema propoziţiei:

„Dorm doi pui de nevăstuică
Sub o brazdă de otavă."

(Octavian Goga)

este:
a) P + A + S + A + C + A;
b) P + S + A + C + C + C.

III. În enunţul:

„Dragu-mi era satul nostru cu Ozana cea frumos curgătoare şi limpede ca cristalul..."

(Ion Creangă)

cu Ozana este:
a) atribut;
b) complement.

IV. Corect este:

a) „Fii tăi trăiască numai în frăţie".
b) „Fiii tăi trăiască numai în frăţie".

(Mihai Eminescu)

V. Schema propoziţiei:

Marele poet a copilărit la Ipoteşti.

este:
a) S + A + P + C;
b) A + S + P + C.

VI. În versurile:

„Adesea la scăldat mergeam
În ochiul de pădure,
La balta mare ajungeam
Şi l-al ei mijloc înotam
La insula cea verde".

(Mihai Eminescu)

a) *l-al* = sunt două cuvinte şi o silabă; *l* este cuvânt de legătură;
b) *l-al* = sunt două cuvinte şi două silabe; *l* este pronume personal.

VII. În textul:

„Doi bureţi
Erau băieţi
Şi-şi vorbeau de la burete
La burete cu «băiete»".

(Marin Sorescu)

numeralul *doi* are funcţia sintactică de:
a) subiect;
b) atribut.

VIII. Corect este:
a) şocolată, sitronadă, bonboane;
b) ciocolată, citronadă, bomboane.

IX. În enunţul:

„– Iaţi-le pe toate [...]. Dănuţ, dute în sufragerie".

(Ionel Teodoreanu)

a) sunt două greşeli de ortografie;
b) este o greşeală de ortografie.

X. Despărţim în silabe :
a) ser-vi-e-tă, şcoa-lă, o-braz, ti-gru, pia-ţă ;
b) ser-vie-tă, şco-a-lă, ob-raz, tig-ru, pi-a-ţă.

TESTUL NR. 10

I. În enunţul :

„– ...Vorbeşte-i liniştit şi n-o să-ţi facă nimic".

(Fănuş Neagu)

sunt :
a) trei pronume persoanle ;
b) două pronume personale.

II. În propoziţia :

„Cartea e o făgăduinţă, o bucurie, o călătorie prin suflete, gândiri şi frumuseţi".

(Tudor Arghezi)

prin suflete este :
a) atribut ;
b) complement.

III. În propoziţia :

„Ouăle cu coaja mică
Erau ouă de furnică".

(traducere de Tudor Arghezi)

a) este un atribut ;
b) sunt trei atribute.

IV. În enunţul :

„Aici la fiecare pas te poţi întâlni cu primejdia nas în nas".

(Marin Sorescu)

a) este un predicat verbal exprimat prin verb la timpul prezent ;
b) sunt două predicate verbale : primul – exprimat prin verb la timpul prezent ; al doilea – exprimat prin verb la timpul trecut.

V. În textul :

„I-am spus portarului că aveţi treabă pe-aici, fiindcă voi sunteţi cei doisprezece pitici. De fapt, sunteţi paisprezece (dacă-o să observe, doi dintre voi spuneţi «Suntem rezerve»)".

(Marin Sorescu)

a) este o singură formă neaccentuată a pronumelui personal ;
b) sunt două forme neaccentuate ale pronumelui personal.

VI. În propoziţia :

„Şi drumul tot era covor
De flori de mai".

(George Coşbuc)

sunt :
a) trei atribute ;
b) două atribute.

VII. În propoziţia :

„El are multe în tolba de la spate".

(Vasile Voiculescu)

a) *în tolba* = complement ; *de la spate* = complement ;
b) *în tolba* = complement ; *de la spate* = atribut.

VIII. Corect este :
a) aceeaşi idee, elevii aceia, aceleiaşi eleve, aceloraşi elevi ;
b) aceiaşi idee, elevii aceea, aceleeaşi eleve, aceloraş elevi.

IX. În seria următoarelor douăzeci de exemple :
mai / m-ai ; *căi / că-i* ; *moi / m-oi* ; *loi / l-oi* ; *nul / nu-l* ; *cam / c-am* ; *săi /să-i* ; *nus / nu-s* ; *nai / n-ai* ; *mor / m-or*, sunt cuvinte scrise diferit, care pot apărea în contexte diferite, dar şi cuvinte scrise greşit.

Recunoaştem :
a) patru exemple de cuvinte scrise greşit ;
b) două exemple de cuvinte scrise greşit.

X. În exemplele :
lund mingea ;
find bolnav ;
ştind lecţia ;
asocind ideile ;
a) toate verbele s-au scris greşit ;
b) toate verbele s-au scris corect.

REZOLVAREA TESTELOR-GRILĂ

Testul	Răspunsul corect				
1	I = b)	III = a)	V = b)	VII = a)	IX = a)
	II = b)	IV = a)	VI = a)	VIII = b)	X = a)
2	I = b)	III = b)	V = a)	VII = b)	IX = b)
	II = a)	IV = a)	VI = a)	VIII = a)	X = a)
3	I = a)	III = b)	V = a)	VII = b)	IX = b)
	II = b)	IV = b)	VI = b)	VIII = b)	X = a)
4	I = b)	III = b)	V = b)	VII = a)	IX = a)
	II = b)	IV = b)	VI = a)	VIII = b)	X = b)
5	I = a)	III = a)	V = b)	VII = b)	IX = a)
	II = b)	IV = a)	VI = a)	VIII = a)	X = a)
6	I = b)	III = b)	V = a)	VII = b)	IX = b)
	II = b)	IV = a)	VI = a)	VIII = a)	X = a)
7	I = a)	III = b)	V = b)	VII = b)	IX = a)
	II = a)	IV = a)	VI = b)	VIII = b)	X = b)
8	I = b)	III = a)	V = a)	VII = b)	IX = b)
	II = a)	IV = a)	VI = a)	VIII = a)	X = b)
9	I = b)	III = a)	V = b)	VII = b)	IX = a)
	II = a)	IV = b)	VI = a)	VIII = b)	X = a)
10	I = b)	III = b)	V = a)	VII = b)	IX = b)
	II = a)	IV = a)	VI = a)	VIII = a)	X = a)

E) COMPUNERI PROPUSE

pentru elevii cu un coeficient superior de creativitate

1) Ţi-ar plăcea să înveţi la şcoală cu profesori sau cu un calculator performant, care i-ar înlocui pe profesori?
Dezvoltă răspunsul într-o compunere.

2) Imaginează-ţi că ar trebui să trimiţi un mesaj al copiilor de pe Pământ în spaţiul intergalactic. Alcătuieşte o compunere care să cuprindă acest mesaj.

3) Imaginează-ţi, într-o compunere, cum va arăta oraşul nostru în anul 2050.

4) Realizează o compunere despre obiectul pe care îl consideri cel mai util în pragul mileniului al III-lea:
a) omului, în general;
b) copiilor.
Alege o variantă pentru a o dezvolta: a) sau b).

5) Imaginează-ţi că te-ai întâlni cu unul dintre următoarele personaje:
a) Micul Prinţ;
b) Lizuca;
c) Nils;
d) Robinson Crusoe;
e) Gulliver.
Imaginează-ţi un dialog între tine şi personajul respectiv.

6) Motivează, într-o compunere, preferinţa ta pentru un personaj din desenele animate.

7) Imaginează-ţi că l-ai însoţi pe copilul Mihai Eminescu prin pădurea din preajma Ipoteştilor. Descrie peisajul pe care l-ai putea vedea.

8) Realizează un dialog între tine şi Nică, personajul principal al *Amintirilor din copilărie* de Ion Creangă.

9) Imaginează o compunere cu începutul:
NU E VOIE... în care să te referi la restricţiile impuse de către adulţi copiilor. Exprimă-ţi atitudinea faţă de acestea.

10) Realizează un dialog al anotimpurilor.

11) Dacă ai fi adult, cum te-ai comporta cu copiii?
Dezvoltă răspunsul într-o compunere.

12) Imaginează o ţară a copiilor şi scrie o compunere despre ea.

13) Ce îţi place / nu îţi place în ceea ce faci zi de zi?
Dezvoltă răspunsul la una din întrebări sau la ambele, într-o compunere.

14) Realizează o compunere cu începutul NU VREAU... sau VREAU...

15) Dacă ai citit cartea lui Carlo Collodi, exprimă-ţi atitudinea faţă de faptele lui Pinocchio, luându-i apărarea sau acuzându-l pentru ceea ce a făcut.

16) Răspunde într-o compunere la una din următoarele întrebări:
a) Ce aş vrea să fiu?
b) Unde aş vrea să fiu?
c) Cum aş vrea să fiu?

17) Construieşte un text narativ care să ilustreze înţelesul unui proverb din cele scrise mai jos:
a) „Ce-i al meu e al meu şi ce-i al tău e al amândurora".
b) „Darul nu după mărime, ci după dragoste se preţuieşte".
c) „Cinstea nu se cumpără, nici nu se vinde".
d) „Tatăl adună paiele ca aurul, fiul risipeşte aurul ca paiele".

18) Compunere liberă:
a) *Râs de copil*
b) *Plâns de copil.*

19) Arată într-o compunere ce înseamnă să fii bun.

20) Compunere liberă: *Sunt sigur că există O.Z.N.-uri.*

21) Ai fi vrut să-l fi cunoscut pe:
a) Mihai Eminescu;
b) Ion Creangă;
c) George Enescu;
d) Constantin Brâncuşi;
e) Emil Racoviţă;
f) Victor Babeş?
Motivează într-o compunere alegerea făcută.

22) Dezvoltă, într-o compunere, răspunsul la întrebarea:
Oamenii mari îi înţeleg pe copii?

23) Dezvoltă, la alegere, răspunsul la întrebarea:
Ce aş face, dacă aş fi:
a) pictor;
b) scriitor;
c) muzician;
d) savant?

24) Imaginează o sărbătoare a primăverii, la care să participe fiinţe necuvântătoare.

25) Imaginează un dialog între două litere ale alfabetului.

26) Imaginează un text narativ în care personajele să fie semne de punctuaţie.

27) Completează enunţurile cu cât mai multe răspunsuri:
Este numai unul (una): ...
Doi (două) sunt: ...
Realizează, apoi, un text descriptiv referitor la un aspect cuprins în răspunsurile tale.

28) Compunere liberă: *Când voi fi mare...*

29) Realizează o compunere în care să arăţi ce ai vrea să vezii, dacă ai putea face o călătorie în jurul Pământului.

30) Compunere liberă: *Povestea tricolorului.*

31) A sosit circul în oraş. Te interesează?

Dezvoltă într-o compunere răspunsul tău la această întrebare.

32) Dă cât mai multe răspunsuri la întrebările:

Ce este { a) alb? / b) roşu? / c) albastru? / d) verde?

Realizează un text descriptiv referindu-te la unul din termenii propuşi de tine ca răspunsuri (ca părţi de vorbire – substantive).

33) Completează enunţul:
Prefer culoarea...
Motivează, într-o compunere, preferinţa ta.

34) Compunere liberă: *Ce poate spune privirea unui copil ?*

35) Răspunde, într-o compunere, la întrebarea:
Cer adulţii prea mult de la copii ?

36) Compunere liberă, cu început dat:
Îmi place... / Nu-mi place...
Alege una dintre variante.

37) Realizează cinci texte care ar putea fi pe afişe pentru combaterea diferitelor forme de poluare.

38) Adresează o scrisoare unui copil din altă ţară, în care să-l inviţi:
a) în ţara noastră;
b) în oraşul nostru.
Alege una dintre variante.

39) Realizează un portret al copilului de vârsta ta, la sfârşitul mileniului al II-lea.

40) Imaginează-ţi că ai putea călători în trecut. Crezi că te-ai putea înţelege la fel de bine cu un copil de atunci (de exemplu, din secolul trecut), în comparaţie cu cei care sunt astăzi?
Dezvoltă, într-o compunere, răspunsul tău.

41) Consideri că este drept ca animalele să trăiască în parcuri zoologice,

în loc să fie libere?
Dezvoltă răspunsul tău, într-o compunere.

42) Răspunde, într-o compunere, la întrebarea: Mai sunt necesare cărţile cu poveşti, acum, când există casete audio şi video?

43) Eşti pus să alegi o singură variantă:
a) jocul pe calculator;
b) cartea de poveşti;
c) joaca, în parc, cu copiii.
Dezvoltă, într-o compunere, motivul alegerii tale.

44) Compunere liberă: *Instrumentul muzical preferat.*

45) Propune, într-o compunere liberă, un tur al oraşului tău. Consideră-te ghid.

46) Compunere liberă: *Povestea unui râu.*
Surprinde, în această compunere, efectele poluării.

47) Compunere liberă: *Noaptea de Înviere, la Voroneţ.*

48) Compunere liberă: *Noaptea de Crăciun.*

49) a) Alcătuieşte două informaţii pentru ziar, în legătură cu:
– serbarea de sfârşit de an;
– o competiţie sportivă organizată în şcoala voastră.
b) Realizează un dialog între doi elevi în legătură cu unul din evenimentele menţionate anterior.
c) Construieşte un text narativ în legătură cu desfăşurarea unuia din cele două evenimente şcolare.
d) Descrie trăirile sufleteşti ale colegilor în timpul unuia dintre evenimentele propuse.

50) Realizează caracterizări sumare ale tale:
a) din perspectiva părinţilor;
b) din perspectiva bunicilor;
c) din perspectiva doamnei învăţătoare (domnului învăţător);
d) din perspectiva prietenei celei mai bune (prietenului celui mai bun).
Fă-ţi, apoi, o autocaracterizare sumară.

TESTE PROPUSE PENTRU MATEMATICĂ

A) TESTE LER

Teste date la Liceul „Emil Racoviţă", Iaşi, în perioada 1990-1999, la testarea pentru clasa a V-a

TESTUL NR. 1

1) Află a, b, c, d din egalităţile :

$(2 \cdot a - 18) : 5 = 20$; c) $(88 - 70 : c) \cdot 10 = 180$;

$(16 + b \cdot 2) \cdot 25 = 400$; d) $3 \cdot (99 + d) - 100 = 275$.

2) Fie a şi b două numere naturale. Dacă din primul scad 7, iar la al doilea adaug 7, obţin două numere egale. Află a şi b, ştiind că suma dintre triplul lui a şi triplul lui b este 168.

3) O cantitate de căpşune trebuie pusă în lăzi. Dacă în fiecare ladă se pun câte 5 kg, rămân 180 kg. Dacă se pun câte 6 kg, rămân 20 de lăzi goale şi o ladă cu 2 kg. Câte lăzi şi câte kilograme de căpşune sunt ?

(Liceul „Emil Racoviţă", 1990)

TESTUL NR. 2

1) De pe patru parcele s-au recoltat 2452 kg de roşii. De pe a patra parcelă s-au recoltat cu 400 kg mai mult decât de pe primele trei parcele la un loc, iar de pe acestea, cantităţi exprimate prin numere naturale consecutive. Află cantităţile recoltate de pe fiecare parcelă.

2) Află numerele naturale a şi b, ştiind că $a + b = 181$, iar $a + 27$ este mai mare decât $b + 35$ cu 31.

3) Află numerele naturale x şi y din egalitatea:

$$5\cdot[(x\cdot y + 264) : (3 + 20)] - 16 = 44.$$

4) Foloseşte de 7 ori cifra 7 şi diferite operaţii aritmetice învăţate, pentru a obţine numărul 100.

(Liceul „Emil Racoviţă", 1991)

TESTUL NR. 3

1) Determină numărul natural a din:

$$6866 + \{36\cdot 24 - [62 : (3\cdot a + 7) + 653]\}\cdot 15 = 10001.$$

2) Trei copii aveau împreună 1075 lei. După ce a cheltuit fiecare aceeaşi sumă de bani, le-au rămas respectiv 112 lei, 345 lei şi 126 lei. Câţi lei a avut fiecare copil la început?

3) Suma a două numere naturale este mai mare decât diferenţa lor cu 24. Află numerele, ştiind că suma lor este mai mare decât diferenţa lor de patru ori.

4) Trei echipe au săpat un şanţ. Primele două au săpat împreună trei sferturi din şanţ, iar a treia echipă cu 120 m mai puţin decât primele două la un loc. Ştiind că a doua echipă a săpat cu 40 m mai mult decât prima, află:
a) lungimea şanţului;
b) cât a săpat fiecare echipă.

(Liceul „Emil Racoviţă", 1992)

TESTUL NR. 4

1) Află valoarea lui m din:

$$2800 + 8\cdot\{100\cdot m - 200 : [(175 + 75 + 150) : (85 + 32 + 83)]\} = 10000.$$

(Text modificat)

2) Perimetrul unui dreptunghi este 336 m. Află dimensiunile dreptunghiului, ştiind că, dacă mărim cu 10 m jumătate din lăţimea lui, obţinem cu 4 m mai mult decât jumătate din lungime.

3) Ai la dispoziţie un vas de 4 l şi un vas de 9 l. Cum poţi măsura de la robinet 6 l de apă, folosind numai cele două vase?

(Liceul „Emil Racoviţă", 1993)

TESTUL NR. 5

1) Calculează:

$$A = 24000 + 72 : 2 + 9\cdot(800 - 796) : 36 - 24035.$$

2) Determină numărul a din:

$$\{[(3\cdot a + 5)\cdot 3 + 5]\cdot 3 + 5\}\cdot 3 + 5 = 281.$$

3) Tatăl, mama, fiul şi fiica au împreună 71 de ani. Câţi ani are fiecare dintre ei, dacă tatăl şi fiul au la un loc de 6 ori vârsta fiicei, iar mama cu fiica au împreună de 7 ori vârsta fiului; fiul este cel mai mic membru al familiei, iar vârstele fiului şi fiicei sunt numere naturale consecutive.

4) Cu ajutorul a trei cifre de 5 şi două cifre de 1, folosind numai adunarea, obţine:
(i) printr-un singur mod, sumele 17 şi 35;
(ii) prin două moduri, sumele 26 şi 62;
(iii) prin trei moduri, suma 71.

(Liceul „Emil Racoviţă", 1994)

TESTUL NR. 6

1) Determină valoarea lui x din:

$$\{[1545 : (201 - 2\cdot x) + 95]\cdot 3 - 18\} : 12 = 26.$$

2) Suma a două numere naturale este 240. Dacă le împarţi, obţii câtul 4 şi restul 20. Care sunt numerele?

3. Suma unor numere naturale consecutive este 45. Care sunt numerele? Câte soluţii are problema?

(Liceul „Emil Racoviţă", 1995)

TESTUL NR. 7

1) Determină x din:

$$7548 : \{2 \cdot [30 + (4 \cdot x - 12) + 4]\} = 37.$$

2) Perimetrul unui teren dreptunghiular este 1 km. Află dimensiunile acestuia, ştiind că un sfert din lungime este cu 20 m mai mare decât a treia parte din lăţime.

3) Un caiet, o gumă şi un creion costă 8100 lei. Un caiet, trei gume şi trei creioane costă 12300 lei. Două caiete, două gume şi un creion costă 15700 lei. Câţi lei costă un articol de fiecare fel?

(Text modificat)

(Liceul „Emil Racoviţă", 1996)

TESTUL NR. 8

1) Determină numărul natural a din egalitatea:

$$105 : 3 + 4 - \{4 + [15 - 5 \cdot (8 - 2 \cdot a) + 23] : 4\} = 28.$$

2) Diferenţa a două numere naturale este 330. Dacă mărim fiecare număr cu 75, primul devine de 4 ori mai mare decât al doilea. Care sunt cele două numere?

3) Se ştie că $a + 2b + 3c = 307$, iar $a + c = 121$. Calculează $a - b$.

(Liceul „Emil Racoviţă", 1997)

TESTUL NR. 9

1) Fie numerele:

$a = [56028 : 28 - 1501 - (2 \cdot 6 - 3 \cdot 4) \cdot (508092 : 156 + + 156)] : 50$ şi

$b = 6 \cdot [1 + (603 + 0 : 1998 - 593) : 2]$.

Care număr este mai mare şi cu cât?

2) Câte numere naturale de trei cifre există, astfel încât cifra zecilor lor să fie 3? Justifică răspunsul.

3) Câtul a două numere este 6, iar restul 21. Ştiind că suma dintre deîmpărţit, împărţitor, cât şi rest este 328, află cele două numere.

(Liceul „Emil Racoviţă", 1998)

TESTUL NR. 10

1) Află x din egalitatea:

$$\{111 - [408 : (x - 5) + 260] : 3\} \cdot 9 + 32 = 239$$

2) Suma a trei numere naturale este 724. Primul număr mărit cu 3 este de două ori mai mic decât al doilea micşorat cu 4. Al treilea număr este de patru ori mai mare decât primul număr. Află cele trei numere naturale.

3) Află toate perechile de numere naturale a, b care îndeplinesc simultan condiţiile:

1) $a + b = 24$;

2) $(a + b)$ se împarte exact la $(a - b)$.

(Liceul „Emil Racoviţă", 1999)

Notă: Testele LER au fost concepute de membrii Catedrei de matematică de la Liceul „Emil Racoviţă", Iaşi.

B) TESTE COMPLEXE

propuse pentru testarea la clasa a V-a

TESTUL NR. 1

1) Află x din egalitatea :

$$1278 - [(206 \cdot 16 - 412 : 2) : x] \cdot 4 = 454.$$

2) Suma a trei numere naturale este 912. Află numerele, ştiind că primul este cu 3 mai mic decât al doilea, care la rândul său este de trei ori mai mic decât al treilea.

3) Ştii că $2a + 3b = 29$ şi $2b + 5c = 31$. Calculează $8a + 18b + 15c$.

TESTUL NR. 2

1) Află, pe rând, x din egalităţile :

a) $(x - 5) : 3 = 8$;
b) $(x + x - 8) : 7 = 10$;
c) $(x + 4) \cdot 7 = 1001$;
d) $(7 - x) \cdot 9 - 36 = 0$.

2) Suma a două numere naturale diferite este 54. Află cele două numere, ştiind că dacă împărţim numărul mai mare la 7, obţinem câtul şi restul egale cu al doilea număr.

3) Scrie numărul 100 folosind doar două operaţii aritmetice şi şapte cifre de 9.

TESTUL NR. 3

1) Află numerele naturale x şi y din egalităţile :

a) $(x + 384 : 4) \cdot 3 + 118 : 2 = 4 \cdot 497$;

b) $(y : 4 - 118) : 3 - 384 : 4 = 5 \cdot 5 \cdot 2$.

2) La împărţirea cu rest a două numere naturale a şi b, diferenţa dintre deîmpărţit şi rest este 3. Află numerele.

3) Folosind numai operaţiile de adunare şi scădere şi toate cifrele de la 1 la 9, o singură dată, obţine cifra 9.

TESTUL NR. 4

1) Află x din egalitatea :

$$\{[50 : (6 \cdot x - 7) + 2 \cdot 5 \cdot 8] : (5 \cdot 6) + 4\} - 6 = 1.$$

2) O treime din suma a două numere naturale este 232, iar triplul diferenţei lor este 594. Află numerele.

3) Găseşte toate numerele de două cifre care sunt egale cu de patru ori suma cifrelor lor.

TESTUL NR. 5

1) Află x din egalitatea :

$$804 : 4 + 4 \cdot \{37 - 42 : 14 \cdot [10 + (48 : x - 32 : 8) \cdot 7] + 6\} = 253.$$

2) Împărţind două numere naturale obţii câtul 6 şi restul 7. Adunând deîmpărţitul, împărţitorul, câtul şi restul obţii 727. Care sunt numerele ?

3) Trasează o singură linie dreaptă într-un patrulater astfel încât să obţii pe rând :

a) două triunghiuri ;

b) un triunghi şi un patrulater ;

c) un triunghi şi un pentagon ;

d) trei triunghiuri.

TESTUL NR. 6

1) Află x din egalitatea :

$$98 - 36 : [64 - (3 \cdot x + 40) : 5 + 4] = 96.$$

2) Suma a trei numere naturale este 1999. Dacă împarţi al doilea număr la primul număr, obţii câtul 4 (rest 0), iar dacă împarţi al treilea la al doilea, obţii câtul 3 şi rest 129. Află cele trei numere.

3) Un elev a decupat dintr-un dreptunghi cinci pătrate cu aceeaşi latură (egală cu lăţimea dreptunghiului). De câte ori este mai mare perimetrul dreptunghiului iniţial decât perimetrul unui pătrat ?

TESTUL NR. 7

1) Află x şi y din egalităţile :

a) $[36 : (30 - x) + 49] : 5 = 11$;

b) $y : [(971 - 689) : 6 - 42] = 9$.

2) Numerele naturale a şi b îndeplinesc condiţiile :

$$42 < 7 \cdot a \leq 91 \; ; \; 135 \leq 9 \cdot b < 189.$$

Care este cea mai mare valoare pe care o poate lua diferenţa b - a ? Dar cea mai mică valoare ?

3) Scrie numărul 100 folosind 8 cifre de 2, operaţiile aritmetice obişnuite şi paranteze.

TESTUL NR. 8

1) Se dau numerele :
a = (73·9 – 318 – 777 : 3) + 796 – 63·10 ;
b = 272·2 : 8 – 1116 : 9 + 488 : 2 – 91·2.
Calculează :
a) diferenţa dintre produsul şi suma celor două numere ;
b) suma dintre diferenţa şi câtul celor două numere.

2) Numărul a este de 7 ori mai mare decât b. Dacă micşorezi a cu 70 şi pe b îl măreşti cu 15, atunci câtul acestor noi numere este 2 (restul 0). Să se afle numerele a şi b.

3) Câte romburi sunt în figura de mai jos ?

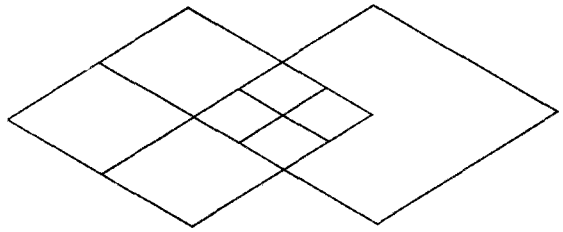

TESTUL NR. 9

1) Află x din egalitatea :

$$2475 - 24 : 3 \cdot [347 \cdot 3 - 27 \cdot (42 - 5 \cdot 4 : x)] = 1059.$$

2) Află 7 numere impare consecutive, ştiind că dacă la suma lor, mărită de cinci ori, adaugi 4, obţii 1999.

3) Desenează un paralelogram ABCD în care O este punctul de intersecţie al diagonalelor. Câte triunghiuri sunt în desenul făcut ?

TESTUL NR. 10

1) Află x, respectiv y, din egalităţile :
a) 16 + 102·x + 98·13 – 8021 : 13 = 1999 ;
b) (127 + 1278 + 12789 : y) : 1413 = 2.

2) Scrie numărul 80 ca sumă de patru termeni, astfel încât, dacă la primul termen aduni 3, din al doilea scazi 3, pe al treilea îl înmulţeşti cu 3 şi pe al patrulea îl împarţi la 3, obţii acelaşi rezultat.

3) Arată că numerele de forma $\overline{aaa}$ nu se împart exact la 11, dar că numerele de forma $\overline{aaaa}$ se împart exact la 11. Care este câtul împărţirii lui $\overline{aaaa}$ la 11 (forma generală) ?

TESTUL NR. 11

1) Află a, b, c, d din egalităţile :
1) a : 4 + 150 = 270 ; 2) (b – 420) : 7 = 60 ;
3) (410 – c)·3 = 84 ; 4) 900 + d·8 = 1140.

2) La un concurs premiile au fost : pentru medalia de aur 5 000 000 lei, pentru medalia de argint 3 000 000 lei, iar pentru cea de bronz 2 000 000 lei. Ştiind că s-au obţinut cel puţin câte două medalii de acelaşi fel şi că suma totală de premiere a fost 30 000 000 lei, află câte medalii (din fiecare metal) s-au acordat în concurs.

3) Fie ABCDE un pentagon. Câte triunghiuri există cu vârfurile în cele cinci vârfuri ale pentagonului ?

TESTUL NR. 12

1) Află a şi b din egalităţile:

$\{[240 : a + 4 \cdot (6 \cdot 2 + 3)] : 3 + 3 \cdot 5\} \cdot 2 - 20 = 70$;

$[3 \cdot (b + 8) \cdot 2 + 2 \cdot (b + 16)] : 5 = 32$.

2) Dacă ordonezi crescător 7 numere naturale, observi că fiecare este mai mare decât precedentul cu acelaşi număr, iar al patrulea este 11. Află numerele. Câte soluţii are problema?

3) Câtul şi restul împărţirii a două numere naturale sunt egale cu 4. Află cele două numere ştiind că suma lor este 64.

TESTUL NR. 13

1) Află numerele naturale x, y, z din egalitatea:

$$27 \cdot x + (4 \cdot y + z) : x = 36.$$

2) Într-un coş se află de două ori mai multe portocale decât banane. Patru copii iau fiecare câte o portocală şi câte o banană. În coş mai rămân de 6 ori mai multe portocale decât banane. Câte portocale şi câte banane au fost la început în coş?

3) Diferenţa dintre triplul unui număr şi sfertul său este 341. Să se afle numărul.

TESTUL NR. 14

1) Află a, b, c, d din egalităţile:

1) $(a - 200) : 2 = 330$; 2) $(b + 49) \cdot 5 = 2000$;

3) $[(c : 5) : 4] : 3 = 2$; 4) $[(d \cdot 3) : 4] \cdot 5 = 300$.

2) Diferenţa a două numere naturale este 95. Împărţind numărul mai mare la cel mai mic obţinem câtul 4 şi restul 11. Află numerele.

3) Un vas plin cu apă cântăreşte 15 kg. Golindu-l pe trei sferturi, el cântăreşte 6 kg. Cât cântăreşte vasul gol?

TESTUL NR. 15

1) Fie n un număr natural mai mare strict decât 2. Ordonează crescător fracţiile: $\frac{n+2}{n-1}$; $\frac{n}{n+1}$; $\frac{n-1}{n+1}$; $\frac{n+2}{n-2}$; $\frac{n+2}{n+2}$, stabilind mai întâi care sunt subunitare, echiunitare, supraunitare.

2) Suma a patru numere naturale este 3900. Al doilea număr este un sfert din al patrulea număr. Primul este de două ori mai mare decât al doilea şi în acelaşi timp a treia parte din al treilea număr. Află numerele.

3) Arată că orice număr natural cuprins între 0 şi 10 (inclusiv) se poate obţine din exact patru cifre 3, folosind operaţiile aritmetice cunoscute şi paranteze.

C) TESTE-GRILĂ

TESTUL NR. 1

1) Fie $N = 25 + 750 : 3 - 78 \cdot 3$. Atunci N este :
a) 45 ; b) 42 ; c) 41 ; d) 39.

2) Valoarea lui x din egalitatea $105 : (40 - 250 : x) + 6 \cdot 7 = 45$, este :
a) 25 ; b) 50 ; c) 10 ; d) 5.

3) $\frac{3}{5}$ din 2400 dm sunt :
a) 144 m ; b) 1400 cm ; c) 14 dam ; d) 1450 dm.

4) Două zile, 4 ore şi 12 min sunt egale cu :
a) 3122 min ; b) 3102 min ; c) 187320 s ; d) 3132 min.

5) Suma a trei numere naturale este 96. Primul este cu 7 mai mare decât al doilea, iar al doilea este cu 4 mai mare decât al treilea. Atunci al treilea număr este :
a) 30 ; b) 28 ; c) 27 ; d) 26.

6) Suma tuturor numerelor naturale impare strict mai mici decât 23 este :
a) 141 ; b) 120 ; c) 121 ; d) 131.

Notă : În următoarele teste grilă doar unul dintre cele patru răspunsuri propuse este corect.

TESTUL NR. 2

1) Calculează: $3521 : 7 - 67 \cdot 7 + 66$. Rezultatul va fi:
a) 100; b) 120; c) 96; d) 102.

2) Valoarea lui x din egalitatea $1 + \{2 \cdot [3 + (15 - x)] : 7\} \cdot 2 = 9$ este:
a) 3; b) 5; c) 4; d) 1.

3) 9 ore reprezintă dintr-o zi:
a) $\frac{1}{3}$; b) $\frac{3}{8}$; c) $\frac{4}{9}$; d) $\frac{3}{4}$.

4) Un automobil a mers 3 ore cu viteza 80 km/oră şi 4 ore cu viteza 72 km/oră. În total automobilul a parcurs:
a) 508 km; b) 528 km; c) 518 km; d) 520 km.

5) Suma tuturor numerelor naturale pare mai mici sau egale cu 32 este:
a) 272; b) 270; c) 282; d) 278.

6) Suma a cinci numere naturale consecutive este 105. Atunci numărul din mijloc este:
a) 23; b) 22; c) 20; d) 21.

TESTUL NR. 3

1) Calculează: $37 \cdot 59 - 5642 : 7 + 23$. Rezultatul va fi:
a) 1400; b) 1500; c) 1420; d) 1390.

2) Valoarea lui x din egalitatea $[(1616 : 4 - x) + 4] \cdot 10 = 4000$ este:
a) 10; b) 4; c) 7; d) 8.

3) Suma a trei numere este 180. Suma primelor două numere este 106, iar a ultimelor două numere este 133. Cel de-al doilea număr este:
a) 61; b) 59; c) 48; d) 55.

4) Calculează: 700 cm + 5 m + 1200 mm + 8 dm. Vei obţine:
a) 13 m; b) 1500 cm; c) 1 dam; d) 140 dm.

5) Cu cifrele 0, 1, 3, 7 formează toate numerele naturale de două cifre distincte. Vei găsi:
a) 6 numere; b) 9 numere; c) 8 numere; d) 12 numere.

6) Dacă $b - c = 49$ şi $a = 16$, atunci $(a \cdot b - a \cdot c)$ este:
a) 782; b) 794; c) 774; d) 784.

TESTUL NR. 4

1) Calculează; $N = (240 \cdot 25 + 48) : 12 - 127$. Valoarea lui N este:
a) 370; b) 410; c) 380; d) 377.

2) Află x din egalitatea: $[(x + 360 : 4) \cdot 5 + 200] : 700 = 1$. Vei obţine:
a) 10; b) 9; c) 20; d) 5.

3) La o împărţire câtul este 23, împărţitorul 15, iar restul 12. Atunci deîmpărţitul este:
a) 362; b) 347; c) 357; d) 352.

4) Trei fraţi au suma vârstelor 15 ani. Peste 7 ani suma vârstelor lor va fi:
a) 22 ani; b) 36 ani; c) 29 ani; d) 40 ani.

5) Dacă $x = 18$ şi $xy + xz = 1224$, atunci $(y + z)$ este:
a) 68; b) 63; c) 58; d) 73.

6) Un dreptunghi cu dimensiunile 6 m, 8 m este acoperit în întregime cu pătrate care au perimetrul 8 m. În total s-au folosit:
a) 20 pătrate; b) 24 pătrate; c) 16 pătrate; d) 12 pătrate.

TESTUL NR. 5

1) Calculează: $14 \cdot 10 : 7 + (210 - 30) : 9 - 19$. Rezultatul va fi:
a) 9; b) 15; c) 21; d) 17.

2) Află x din egalitatea: $(60 \cdot 3 - 30) : x + 240 \cdot 3 = 750$. Vei obţine:
a) $x = 5$; b) $x = 10$; c) $x = 4$; d) $x = 8$.

3) Calculează următoarea sumă: 150 m + 2000 dm + 35 dam + 7 hm. Care dintre următoarele rezultate coincide cu cel pe care l-ai obţinut tu?
a) 1500 m; b) 1 km; c) 14 hm; d) 135 dam.

4) Suma a două numere este 1001. Ştiind că unul dintre ele este de 6 ori mai mare decât celălalt, atunci numerele sunt:
a) 144 şi 857; b) 852 şi 149; c) 145 şi 956; d) 858 şi 143.

5) $\frac{7}{9}$ din 27018 este:
a) 21014; b) 20014; c) 2114; d) 2014.

6) Câte perechi de numere naturale a, b verifică egalitatea:
$$a + 3 \cdot b = 12?$$
a) 3 perechi; b) 4 perechi; c) nici o pereche; d) 5 perechi.

TESTUL NR. 6

1) Calculează 1500 – (2505 : 5 – 48·6) + 13. Rezultatul va fi:
a) 1300; b) 1200; c) 724; d) 1273.

2) Valoarea lui x din egalitatea $[(20 + 24 : x) \cdot 10 - 10] : 40 = 5$ este:
a) 6; b) 12; c) 8; d) 24.

3) $\frac{3}{7}$ din 2002 sunt:
a) 842; b) 858; c) 868; d) 848.

4) Câte numere de forma $\overline{abc}$, cu proprietatea $\overline{ac} = 3 \cdot b$, există?
a) 10 numere; b) 6 numere; c) 9 numere; d) 4 numere.

5) Acum trei ani suma vârstelor a trei fraţi era 10 ani. Peste 7 ani suma vârstelor lor va fi:
a) 50 ani; b) 37 ani; c) 40 ani; d) 31 ani.

6) Perimetrul unui dreptunghi este 160 m. Dacă s-ar micşora lungimea de trei ori, atunci dreptunghiul ar deveni pătrat. Care este aria dreptunghiului?
a) 1200 m²; b) 4000 m²; c) 1280 m²; d) 1600 m².

TESTUL NR. 7

1) Valoarea lui N = 703 – (3612 : 6 – 28·14) este:
a) 490; b) 439; c) 470; d) 512.

2) Calculează valoarea lui x din egalitatea $x \cdot 4 : 28 + (58 + 42) : 10 = 17$; ai găsit:
a) x = 56; b) x = 70; c) x = 49; d) x = 42.

3) Inegalitatea $x < 16 \cdot 25 - 4 \cdot 9 \cdot 11$ este verificată doar de numerele naturale din una din grupele următoare; precizează grupa.
a) 1, 2, 3, 4; b) 0, 2, 4; c) 1, 2, 3, 4, 5; d) 0, 1, 2, 3.

4) Fracţia $\frac{4 \cdot x + 70}{2 \cdot x + 150}$ este echiunitară pentru x egal cu:
a) 38; b) 40; c) 42; d) 50.

5) Suma a două numere naturale este 2400. Primul este cu 388 mai mare decât al doilea. Atunci numerele sunt:
a) 1384 şi 1016; b) 1392 şi 1008; c) 1394 şi 1006; d) 1390 şi 1010.

6) Calculând suma 5000 mg + 1 g + 720 cg + 28 dg obţii:
a) 16 g; b) 1 dag; c) 7200 cg; d) 6000 mg.

TESTUL NR. 8

1) Valoarea lui N = 173 + 456 : 8 – 24·5 este;
a) 111; b) 110; c) 99; d) 120.

2) Valoarea lui x din egalitatea $1025 : [(17 \cdot x - 26) \cdot 9 - 20] = 5$ este:
a) 3; b) 5; c) 7; d) 2.

3) Fracţia $\frac{3 \cdot x - 2}{2 \cdot x + 1}$ este subunitară doar pentru numerele naturale ce se găsesc într-una din următoarele grupe; precizează grupa.
a) 0, 1, 2, 3; b) 1, 2, 3, 4; c) 1, 2, 3; d) 1, 2.

4) Suma a trei numere naturale impare consecutive este 777. Cel mai mare dintre ele este:
a) 257; b) 261; c) 259; d) 263.

5) Un an bisect are:
a) 8760 ore; b) 8808 ore; c) 8784 ore; d) 8794 ore.

6) Fie $\overline{abc}$ şi $\overline{xyz}$ două numere naturale în care toate cele şase cifre a, b, c, x, y, z sunt distincte între ele două câte două. Atunci cea mai mică valoare pe care o poate avea suma $(\overline{abc} + \overline{xyz})$ este:
a) 339; b) 200; c) 303; d) 330.

TESTUL NR. 9

1) Calculează $37 \cdot 18 - 1475 : 25 + 93$. Care dintre următoarele numere este rezultatul corect?
a) 700; b) 702; c) 710; d) 720.

2) Valoarea lui x din egalitatea $[(x + 856 : 8) : 2 + 4] \cdot 4 - 96 = 400$ este:
a) 132; b) 133; c) 143; d) 123.

3) Suma a patru numere naturale pare consecutive este 908. Cel mai mic dintre ele este:
a) 220; b) 222; c) 224; d) 230.

4) Un elev are 24480 lei. El cheltuieşte $\frac{5}{8}$ din această sumă. Elevului îi mai rămân:
a) 9180 lei; b) 9200 lei; c) 9170 lei; d) 9190 lei.

5) Câte perechi de numere naturale nenule x, y verifică egalitatea: $x + 5 \cdot y = 20$?
a) 5 perechi; b) nici o pereche; c) 4 perechi; d) 3 perechi.

6) Calculează: 7 m – 543 cm + 2430 mm – 30 dm. Vei obţine:
a) 1200 mm; b) 2 m; c) 11 dm; d) 100 cm.

TESTUL NR. 10

1) Calculează: $47 \cdot 38 - 4527 : 9 - 294$. Vei obţine:
a) 1000; b) 999; c) 989; d) 970.

2) Valoarea lui x din egalitatea $[(7 \cdot x - 8) \cdot 4 + 11] : 25 = 7$ este:
a) 8; b) 7; c) 12; d) 10.

3) Calculând $\frac{4}{7}$ din 28056, vei obţine:
a) 16032; b) 16302; c) 1632; d) 10632.

4) Câte perechi de numere naturale a, b verifică egalitatea:

$$2 \cdot a + 4 \cdot b = 15?$$

a) 3 perechi; b) 4 perechi; c) 5 perechi; d) nici o pereche.

5) Suma a trei numere naturale este 707. Al doilea număr este de două ori mai mare decât primul, iar al treilea de două ori mai mare decât al doilea. Atunci primul număr este:
a) 102; b) 101; c) 201; d) 100.

6) Fie $\overline{abc}$ şi $\overline{mnp}$ două numere naturale în care toate cele şase cifre a, b, c, m, n, p sunt distincte între ele două câte două. Atunci cea mai mare valoare pe care o poate lua suma $(\overline{abc} + \overline{mnp})$ este:
a) 1998; b) 1641; c) 1974; d) 1839.

TESTUL NR. 11

1) Calculează: $(10000 - 6598) : 6 - (78 \cdot 2 + 4) \cdot 2$. Rezultatul corect este:
a) 474; b) 487; c) 497; d) 480.

2) Calculând valoarea lui x pentru care egalitatea:

$$(54 + 81 : x) : 9 + 75 \cdot 4 = 309$$

este adevărată, vei obţine:
a) $x = 9$; b) $x = 27$; c) $x = 3$; d) $x = 1$.

3) Fie a, b, c trei numere naturale. Media aritmetică a numerelor a şi b este 24, iar media aritmetică a numerelor a, b şi c este 26. Atunci numărul c este :
a) 24 ; b) 26 ; c) 32 ; d) 30.

4) O carte are 100 de pagini. La numerotarea paginilor ei s-au folosit :
a) 200 cifre ; b) 198 cifre ; c) 192 cifre ; d) 202 cifre.

5) Cu cifrele 0, 3, 7, 9, formează toate numerele din patru cifre distincte. Vei obţine :
a) 24 numere ; b) 18 numere ; c) 22 numere ; d) 15 numere.

6) Un dreptunghi are dimensiunile 280 dm şi 1700 cm. Perimetrul acestui dreptunghi este :
a) 9200 cm ; b) 9100 cm ; c) 9000 cm ; d) 8900 cm.

TESTUL NR. 12

1) Fie $N = (360 + 6 \cdot 59) : 7 - 420 : 6$. Efectuând calculele, veţi obţine doar una din valorile următoare :
a) 95 ; b) 42 ; c) 22 ; d) 32.

2) Află x din egalitatea :

$$[(330 : 3 - x) \cdot 7 + 100] : 800 = 1.$$

Vei obţine : a) $x = 15$; b) $x = 22$; c) $x = 10$; d) $x = 20$.

3) Suma a cinci numere pare consecutive este 380. Atunci suma numerelor impare situate între cele cinci numere pare este :
a) 355 ; b) 304 ; c) 300 ; d) 320.

4) După ce a mers două treimi dintr-un traseu, un turist mai are de parcurs 7 km. Lungimea totală a traseului este :
a) 210 hm ; b) 2010 dam ; c) 22 km ; d) 21500 m.

5) Ştiind că $a + b = 7$ şi $3 \cdot b + 2 \cdot c = 10$, atunci $4 \cdot a + 10 \cdot b + 4 \cdot c$ este :
a) 40 ; b) 50 ; c) 48 ; d) 52.

6) Perimetrul unui dreptunghi este 1000 m, iar lăţimea este $\frac{1}{4}$ din lungime. Atunci aria dreptunghiului este :
a) 4000 m^2 ; b) 400 m^2 ; c) 40000 m^2 ; d) 400000 m^2.

TESTUL NR. 13

1) Calculează : $N = 58 \cdot 76 - 4509 : 9 + 93$. Vei obţine :
a) 3709 ; b) 4105 ; c) 4000 ; d) 3114.

2) Află x din egalitatea :

$$(8 \cdot 307 - 45 : x) \cdot 2 - 1999 = 2895.$$

Vei găsi : a) 15 ; b) 5 ; c) 9 ; d) 1.

3) Exprimând în secunde 3 ore 17 min 15 s, vei obţine :
a) 11805 s ; b) 12015 s ; c) 11845 s ; d) 11835 s.

4) Dacă D, I, C, R sunt respectiv deîmpărţitul, împărţitorul, câtul şi restul unei împărţiri cu $R \neq 0$, care din următoarele egalităţi este adevărată ?
a) $D + R = C \cdot I$; b) $(D + R) \cdot C = I$;
c) $R = D - C \cdot I$; d) $C = (D + R) \cdot I$.

5) Câte numere naturale din trei cifre sunt egale cu răsturnatele lor ?
$\overline{abc} = \overline{cba}$
a) 90 ; b) 100 ; c) 10 ; d) 9.

6) Un paralelogram are o latură de 36 cm, iar cealaltă latură este egală cu $\frac{5}{9}$ din lungimea precedentă. În aceste condiţii perimetrul paralelogramului este :
a) 100 cm ; b) 144 cm ; c) 120 cm ; d) 112 cm.

TESTUL NR. 14

1) Calculează N = 1442 : 7 – (3·107 – 128) ; vei obţine :
a) 10 ; b) 13 ; c) 15 ; d) 14.

2) Află *x* din egalitatea :

$$(45 \cdot x - 1000) : 10 + 505 : 5 = 136.$$

Vei găsi : a) 50 ; b) 10 ; c) 40 ; d) 30.

3) Care dintre următoarele fracţii reprezintă 36 min dintr-o oră ?
a) $\frac{3}{5}$; b) $\frac{4}{10}$; c) $\frac{7}{10}$; d) $\frac{2}{5}$.

4) Un tren pleacă din Iaşi la ora 23 şi 23 minute şi ajunge la Bucureşti a doua zi la ora 5 şi 45 minute. Durata călătoriei a fost :
a) 6 h 30 min ; b) 6 h 32 min ; c) 6 h 22 min ; d) 6 h 20 min.

5) Câte numere naturale din două cifre împărţite la 32 dau un rest mai mare sau egal cu 30 ?
a) 4 numere ; b) 2 numere ; c) 6 numere ; d) 5 numere.

6) Un dreptunghi are lăţimea de 7 cm, iar aria 441 cm^2. Atunci perimetrul dreptunghiului este :
a) 144 cm ; b) 140 cm ; c) 70 cm ; d) 120 cm.

TESTUL NR. 15

1) Calculând 25300 : 5 – (6·209 + 2446), vei obţine :
a) 1360 ; b) 1400 ; c) 1350 ; d) 1370.

2) Valoarea lui *x* din egalitatea (56 : x – 3)·8 + 210 : 7 = 70 este :
a) 8 ; b) 14 ; c) 7 ; d) 4.

3) Calculează : 8000 kg + 70 q + 120000 hg. Care dintre următoarele răspunsuri este corect ?
a) 2800 q ; b) 26000 kg ; c) 271000 hg ; d) 27 t.

4) Suma dintre dublul unui număr şi triplul său este 15015. Atunci numărul este :
a) 5005 ; b) 3003 ; c) 1001 ; d) 3000.

5) $\frac{5}{9}$ din 36540 este egal cu :
a) 2300 ; b) 20300 ; c) 20400 ; d) 20030.

6) Lăţimea unui dreptunghi este a douăsprezecea parte din perimetrul lui. Ştiind că perimetrul dreptunghiului este 240 cm, atunci aria dreptunghiului este :
a) 2000 cm^2 ; b) 2400 cm^2 ; c) 1200 cm^2 ; d) 1800 cm^2.

D) PROBLEME CU GRAD DE DIFICULTATE SPORIT

propuse pentru testarea la clasa a V-a

Află x din următoarele egalităţi :

1. $\{3\cdot[15 + (7 + x) : 4] + 27\} : 9 - 5 = 4.$

2. $[(10 : x + 630 : 9)\cdot 4 + 6]\cdot 3 = 918.$

3. $105 - 2\cdot\{6055 : 7 - 3\cdot[424 - 4\cdot(74 - x)]\} = 103.$

4. $2\cdot[3\cdot(x - 45) - 67] - 89 = 107.$

5. $7035 : 35 + 12339 : 9 - (125 : x + 75)\cdot 15 = 72.$

6. $319 + x\cdot[525 : 7 - b + (53\cdot 10 - 1428 : 6 + a)] = 1497.$
unde $a = 174 : 6\cdot 24 : 3$, $b = 5100 : (248 - 56 : 7 + 32\cdot 9 - 18)$.

7. $[(x + 2040 : 2) : 10 + 5]\cdot 7 - 14 = 756.$

8. $(1000 : x + 45) : 5\cdot 4 - 336 = 100.$

9. $\{368 + 4\cdot[728 - (534 - x) : 10]\} : 4 = 769.$

10. $1575 : [(9\cdot x - 60) : 60 - 10] = 9.$

11. Află cifrele a, b, c, d, ştiind că : $5\cdot\overline{abc} = \overline{dabc}$.

12. Află numerele naturale n care verifică simultan inegalităţile :

$$77\cdot n > 1000 \text{ şi } 55\cdot n < 901.$$

13. Află numerele naturale a şi b, ştiind că ele îndeplinesc simultan condiţiile :

1) $a > b > 0$;

2) $a + b = 30$;

3) $(a + b)$ se împarte exact la $(a - b)$.

14. Află numerele naturale x care verifică simultan inegalităţile :

$$17 \le 2x + 1 < 51.$$

15. Cu 5397 lei nu poţi cumpăra trei caiete, dar cu 7204 lei poţi cumpăra patru caiete şi îţi mai rămân bani. Cât costă un caiet, ştiind că preţul lui este reprezentat printr-un număr natural ?

16. Află valorile naturale pe care le pot lua a, b, c în condițiile în care:

1) $\frac{2a-1}{8}$ este fracție subunitară;

2) $\frac{3b+1}{20}$ este fracție supraunitară;

3) $\frac{c+17}{3c+1}$ este fracție echiunitară.

17. Află:

a) Câți centimetri reprezintă $\frac{2}{5}$ dintr-un metru?

b) Câte minute reprezintă $\frac{5}{12}$ dintr-o oră?

c) Câte kilograme reprezintă $\frac{17}{100}$ dintr-o tonă?

d) Câți ani reprezintă $\frac{7}{25}$ dintr-un secol?

e) Câți litri reprezintă $\frac{15}{23}$ dintr-un butoi de 46 dal?

f) Câți metri pătrați reprezintă $\frac{7}{500}$ dintr-un hectar?

18. Dintr-o cisternă de 32 kl s-a scos in prima zi $\frac{1}{2}$ din întreaga cantitate, a doua zi $\frac{1}{4}$ din rest, iar în a treia zi $\frac{3}{4}$ din noul rest. Câți litri au mai rămas în cisternă?

19. Află suma (a + b + c + d) știind că: $a = 5136$, b este $\frac{1}{6}$ din a, c este $\frac{3}{4}$ din b și d este $\frac{5}{7}$ din $(b + c)$.

20. Se știe că a + b = 90 și ac + bc = 4500.
Află a + b – c, 2a + 2b – 3c, 3a + 3b – 4c.

21. Știind că a + b = 15 și b + c + d = 20, calculează 2a + 5b + 3c + + 3d + 10.

22. Suma a patru numere naturale este 1575. Află numerele, știind că al doilea este jumătate din primul, al treilea jumătate din al doilea, iar al patrulea jumătate din al treilea.

23. Adunând un număr natural a cu dublul precedentului său, și cu triplul succesorului său obții 1999. Află a.

24. Pune două semne minus și două semne plus în cele patru pătrățele, pentru a obține o egalitate adevărată:

$$657 \square 438 \square 7 \square 8 \square 85 = 149.$$

25. Stabilește dacă numărul 2000 poate fi scris ca suma a 6 sau a 8 numere pare consecutive.

26. Arată că există perechi de numere naturale x și y, astfel încât: x + y + xy = 1999. (Găsește cel puțin patru exemple de astfel de perechi de numere.)

27. Suma a două numere naturale este 80. Primul număr este egal cu suma dintre jumătatea sa și dublul celui de-al doilea. Află numerele.

28. Află cel mai mic număr natural mai mare decât 1999, cu proprietatea că împărțit la un număr dintr-o singură cifră dă restul 8.

29. Numărul natural a este de patru ori mai mare decât b. Dacă micșorăm a cu 40 și pe b îl micșorăm de 3 ori, atunci câtul noilor numere este tot 4 (restul 0). Află numerele.

30. Află numărul natural a care împărțit la 13 dă câtul c, rest 1 și împărțit la 6 dă dublul câtului precedent (adică 2·c) și rest 5.

31. Află media aritmetică a trei numere naturale știind că două câte două au mediile aritmetice: 33; 45; 54.

32. Află trei numere naturale, consecutive, știind că suma lor este cu 1999 mai mare decât unul dintre ele.

33. Află cinci numere pare consecutive, știind că dacă din suma lor scazi suma tuturor numerelor impare ce se află între ele, obții 200.

34. Scrie numerele de la 1 până la 7 (inclusiv), folosind de fiecare dată doar de patru ori cifra 5, operațiile aritmetice cunoscute și paranteze.

35. Suma a patruzeci de numere naturale nenule (diferite de 0) distincte este 1638. Arată că printre ele se află cel puțin două numere naturale impare.

36. Află numărul natural pe care dacă îl împărțim la 11 obținem câtul 1999 și restul un număr natural din două cifre.

37. Complează șirul de numere naturale: 678, 202, 577, 202, 476, 202, ..., atât timp cât este posibil. Explică regula după care ai făcut completarea.

38. Află cel mai mic număr de forma $\overline{abcdef}$ care îndeplinește condițiile: cifrele sunt dinstincte și $a + f = b + e = c + d$.

39. Scrie cifrele 1, 2, 3, 4, 5, 6 în cele 6 pătrățele din desenul de mai jos, astfel încât suma cifrelor pe fiecare latură a triunghiului să fie 10.

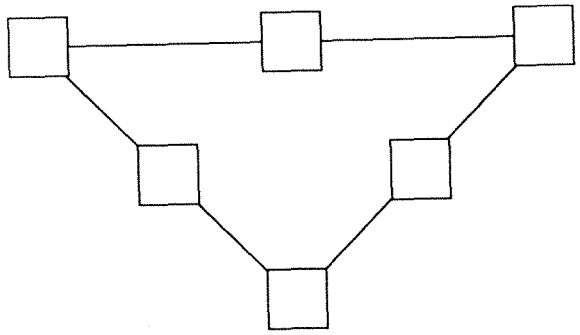

40. Câte cuvinte din trei litere distincte se pot forma cu a, e, r? Câte dintre acestea au sens în limba română?

41. Manualul de matematică pentru clasa a IV-a are 160 de pagini. Câte cifre s-au folosit pentru numerotarea paginilor lui?

42. Pentru numerotarea paginilor unei cărți s-au folosit 708 cifre. Câte pagini are cartea?

43. Un elev citește, de luni până vineri, o carte de 175 pagini. În fiecare zi (începând de marți) citește cu 5 pagini mai mult decât în ziua precedentă. Câte pagini a citit elevul luni?

44. Un elev citește o carte de luni până sâmbătă. În fiecare zi (începând de marți) citește cu 3 pagini mai mult decât în ziua precedentă. Știind că sâmbătă a citit 35 pagini, să se afle câte pagini are cartea.

45. Pe un raft sunt cu 13 cărți mai multe decât pe al doilea raft. Câte cărți trebuie transferate, de pe primul raft, pe al doilea raft, pentru ca pe el să se afle cu cinci cărți mai multe decât pe primul?

46. Se dau următoarele litere de tipar: A, B, C, D, E, H, I, K, M, O, T, U, V, X, Y, W. Precizează care au axe de simetrie verticale și care au axe de simetrie orizontale.

47. Într-o clasă toți elevii participă la cel puțin unul din cercurile de matematică sau de limba română; 8 sunt doar la cercul de matematică, 12 doar la cercul de limba română și o treime din elevii clasei la ambele cercuri. Câți elevi sunt în clasă și câți participă la ambele cercuri?

48. În clasă, elevii stau câte doi în bancă și rămân șase bănci libere. Dacă s-ar așeza câte unul în bancă, atunci nouă elevi ar rămâne în picioare. Câți elevi și câte bănci sunt în clasă?

49. Meciul de handbal dintre echipele A și B s-a încheiat cu scorul de 16-14. Care a fost scorul pe reprize, dacă în prima repriză echipa A a marcat de două ori mai multe goluri decât echipa B, iar în repriza a doua echipa B a marcat de două ori mai multe goluri decât cele marcate de echipa A, în aceeași repriză a doua?

50. Perimetrul unui pătrat este de 240 m. Compară aria sa cu aria unui dreptunghi care are lungimea de două ori mai mare și lățimea de două ori mai mică decât latura pătratului.

51. Dimensiunile (în metri) unui dreptunghi sunt exprimate prin numere naturale. Știind că perimetrul dreptunghiului este de 14 m, să se afle aria dreptunghiului. Câte soluții are problema?

52. Câte pătrate sunt desenate în figura de mai jos? (Toate pătratele mici au latura de 1 cm.)

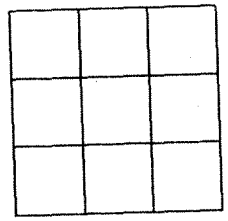

53. În desenul de mai jos toate pătrăţelele au latura de 1 cm. Câte dreptunghiuri cu dimensiunile de 2 cm, 1 cm sunt în această figură?

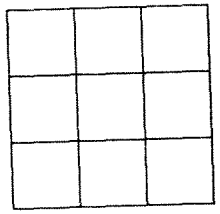

54. Un teren în formă de dreptunghi are aria de 21 m^2 iar dimensiunile sunt exprimate prin numere naturale. La un metru distanţă, în afara terenului, se construieşte un gard. Calculează lungimea gardului.

55. Un cub de lemn cu latura de 5 cm are toate feţele vopsite. Fiecare muchie a cubului este împărţită în segmente de 1 cm şi se taie cubul, prin aceste puncte, în cubuleţe cu latura de 1 cm. Câte cubuleţe se obţin prin aceste tăieturi? Câte sunt nevopsite total?

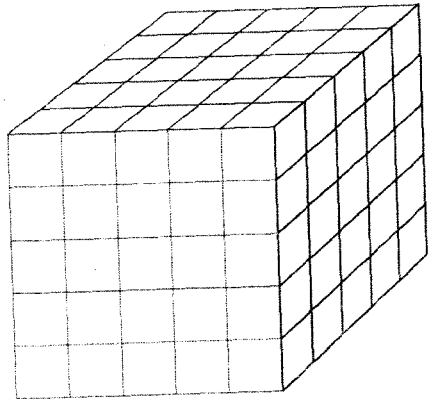

56. În figura de mai jos, ABCD este un dreptunghi, iar M, N, P, Q sunt mijloacele laturilor sale (vezi figura). Fie O centrul dreptunghiului. Câte dreptunghiuri şi câte triunghiuri sunt puse în evidenţă în figură?

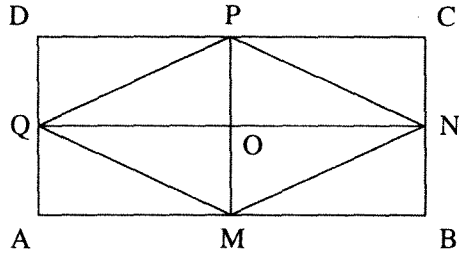

57. Plasează cifrele 1, 3, 4, 6, 7, 9 în cercurile libere, astfel încât pe fiecare latură a triunghiului ABC suma să fie 20.

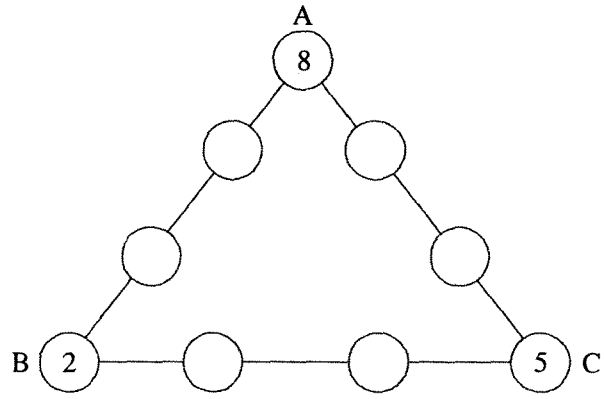

58. Doi fraţi au suma vârstelor 12 ani, iar tatăl lor are vârsta de trei ori mai mare decât suma vârstelor lor. Peste câţi ani suma vârstelor celor doi fii va fi egală cu vârsta tatălui?

59. Două caiete şi o gumă costă a lei, iar un caiet şi două gume costă b lei. Cât costă 9 caiete şi 9 gume? Dar 13 caiete şi 11 gume?

60. În 1999, o persoană (născută în secolul XX) constată că are vârsta (exprimată în ani întregi) de trei ori mai mare decât suma cifrelor anului în care s-a născut. Află în ce an s-a născut persoana şi care este vârsta sa în 1999.

1. Într-o cutie sunt 30 bile albe, 28 bile negre, 15 bile albastre şi 6 galbene. Care este numărul cel mai mic de bile care trebuie scoase din cutie (fără a cunoaşte culorile bilelor), pentru a fi siguri că am extras:
1) cel puţin şase bile de aceeaşi culoare?
2) cel puţin opt bile de aceeaşi culoare?

2. Completează cerculeţele libere cu numere naturale corespunzătoare, astfel încât suma numerelor înscrise în trei cerculeţe „vecine" să fie 9.

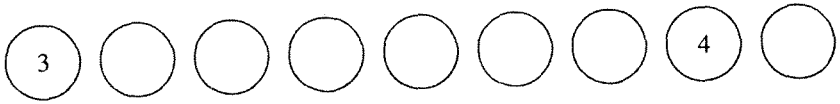

63. Care sunt ultimele trei cifre ale numărului $a = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \ldots \cdot 15$?

64. Tata, mama şi cei doi copii au acum împreună 117 ani. Cu câţi ani în urmă au avut împreună 85 ani?

65. Determină cel mai mic număr natural a, care verifică inegalitatea:
$$a + 3 \cdot a + 5 \cdot a > 1040$$

E) SOLUŢII LA TESTELE LER ŞI LA TESTELE CLASICE

însoţite de bareme de evaluare prin notă

TESTE LER*

Testul nr. 1

1) a) $2 \cdot a - 18 = 100 \Leftrightarrow 2 \cdot a = 118 \Leftrightarrow a = 59$.
b) $16 + b \cdot 2 = 16 \Leftrightarrow b \cdot 2 = 0 \Leftrightarrow b = 0$.
c) $88 - 70 : c = 18 \Leftrightarrow 70 : c = 70 \Leftrightarrow c = 1$.
d) $3 \cdot (99 + d) = 375 \Leftrightarrow 99 + d = 125 \Leftrightarrow d = 26$.

(4 p.)

2) Din text, a este cu 14 mai mare decât b, iar suma lor este $168 : 3 = 56$. Se obţine imediat că $2 \cdot b = 56 - 14 \Leftrightarrow b = 21$, iar $a = 35$.

(3 p.)

3) Cele 180 kg rămase se distribuie câte 1 kg în lăzile cu 5 kg, şi se obţin 180 lăzi cu câte 6 kg fiecare. Golim 20 lăzi cu câte 5 kg fiecare (adică 100 kg căpşune) şi completăm până la 6 kg încă 100 lăzi. Pentru ca într-o ladă să rămână 2 kg, înseamnă că am luat 3 kg şi le-am pus în 3 lăzi (pentru a avea 6 kg în aceste lăzi). În final vom avea $180 + 100 + 3 = 283$ lăzi cu câte 6 kg fiecare. La ele se mai adaugă 20 lăzi goale şi o ladă cu 2 kg. În total sunt 304 lăzi, iar cantitatea de căpşune este $283 \cdot 6$ kg $+ 2$ kg $= 1700$ kg.

(2 p.)

* Pentru fiecare Test se acordă un punct din oficiu.

Testul nr. 2

1) *Varianta A* (figurativă-grafică)

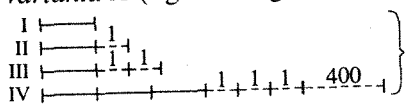

2542 kg

Numărul segmentelor egale este 6. Suma lor este 2452 - (1 + 2 + 3 + + 400) = 2046. În concluzie, de pe cele patru parcele s-au recoltat: I - 2046 : 6 = 341 kg ; II - 342 kg ; III - 343 kg ; IV - 1026 + 400 = 1426 kg.

Varianta B

Notăm cu *x* cât s-a recoltat de pe prima parcelă. Vom obţine 3·x + 3 de pe primele trei parcele şi 3·x + 3 + 400 de pe ultima parcelă. Însumând 3·x + 3 + 3·x + 3 + 400 = 2452 ⇒ 6·x = 2046 ⇒ x = 341 etc.

(3 p.)

2) a + 27 = b + 66 şi deci a = b + 39.
Suma a + b = 181 devine 2·b + 39 = 181 ⇒ b = 71 şi a = 110.

(2,5 p.)

3) 5·[.....] = 60 ⇔ (.....) : 23 = 12 ⇔ x·y + 264 = 276 ⇔ x·y = 12 şi deci există 6 perechi de numere naturale care verifică ultima egalitate: 1 şi 12 ; 2 şi 6 ; 3 şi 4 ; 4 şi 3 ; 6 şi 2 ; 12 şi 1.

(2,5 p.)

4) Exemple: (7 + 7)·7 + 7 : 7 + 7 : 7 = 100 sau 7·7 + 7·7 + (7 + 7) : 7 = 100.

(1 p.)

Testul nr. 3

1) {.....}·15 = 3135 ⇔ 36·24 - [.....] = 209 ⇔ [.....] = 864 - 209 ⇔ ⇔ 62 : (.....) + 653 = 655
62 : (.....) = 2 ⇔ 3·a + 7 = 31 ⇔ 3·a = 24 ⇔ a = 8

(2 p.)

2) Fie *x* suma cheltuită de fiecare ; atunci:
112 + x + 345 + x + 126 + x = 1075 ⇔ 3·x = 1075 - 583 ⇔ x =

= 492 : 3 ⇔ x = 164. La început au avut următoarele sume de bani: 276 ; 509 ; 290.

(2,5 p.)

3) a + b = a - b + 24. Deci 2·b = 24 ⇒ b = 12 ; a + b = 4·a - 4·b ⇒ ⇒ 3·a = 5·b şi deci 3·a = 60 ⇒ a = 20.

(2,5 p.)

4) Metoda figurativă:

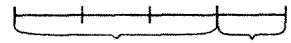

(I+II) a III-a echipă

Jumătate din şanţ (diferenţa dintre cât au săpat primele două echipe împreună şi cât a săpat a treia echipă) are lungimea de 120 m. Deci tot şanţul are 240 m. A treia echipă a săpat 240 : 4 = 60 m. Primele două echipe au săpat împreună 180 m, din care 70 m prima echipă şi 110 m a doua.

(2 p.)

Testul nr. 4

1) 2800 + 8·{.....} = 10000 ⇔ 8·{.....} = 7200 ⇔ 100·m - - 200 : (400 : 200) = 900 ⇔ 100 : m - 100 = 900 ⇔ m = 1000 : 100 ⇔ ⇔ m = 10.

(3 p.)

2)

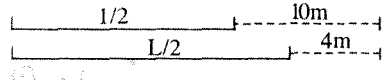

Jumătatea lungimii este cu 6 m mai mare decât jumătatea lăţimii ; deci L = l + 12 ⇒ perimetrul (care este 2·L + 2·l = 336) conduce la L + l = 168.
Concluzie L = 90 m, l = 78 m.

(3 p.)

3) Vom parcurge următoarele etape (notăm cu A vasul de 9 l şi cu B vasul de 4 l):
I) Umplem vasul A şi din el turnăm 4 l în vasul B, vas pe care îl golim.
II) Din cei 5 l rămaşi în A, turnăm 4 l în vasul B şi golim din nou B.

c) Turnăm în B litrul de apă rămas în A (după primele două etape) şi umplem din nou vasul A.
d) Turnăm din A în B (doar) 3 l, rămânând în A 6 l.

(3 p.)

Testul nr. 5

a) $A = 24000 + 36 + 9\cdot4 : 36 - 24035 \Rightarrow$
$\Rightarrow A = 24000 + 36 + 1 - 24035 \Rightarrow A = 2.$

(2 p.)

b) $\{.....\}\cdot3 = 276 \Leftrightarrow [.....]\cdot3 + 5 = 92 \Leftrightarrow [.....]\cdot3 = 87 \Leftrightarrow$
$\Leftrightarrow (.....)\cdot3 + 5 = 29 \Leftrightarrow 3\cdot a + 5 = 8 \Leftrightarrow a = 1.$

(2 p.)

c) Fie *a* vârsta fiului $\Rightarrow$ (a + 1) este vârsta fiicei. Din text, m + (a + 1) = $= 7\cdot a$ şi deci vârsta mamei este: $m = 6\cdot a - 1$. Din enunţ, t + a = $= 6\cdot a + 6$ şi deci vârsta tatălui este $t = 5\cdot a + 6$. Suma vârstelor este: $a + (a + 1) + (6\cdot a - 1) + (5\cdot a + 6) = 71$. Obţinem $13\cdot a = 65$ şi deci fiul are 5 ani, fiica are 6 ani, mama are 29 ani iar tatăl 31 ani.

(3 p.)

d) i) $17 = 5 + 5 + 5 + 1 + 1$; $35 = 15 + 15 + 5$.
ii) $26 = 11 + 5 + 5 + 5$; $26 = 15 + 5 + 5 + 1$;
$62 = 55 + 5 + 1 + 1$; $62 = 51 + 5 + 5 + 1$.
iii) $71 = 55 + 15 + 1$; $71 = 55 + 11 + 5$; $71 = 51 + 15 + 5$.

(2 p.)

Testul nr. 6

a) $[.....]\cdot3 - 18 = 312 \Leftrightarrow 1545 : (.....) + 95 = 110 \Leftrightarrow (.....) = 1545 : 15 \Leftrightarrow$
$\Leftrightarrow 201 - 2\cdot x = 103 \Leftrightarrow x = 49.$

(3 p.)

b) $a = 4\cdot b + 20$ şi $a = 240 - b$. Înlocuind, obţinem:
$240 - b = 4\cdot b + 20 \Leftrightarrow b = 44$ şi $a = 196$.

(3 p.)

c) Problema poate fi abordată pe cale figurativă şi, analizând toate cazurile posibile, găsim şase soluţii:
a) 22, 23; b) 14, 15 16; c) 7, 8, 9, 10, 11; d) 5, 6, 7, 8, 9, 10;
e) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; f) 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

(3 p.)

Testul nr. 7

a) $2\cdot[.....] = 7548 : 37 \Leftrightarrow [.....] = 204 : 2 \Leftrightarrow 30 + (.....) + 4 = 102 \Leftrightarrow$
$\Leftrightarrow 4\cdot x - 12 = 68 \Leftrightarrow 4\cdot x = 80 \Leftrightarrow x = 20.$

(3 p.)

b) Notând cu *x* sfertul lungimii, atunci $x = l : 3 + 20$, unde cu *l* am notat lăţimea. Din ultima egalitate rezultă $l = 3\cdot x - 60$. Înlocuind lungimea ($L = 4\cdot x$) şi lăţimea ($l = 3\cdot x - 60$) în formula perimetrului unui dreptunghi, obţinem: $1000 = 2\cdot(4\cdot x) + 2\cdot(3\cdot x - 60) \Leftrightarrow 1000 = 8\cdot x +$
$+ 6\cdot x - 120 \Leftrightarrow 1120 = 14\cdot x \Leftrightarrow x = 80$.
În concluzie, L = 320 m şi *l* = 180 m.

(3 p.)

c) 1 caiet + 1 gumă + 1 creion = 8100 lei
1 caiet + 3 gume + 3 creioane = 12300 lei
2 gume + 2 creioane = 4200 lei şi deci: 1 gumă + 1 creion = 2100 lei.
Din prima egalitate găsim că un caiet costă 8100 lei - 2100 lei = 6000 lei.
2 caiete + 2 gume + 1 creion = 15700 lei
1 caiet + 1 gumă + 1 creion = 8100 lei
1 caiet + 1 gumă = 7600 lei şi deci o gumă costă 7600 lei - 6000 lei = = 1600 lei, iar un creion 2100 lei - 1600 lei = 500 lei.

(3 p.)

Testul nr. 8

a) $35 + 4 - \{.....\} = 28 \Leftrightarrow 4 + [.....] : 4 = 11 \Leftrightarrow 15 - 5\cdot(.....) + 23 =$
$= 28 \Leftrightarrow 5\cdot(.....) = 10 \Leftrightarrow 8 - 2\cdot a = 2 \Leftrightarrow 2\cdot a = 6 \Leftrightarrow a = 3.$

(3 p.)

b) Fie *a* şi *b* cele două numere. Atunci $a = b + 330$ şi $a + 75 = 4\cdot(b + 75)$.

Din aceste egalităţi obţinem: $b + 405 = 4 \cdot b + 300 \Leftrightarrow 3 \cdot b = 105 \Leftrightarrow$ $\Leftrightarrow b = 35$ şi $a = 365$.

(3 p.)

3) Din $a + 2 \cdot b + 3 \cdot c = 307$ şi $3 \cdot a + 3 \cdot b = 365 \Rightarrow 2 \cdot a - 2 \cdot b = 56 \Leftrightarrow$ $\Leftrightarrow a - b = 28$.

(3 p.)

Testul nr. 9

1) Efectuăm calculele şi obţinem $a = 10$ şi $b = 36$. Concluzia: *b* este cu 26 mai mare decât *a*.

(5 p.)

2) Numerele din trei cifre cu cifra zecilor 3 sunt de forma $\overline{a3b}$, unde *a* poate lua oricare valoare de la 1 până la 9, iar *b* oricare valoare de la 0 până la 9; în concluzie, există 90 de numere de trei cifre, cu cifra zecilor 3.

(2 p.)

3) $D = 6 \cdot I + 21$ şi $D + I + C + R = 328$, unde $C = 6$ şi $R = 21$. Înlocuind în sumă D, C şi R, obţinem: $6 \cdot I + 21 + I + 6 + 21 = 328 \Leftrightarrow$ $\Leftrightarrow 7 \cdot I = 280 \Leftrightarrow I = 40$, $D = 261$.

(2 p.)

Testul nr. 10

1) $\{.....\} \cdot 9 = 207 \Leftrightarrow 111 - [.....] : 3 = 23 \Leftrightarrow [.....] : 3 = 88 \Leftrightarrow 408 :$ $(x - 5) + 260 = 264 \Leftrightarrow 408 : (x - 5) = 4 \Leftrightarrow x - 5 = 102 \Leftrightarrow x = 107$.

(4 p.)

2) Metoda algebrică: $a + b + c = 724$; $b - 4 = 2 \cdot (a + 3)$, $c = 4 \cdot a$. Află $b = 2a + 10$ şi înlocuieşte în prima relaţie: $7 \cdot a + 10 = 724 \Rightarrow$ $a = 102$, $b = 214$, $c = 408$. (Sau metoda grafică)

(3,5 p.)

3) *Varianta A*: prin încercări, găseşti perechile:

$a = 13$	$a = 14$	$a = 15$	$a = 16$	$a = 18$	$a = 24$
$b = 11$	$b = 10$	$b = 9$	$b = 8$	$b = 6$	$b = 0$

(0,25 × 6 = 1,5 p)

Varianta B: deoarece $(a + b)$ este număr par, atunci şi $(a - b)$ este număr par, strict pozitiv (fiind împărţitor). Numerele pare la care se împarte exact 24 sunt: 2, 4, 6, 8, 12, 24. Analizând şi rezolvând toate cazurile se obţin cele 6 perechi de la varianta A.

(1,5 p)

TESTE COMPLEXE

Testul nr. 1

1) Calculează: $(206 \cdot 16 - 412 : 2) = 3296 - 206 = 3090$ ..... **1,50 p.**
Scrie: $1278 - (3090 : x) \cdot 4 = 454$ ..... **0,50 p.**
$(3090 : x) \cdot 4 = 1278 - 454$ ..... **0,50 p.**
Calculează: $(3090 : x) \cdot 4 = 824$ ..... **0,50 p.**
$3090 : x = 824 : 4 \Leftrightarrow 3090 : x = 206$ ..... **0,50 p.**
$x = 3090 : 206 \Leftrightarrow x = 15$ ..... **0,50 p.**

2) *Varianta A* (figurativă-grafică):
Primul număr: ⊢—⊣
Al II-lea număr: ⊢—⊣ 3
Al III-lea număr: ⊢—⊣ 3 ⊣ 3 ⊣ 3 ⊣
} = 912 ..... **1,50 p.**
Precizează numărul segmentelor egale: cinci ..... **0,50 p.**
Stabilește suma celor cinci segmente egale: $912 - 12 = 900$ ..... **0,75 p.**
Calculează primul număr: $900 : 5 = 180$ ..... **0,75 p.**
Află al doilea număr: $180 + 3 = 183$ ..... **0,25 p.**
Află al treilea număr: $183 \cdot 3 = 549$ ..... **0,25 p.**

Varianta B:
Notează cu x, y, z cele trei numere și scrie legăturile dintre ele:
$x + y + z = 912$, $y = x + 3$, $z = 3 \cdot y$ ..... **1,50 p.**
Stabilește legătura dintre z și x
$z = 3 \cdot (x + 3) \Leftrightarrow z = 3 \cdot x + 9$ ..... **0,50 p.**
Găsește din prima egalitate:
$x + x + 3 + 3 \cdot x + 9 = 912$ $5 \cdot x + 12 = 912$ ..... **1,00 p.**
Rezolvă: $5 \cdot x = 900 \Leftrightarrow x = 180$ ..... **0,50 p.**
Află $y = 183$ ..... **0,25 p.**
Află $z = 549$ ..... **0,25 p.**

3) Înmulțește prima egalitate $2 \cdot a + 3 \cdot b = 29$ cu 4 și obține
$8 \cdot a + 12 \cdot b = 116$ ..... **0,40 p.**
Înmulțește a doua egalitate $2 \cdot b + 5 \cdot c = 31$ cu 3 și obține
$6 \cdot b + 15 \cdot c = 93$ ..... **0,40 p.**

Adună cele două egalități și obține:
$8 \cdot a + 18 \cdot b + 15 \cdot c = 209$ ..... **0,20 p.**
Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 2

1) a) $x - 5 = 8 \cdot 3 \Leftrightarrow x - 5 = 24$ ..... **0,50 p.**
$x = 24 + 5 \Leftrightarrow x = 29$ ..... **0,50 p.**
b) $x + 4 = 1001 : 7$ ..... **0,25 p.**
$x + 4 = 143$ ..... **0,50 p.**
$x = 139$ ..... **0,25 p.**
c) $(2 \cdot x - 8) : 7 = 10$ ..... **0,25 p.**
$2 \cdot x - 8 = 70$ ..... **0,25 p.**
$2 \cdot x = 78$ ..... **0,25 p.**
$x = 39$ ..... **0,25 p.**
d) $(7 - x) \cdot 9 = 36$ ..... **0,20 p.**
$7 - x = 4$ ..... **0,40 p.**
$x = 3$ ..... **0,40 p.**

2) Alege a, b cele două numere naturale, cu $a > b$.
Scrie proba împărțirii cu rest și obține: $a = 7 \cdot b + b$
(b - câtul, b - restul) ..... **2,00 p.**
Calculează $a = 8 \cdot b$ ..... **0,50 p.**
Scrie suma: $a + b = 54$ ..... **0,25 p.**
Înlocuiește a cu $8 \cdot b$, obține $8 \cdot b + b = 54 \Leftrightarrow 9 \cdot b = 54$ ..... **0,75 p.**
Află $b = 54 : 9 \Leftrightarrow b = 6$ ..... **0,25 p.**
Află $a = 8 \cdot 6 \Leftrightarrow a = 48$ ..... **0,25 p.**

3) De exemplu: $999 : 9 - 99 : 9 = 111 - 11 = 100$ ..... **1,00 p.**
Observație: cifra 9 poate fi înlocuită cu oricare altă cifră diferită de zero.
Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 3

1) a) $(x + 96) \cdot 3 + 59 = 1988$ ..... **0,75 p.**
$(x + 96) \cdot 3 = 1988 - 59 \Leftrightarrow (x + 96) \cdot 3 = 1929$ ..... **0,50 p.**

$x + 96 = 1929 : 3 \Leftrightarrow x + 96 = 643 \Leftrightarrow x = 547$ ..... **0,75 p.**

b) $(y : 4 - 118) : 3 - 96 = 50$ ..... **0,50 p.**

$(y : 4 - 118) : 3 = 146 \Leftrightarrow y : 4 - 118 = 438$ ..... **0,75 p.**

$y : 4 = 556 \Leftrightarrow y = 2224$ ..... **0,75 p.**

2) Scrie proba împărţirii cu rest:

$a = b \cdot c + r$ unde $0 \leq r < b$ ..... **1,00 p.**

Stabileşte: $a - r = 3$ şi deci $b \cdot c = 3$ ..... **1,00 p.**

Din ultima egalitate se desprind două cazuri:

Cazul I: $b = 1$ şi $c = 3$, atunci $r = 0$ $(r < b = 1)$

şi deci $a = 3$ ..... **0,50 p.**

Cazul II: $b = 3$ şi $c = 1$, atunci r poate fi 0, 1 sau 2. Desprindem subcazurile:

1) $r = 0$ şi deci $b = 3$, $a = 3$ ..... **0,50 p.**

2) $r = 1$ şi deci $b = 3$, $a = 4$ ..... **0,50 p.**

3) $r = 2$ şi deci $b = 3$, $a = 5$ ..... **0,50 p.**

3) De exemplu: $2 + 4 + 5 + 7 + 9 - 1 - 3 - 6 - 8 = 9$;

$1 + 3 + 6 + 8 - 2 - 4 - 5 - 7 + 9 = 9$;

$9 - 7 + 8 - 6 + 5 - 4 + 3 + 2 + 1 = 9$.

Oricare altă variantă ..... **1,00 p.**

Oficiu ..... **1,00 p.**

Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 4

1) $\{.....\} = 7 \Leftrightarrow [.....] : 30 = 3$ ..... **1,00 p.**

$[.....] = 90 \Leftrightarrow 50 : (.....) + 80 = 90$ ..... **1,00 p.**

$50 : (.....) = 10 \Leftrightarrow (6 \cdot x - 7) = 5$ ..... **1,00 p.**

$6 \cdot x = 12 \Leftrightarrow x = 2$ ..... **1,00 p.**

2) O treime din sumă este $232 \Rightarrow$ suma este $232 \cdot 3 = 696$ ..... **1,00 p.**

Triplul diferenţei este $594 \Rightarrow$ diferenţa este $594 : 3 = 198$ ..... **1,00 p.**

Scrie: $a + b = 696$ şi $a - b = 198$ ..... **0,50 p.**

Află $a = 447$ ..... **0,75 p.**

Află $b = 249$ ..... **0,75 p.**

3) Scrie: $\overline{ab} = 4 \cdot (a + b)$ ..... **0,25 p.**

Calculează: $10 \cdot a + b = 4 \cdot a + 4 \cdot b$ ..... **0,25 p.**

Din relaţia precedentă $6 \cdot a = 3 \cdot b$ sau $2 \cdot a = b$ ..... **0,25 p.**

Scrie soluţiile: 12; 24; 36; 48 ..... **0,25 p.**

Oficiu ..... **1,00 p.**

Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 5

1) $201 + 4 \cdot \{.....\} = 253$ ..... **0,30 p.**

$4 \cdot \{.....\} = 52$ ..... **0,30 p.**

$\{.....\} = 13$ ..... **0,30 p.**

$37 - 3 \cdot [.....] + 6 = 13$ ..... **0,30 p.**

$37 - 3 \cdot [.....] = 7$ ..... **0,30 p.**

$3 \cdot [.....] = 30$ ..... **0,50 p.**

$10 + (.....) \cdot 7 = 10$ ..... **0,30 p.**

$(.....) \cdot 7 = 0$ ..... **0,30 p.**

$(.....) = 0$ ..... **0,30 p.**

$48 : x - 4 = 0$ ..... **0,30 p.**

$48 : x = 4$ ..... **0,30 p.**

$x = 48 : 4 \Leftrightarrow x = 12$ ..... **0,50 p.**

2) *Varianta A* (figurativă sau grafică):

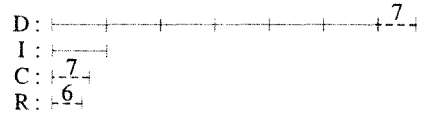

727 ..... **1,50 p.**

Numărul segmentelor egale este 7 ..... **0,50 p.**

Suma lor este: $727 - (7 + 7 + 6) = 707$ ..... **1,00 p.**

Află împărţitorul $I = 707 \Leftrightarrow I = 101$ ..... **0,25 p.**

Află deîmpărţitul $D = 6 \cdot 101 + 7 \Leftrightarrow D = 613$ ..... **0,75 p.**

Varianta B:

Scrie proba împărţirii cu rest $D = C \cdot I + R$, $(0 \leq R < I)$ şi înlocuieşte: $D = 6 \cdot I + 7$ ..... **1,00 p.**

Scrie suma $D + C + I + R = 727$ ..... **0,50 p.**

Înlocuieşte ceea ce se cunoaşte în suma precedentă

$(6 \cdot I + 7) + 6 + I + 7 = 727$ ..... **1,00 p.**

Calculează şi obţine $7 \cdot I = 707$ ..... **0,50 p.**
Află: $I = 101$ ..... **0,25 p.**
Află: $D = 613$ ..... **0,75 p.**

) Figuri:

a)

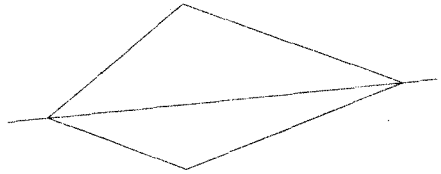

b)

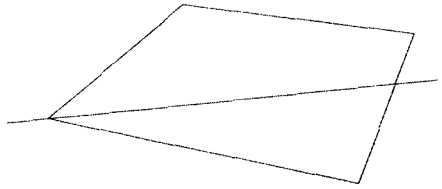

c)

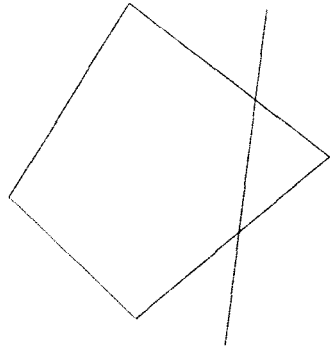

d)

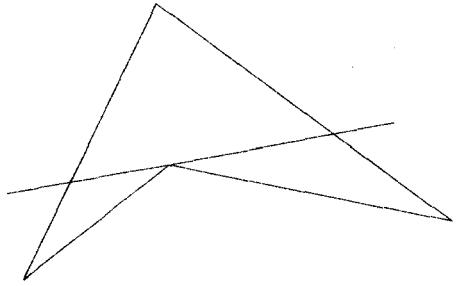

Fiecare figură primeşte câte **0,25 p.** ..... **1,00 p.**
Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 6

1) $36 : [.....] = 98 - 96 \Leftrightarrow 36 : [.....] = 2$ ..... **1,00 p.**
$64 - (.....) : 5 + 4 = 18 \Leftrightarrow 64 - (.....) = 14$ ..... **1,00 p.**
$(.....) : 5 = 50 \Leftrightarrow 3 \cdot x + 40 = 250$ ..... **1,00 p.**
$3 \cdot x = 210 \Leftrightarrow x = 70$ ..... **1,00 p.**

2) *Varianta A* (figurativă-grafică):

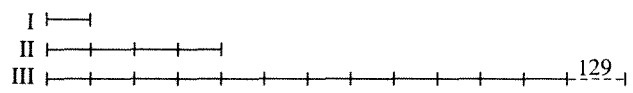

1999....**2,00 p.**

Precizează numărul segmentelor egale: 17 ..... **0,50 p.**
Calculează suma celor 17 segmente $1999 - 129 = 1870$ ..... **0,50 p.**
Află primul număr $1870 : 17 = 110$ ..... **0,25 p.**
Află al II-lea număr $110 \cdot 4 = 440$ ..... **0,25 p.**
Află al III-lea număr $440 \cdot 3 + 129 = 1449$ ..... **0,50 p.**

Varianta B:
Notează cu *a*, *b*, *c* cele trei numere.
Din text $a + b + c = 1999$, $b = 4 \cdot a$, $c = 3 \cdot b + 129$ ..... **1,50 p.**
Scrie $c = 3 \cdot 4 \cdot a + 129 \Leftrightarrow c = 12 \cdot a + 129$ ..... **0,50 p.**
Înlocuieşte în prima egalitate
$a + 4 \cdot a + (12 \cdot a + 129) = 1999 \Leftrightarrow 17 \cdot a = 1870$ ..... **1,00 p.**
Află: $a = 110$; $b = 440$;
$c = 1449$ ..... 0,25 p + 0,25 p + 0,50 p = **1,00 p.**

3) Vezi figura:

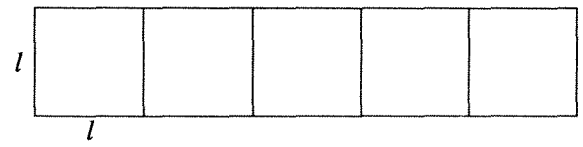

Perimetrul dreptunghiului = $12l$ ..... **0,25 p.**
Perimetrul pătratului = $4l$ ..... **0,25 p.**

Concluzia: perimetrul dreptunghiului este de trei ori mai mare decât perimetrul pătratului ..... **0,50 p.**
Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 7

1) a) $36:(30-x)+49=55$ ..... **0,50 p.**
$36:(30-x)=6$ ..... **0,50 p.**
$30-x=6$ ..... **0,50 p.**
$x=24$ ..... **0,50 p.**
b) $y:(282:6-42)=9$ ..... **0,50 p.**
$y:(47-42)=9$ ..... **0,50 p.**
$y:5=9$ ..... **0,50 p.**
$y=45$ ..... **0,50 p.**

2) $42<7\cdot a\leq 91 \Rightarrow 6<a\leq 13$ şi deci a poate fi:
7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ..... **1,00 p.**
$135\leq 9\cdot b<189 \Rightarrow 15\leq b<21$ şi deci b poate fi:
15, 16, 17, 18, 19, 20 ..... **1,00 p.**
Pentru ca diferenţa (b – a) să fie cea mai mare, trebuie ca b să fie cel mai mare, $b=20$, iar a cel mai mic, adică $a=7 \Rightarrow b-a=20-7=13$ ..... **1,00 p.**
Pentru ca diferenţa (b – a) să fie cât mai mică, trebuie ca b să fie cât mai mic şi deci $b=15$, iar a cât mai mare posibil şi deci $a=13 \Rightarrow b-a=15-13=2$ ..... **1,00 p.**

3) De exemplu: $2\cdot[(2+2+2)\cdot 2\cdot 2\cdot 2+2]=100$.
Sau: $[2+(2\cdot 2+2)\cdot 2\cdot 2\cdot 2]\cdot 2=100$ ..... **1,00 p.**
Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 8

1) $a=(657-318-259)+796-630$ ..... **0,50 p.**
$a=339-259+796-630 \Leftrightarrow a=80+166 \Leftrightarrow a=246$ ... **0,50 p.**

$b=544:8+244-124-182$ ..... **0,75 p.**
$b=68+244-124-182 \Leftrightarrow b=312-124-182 \Leftrightarrow$
$\Leftrightarrow b=188-182 \Leftrightarrow b=6$ ..... **0,25 p.**
$a\cdot b-(a+b)=246\cdot 6-(246+6)=1476-252=1224$ ... **1,00 p.**
$(a-b)+(a:b)=246-6+246:6=240+41=281$ ..... **1,00 p.**

2) Fie a numărul mai mare. Din enunţ $a=7\cdot b$ ..... **0,50 p.**
a micşorat cu 70 înseamnă $(a-70)$; b mărit cu 15 înseamnă $(b+15)$ ..... **0,50 p.**
Din enunţ $a-70=2\cdot(b+15)$ ..... **0,50 p.**
Înlocuind în ultima relaţie a cu $7\cdot b$, obţinem:
$7\cdot b-70=2\cdot b+30$ ..... **1,00 p.**
$7\cdot b=2\cdot b+100 \Leftrightarrow 5\cdot b=100$ ..... **1,00 p.**
$b=20$ şi $a=140$ ..... **0,50 p.**

3) Din figură, numărând cu „atenţie”, veţi obţine 10 romburi .... **1,00 p.**
Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 9

1) $2475-8\cdot[.....]=1059$ ..... **1,00 p.**
$8\cdot[.....]=1416 \Leftrightarrow 1041-27\cdot(.....)=177$ ..... **1,00 p.**
$27\cdot(.....)=864 \Leftrightarrow 42-20:x=32$ ..... **1,00 p.**
$20:x=10 \Leftrightarrow x=2$ ..... **1,00 p.**

2) Suma celor 7 numere impare consecutive este:
$a+(a+2)+(a+4)+(a+6)+(a+8)+(a+10)+$
$+(a+12)=7\cdot a+42$ ..... **1,00 p.**
Suma mărită de 5 ori este: $5\cdot(7\cdot a+42)=35\cdot a+210$ ..... **0,75 p.**
Suma precedentă mărită cu 4 devine:
$35\cdot a+210+4=35\cdot a+214$ ..... **0,25 p.**
Scrie relaţia $35\cdot a+214=1999$ ..... **0,50 p.**
Află $35\cdot a=1785 \Leftrightarrow a=51$ ..... **1,00 p.**
Scrie cele 7 numere impare consecutive:
51, 53, 55, 57, 59, 61, 63 ..... **0,50 p.**

3) Desenul ..... **0,50 p.**

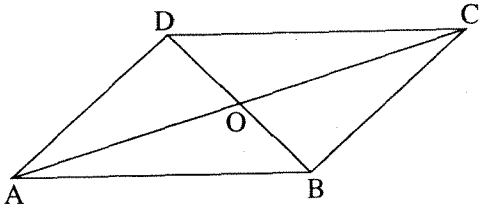

Concluzia: 8 triunghiuri ..... **0,50 p.**
Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 10

a) $16 + 102 \cdot x + 1274 - 617 = 1999$ ..... **0,50 p.**
$16 + 102 \cdot x + 657 = 1999 \Leftrightarrow 102 \cdot x + 673 = 1999$ ..... **0,50 p.**
$102 \cdot x = 1326 \Leftrightarrow x = 13$ ..... **1,00 p.**
b) $(.....) = 2826 \Leftrightarrow 1405 + 12789 : y = 2826$ ..... **1,00 p.**
$12789 : y = 1421 \Leftrightarrow y = 12789 : 1421 \Leftrightarrow y = 9$ ..... **1,00 p.**

) Notează cu a, b, c, d cele patru numere şi scrie
$a + b + c + d = 80$ ..... **0,50 p.**
Din enunţ $a + 3 = b - 3 = 3 \cdot c = d : 3$ ..... **0,75 p.**
Stabileşte: $a = 3 \cdot c - 3$; $b = 3 \cdot c + 3$; $d = 9 \cdot c$ ..... **0,75 p.**
Înlocuieşte în prima egalitate şi obţine
$3 \cdot c - 3 + 3 \cdot c + 3 + c + 9 \cdot c = 80 \Leftrightarrow 16 \cdot c = 80$ ..... **1,00 p.**
Găseşte $c = 5$; $a = 12$; $b = 18$; $d = 45$ ..... **1,00 p.**

) Scrie $\overline{aaa} = 11 \cdot \overline{a0} + a$, cu $a \neq 0$ şi deci împărţire cu rest .... **0,50 p.**
Scrie $\overline{aaaa} = 11 \cdot \overline{a0a}$, deci împărţire exactă ..... **0,50 p.**
Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 11

l) $a : 4 = 120 \Leftrightarrow a = 480$ ..... **1,00 p.**
$b - 420 = 420 \Leftrightarrow b = 840$ ..... **1,00 p.**
$410 - c = 28 \Leftrightarrow c = 382$ ..... **1,00 p.**
$d \cdot 8 = 240 \Leftrightarrow d = 30$ ..... **1,00 p.**

2) Pentru două medalii de aur, două de argint şi două de bronz s-au acordat premii în valoare de:
$2 \cdot 5000000 + 2 \cdot 3000000 + 2 \cdot 2000000 = 20000000$ lei ..... **1,00 p.**
Celelalte 10000000 lei se pot distribui astfel:
a) două medalii de aur: $2 \cdot 5000000 = 10000000$ ..... **0,75 p.**
b) o medalie de aur, una de argint şi una de bronz:
$5000000 + 3000000 + 2000000 = 10000000$ ..... **0,75 p.**
c) două medalii de argint şi două de bronz:
$2 \cdot 3000000 + 2 \cdot 2000000 = 10000000$ ..... **0,75 p.**
d) cinci medalii de bronz: $5 \cdot 2000000 = 10000000$ ..... **0,75 p.**
Concluzie: a) 4 de aur, 2 de argint, 2 de bronz;
b) 3 de aur, 3 de argint, 3 de bronz;
c) 2 de aur, 4 de argint, 4 de bronz;
d) 2 de aur, 2 de argint, 7 de bronz.

3) Figura ..... **0,50 p.**
Se formează triunghiurile: ABC, ABD, ABE, ACD, ACE, ADE, BCD, BCE, BDE, CDE; deci 10 triunghiuri ..... **0,50 p.**

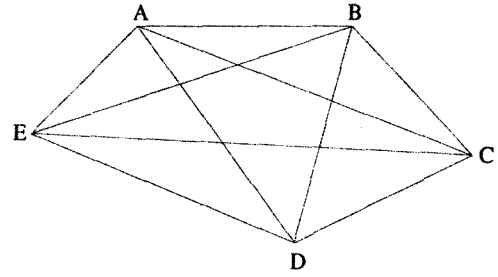

Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 12

1) a) $\{.....\} \cdot 2 = 90$ ..... **0,25 p.**
$[.....] : 3 + 15 = 45$ ..... **0,25 p.**
$[.....] : 3 = 30$ ..... **0,50 p.**
$240 : x + 4 \cdot 15 = 90$ ..... **0,50 p.**

$240 : x = 30 \Leftrightarrow x = 8$ ..... **0,50 p.**
b) [.....] = 160 ..... **0,25 p.**
$6 \cdot b + 48 + 2 \cdot b + 32 = 160$ ..... **0,75 p.**
$8 \cdot b + 80 = 160$ ..... **0,50 p.**
$8 \cdot b = 80$ ..... **0,25 p.**
$b = 10$ ..... **0,25 p.**

2) Fie $a < b < c < 11 < d < e < f$ cele 7 numere ..... **1,00 p.**
Dacă diferenţa este 1, numerele sunt:
$8 < 9 < 10 < 11 < 12 < 13 < 14$ ..... **0,50 p.**
Dacă diferenţa este 2 , numerele sunt:
$5 < 7 < 9 < 11 < 13 < 15 < 17$ ..... **0,50 p.**
Dacă diferenţa este 3, numerele sunt:
$2 < 5 < 8 < 11 < 14 < 17 < 20$ ..... **0,50 p.**
Dacă diferenţa este mai mare sau egală cu 4,
nu mai obţinem numere naturale ..... **0,50 p.**

3) Scrie $a = 4 \cdot b + 4$ şi $a + b = 64$ ..... **0,50 p.**
Înlocuieşte *a* în a doua egalitate şi obţine
$4 \cdot b + 4 + b = 64 \Leftrightarrow 5 \cdot b = 60$ ..... **1,00 p.**
Găseşte $b = 12$ şi $a = 52$ ..... **0,50 p.**
(Foloseşte metoda figurativă, obţine acelaşi punctaj)
Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 13

1) Deoarece *x* este la împărţitor $\Rightarrow x \neq 0$ ..... **0,50 p.**
Dacă $x \geq 2 \Rightarrow 27 \cdot x \geq 54$ şi deci egalitatea nu poate avea loc.
În concluzie $x = 1$ ..... **1,00 p.**
$27 \cdot 1 + (.....) : 1 = 36 \Leftrightarrow 4 \cdot y + z = 9$ ..... **1,00 p.**
Găseşte soluţiile:
$y = 0, z = 9$; $y = 1, z = 5$; $y = 2, z = 1$ ..... **1,50 p.**

2) Notează cu *p* numărul de portocale şi cu *b* numărul de banane
şi scrie: $p = 2 \cdot b$ ..... **0,50 p.**
Cei patru copii iau câte o portocală şi o banană şi deci
în coş rămân $(p - 4)$ portocale şi $(b - 4)$ banane ..... **0,50 p.**

Scrie noua relaţie între cele două numere:
$p - 4 = 6 \cdot (b - 4)$ ..... **1,00 p.**
Înlocuieşte în ultima relaţie *p* cu $2 \cdot b$ şi obţine
$2 \cdot b - 4 = 6 \cdot b - 24$ ..... **0,75 p.**
Calculează $2 \cdot b + 20 = 6 \cdot b \Leftrightarrow 4 \cdot b = 20$ ..... **0,75 p.**
Află $b = 5$ şi $p = 10$ ..... **0,50 p.**

3) Notează cu *x* sfertul numărului ..... **0,25 p.**
Numărul va fi $4 \cdot x$, iar triplul acestui număr $12 \cdot x$ ..... **0,25 p.**
Scrie relaţiile $12 \cdot x - x = 341 \Leftrightarrow 11 \cdot x = 341 \Leftrightarrow x = 31$ ..... **0,25 p.**
Numărul este $4 \cdot x = 4 \cdot 31 = 124$ ..... **0,25 p.**
(Rezolvarea figurativă duce la obţinerea aceluiaşi punctaj)
Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 14

1) $a - 200 = 660 \Leftrightarrow a = 860$ ..... **1,00 p.**
$b + 49 = 400 \Leftrightarrow b = 351$ ..... **1,00 p.**
$(c : 5) : 4 = 6 \Leftrightarrow c : 5 = 24 \Leftrightarrow c = 120$ ..... **1,00 p.**
$(d \cdot 3) : 4 = 60 \Leftrightarrow d \cdot 3 = 240 \Leftrightarrow d = 80$ ..... **1,00 p.**

2) Fie *a* şi *b* cele două numere. Scrie relaţia $a - b = 95$ ..... **0,50 p.**
Foloseşte corect proba împărţirii cu rest:
$a = 4 \cdot b + 11$, $(b > 11)$ ..... **1,00 p.**
Înlocuieşte în prima relaţie şi obţine $4 \cdot b + 11 - b = 95$ ..... **1,00 p.**
Calculează $3 \cdot b + 11 = 95 \Leftrightarrow 3 \cdot b = 84 \Leftrightarrow b = 28$ ..... **0,75 p.**
Află $a = 28 + 95 \Leftrightarrow a = 123$ ..... **0,75 p.**
(Rezolvarea figurativă duce la obţinerea aceluiaşi punctaj.)

3) Stabileşte că trei sferturi din apă cântăresc:
$15 \text{ kg} - 6 \text{ kg} = 9 \text{ kg}$ ..... **0,25 p.**
Un sfert va fi 3 kg şi deci apa cântăreşte 12 kg ..... **0,50 p.**
Vasul gol cântăreşte $15 \text{ kg} - 12 \text{ kg} = 3 \text{ kg}$ ..... **0,25 p.**
Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

Testul nr. 15

Stabileşte că fracţiile $\frac{n-1}{n+1}$ şi $\frac{n}{n+1}$ sunt subunitare ..... **0,75 p.**

Ordinea lor este $\frac{n-1}{n+1} < \frac{n}{n+1}$ ..... **0,75 p.**

Fracţia $\frac{n+2}{n+2}$ este echiunitară ..... **0,50 p.**

Fracţiile $\frac{n+2}{n-1}$ şi $\frac{n+2}{n+2}$ sunt supraunitare ..... **0,75 p.**

Ordinea lor este $\frac{n+2}{n-1} < \frac{n+2}{n-2}$ ..... **0,75 p.**

Stabileşte ordinea finală :

$\frac{n-1}{n+1} < \frac{n}{n+1} < \frac{n+2}{n+2} < \frac{n+2}{n-1} < \frac{n+2}{n-2}$ ..... **0,50 p.**

Varianta A (figurativă-grafică) :

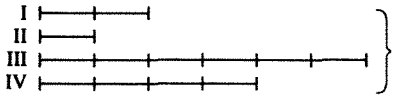

3900 ..... **2,50 p.**

Stabileşte numărul segmentelor egale : 13 ..... **0,50 p.**
Găseşte cel mai mic număr (al doilea) 3900 : 13 = 300 ..... **0,25 p.**
Află celelalte numere : I = 600 ; III = 1800 ; IV = 1200 .... **0,75 p.**

Varianta B :
Fie *a*, *b*, *c*, *d* cele patru numere naturale cu suma
a + b + c + d = 3900 ..... **0,50 p.**
Stabileşte legăturile dintre ele : a = 2·b ; c = 3·a ⇔ c = 6·b ;
d = 4·b ..... **2,00 p.**
Înlocuieşte în suma iniţială şi obţine :
2·b + b + 6·b + 4·b = 3900 ..... **0,50 p.**
Află 13·b = 3900 ⇔ b = 300 ..... **0,25 p.**
Află : a = 600 ; c = 1800 ; d = 1200 ..... **0,25 p.**

3) Exemple : 0 = 3 + 3 - 3 - 3 ; 1 = 3 : 3 + 3 - 3 ; 2 = 3 : 3 + 3 : 3 ;
3 = 3 + (3 - 3) : 3 ; 4 = (3·3 + 3) : 3 ; 5 = (3 + 3) : 3 + 3 ;
6 = 3 + 3 + 3 - 3 ; 7 = 3 + 3 + 3 : 3 ; 8 = 3·3 - 3 : 3 ;
9 = 3·3·3 : 3 ; 10 = 3·3 + 3 : 3 ..... **1,00 p.**
(Oricare alte soluţii corecte vor fi luate în considerare.)
Oficiu ..... **1,00 p.**
Total ..... **10,00 p.**

TESTE-GRILĂ

Testul nr. 1

1 – c; 2 – b; 3 – a; 4 – d; 5 – c; 6 – c.

Testul nr. 2

1 – a; 2 – c; 3 – b; 4 – b; 5 – a; 6 – d.

Testul nr. 3

1 – a; 2 – d; 3 – b; 4 – d; 5 – b; 6 – d.

Testul nr. 4

1 – d; 2 – a; 3 – c; 4 – b; 5 – a; 6 – d.

Testul nr. 5

1 – c; 2 – a; 3 – c; 4 – d; 5 – a; 6 – d.

Testul nr. 6

1 – a; 2 – d; 3 – b; 4 – b; 5 – c; 6 – a.

Testul nr. 7

1 – b; 2 – c; 3 – d; 4 – b; 5 – c; 6 – a.

Testul nr. 8

1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – b; 5 – c; 6 – a.

Testul nr. 9

1 – a; 2 – b; 3 – c; 4 – a; 5 – d; 6 – d.

Testul nr. 10

1 – c; 2 – b; 3 – a; 4 – d; 5 – b; 6 – d.

Testul nr. 11

1 – b; 2 – c; 3 – d; 4 – c; 5 – b; 6 – c.

Testul nr. 12

1 – d; 2 – c; 3 – b; 4 – a; 5 – c; 6 – c.

Testul nr. 13

1 – c; 2 – b; 3 – d; 4 – c; 5 – a; 6 – d.

Testul nr. 14

1 – b; 2 – d; 3 – a; 4 – c; 5 – c; 6 – b.

Testul nr. 15

1 – a; 2 – c; 3 – d; 4 – b; 5 – b; 6 – a.

PROBLEME

$= 5$.

$= 2$.

$= 40$.

$= 100$.

$= 5$.

$a = 232$, $b = 10$, $x = 2$.

$= 30$.

$= 2$.

$= 24$.

$= 1240$.

Scrie $5 \cdot \overline{abc} = \overline{dabc} \Leftrightarrow 5 \cdot \overline{abc} = d \cdot 1000 + \overline{abc} \Leftrightarrow 4 \cdot \overline{abc} = d \cdot 1000 \Leftrightarrow$
$\Leftrightarrow \overline{abc} = d \cdot 250 \Rightarrow d = 1$ şi $\overline{abc} = 250$ sau $d = 2$ şi $\overline{abc} = 500$ sau $d = 3$ şi $\overline{abc} = 750$.

n poate fi 13, 14, 15, sau 16.

Deoarece 30 se împarte exact la 1, 2, 3, 5, 6, 10, 15, 30 $\Rightarrow$ $(a - b)$ nu poate fi decât unul dintre aceste numere. Dar $(a + b) = 30$ – număr par $\Rightarrow$ şi diferenţa $(a - b)$ este număr par; deci ea poate fi: 2, 6, 10, 30. Analizând cele patru cazuri şi ţinând cont de condiţia $a > b > 0$, obţinem soluţiile: $a = 16$, $b = 14$; $a = 18$, $b = 12$; $a = 20$, $b = 10$.

x poate fi: 8, 9, 10, ..., 24.

Dacă x este preţul caietului, atunci $3 \cdot x > 5397$ şi $4 \cdot x < 7204$. Se găseşte $x = 1800$ lei.

a poate fi doar 1, 2, 3, 4; b poate fi oricare număr natural ≥ 7; $c = 8$.

a) 40 cm; b) 25 minute; c) 170 kg; d) 28 ani; e) 300 l; f) 140 m^2.

3000 l.

$a + b + c + d = 5136 + 856 + 642 + 1070 = 7704$.

20. $a + b - c = 40$; $2 \cdot a + 2 \cdot b - 3 \cdot c = 30$; $3 \cdot a + 3 \cdot b - 4 \cdot c = 70$.

21. $2 \cdot a + 5 \cdot b + 3 \cdot c + 3 \cdot d + 10 = 100$.

22. 840; 420; 210; 105.

23. $2 \cdot (a - 1) + a + 3 \cdot (a + 1) = 1999 \Leftrightarrow a = 333$.

24. $657 - 438 + 7 + 8 - 85 = 149$.

25. 2000 nu poate fi scris ca sumă de 6 sau de 8 numere pare consecutive.

26. $x = 0$, $y = 1999$; $x = 1$, $y = 999$; $x = 3$, $y = 499$; $x = 9$, $y = 199$ etc. şi, desigur, „simetricele" acestor perechi.

27. $a = 64$, $b = 16$.

28. Din proba împărţirii cu rest $D = C \cdot I + R$, $(0 \leq R < I)$ şi $R = 8$, iar I de o singură cifră $\Rightarrow I = 9$.
Prima egalitate devine: $D = C \cdot 9 + 8$, unde $D \geq 1999$. Din ultimele relaţii obţinem: $9 \cdot C + 8 \geq 1999 \Leftrightarrow C \geq 222$; cum D trebuie să fie cel mai mic $\Rightarrow C = 222$ şi $D = 9 \cdot 222 + 8 = 2006$.

29. Din $a = 4 \cdot b$ şi $a - 40 = 4 \cdot (b : 3)$ obţinem $a = 60$ şi $b = 15$.

30. Din $a = 13 \cdot c + 1$ şi $a = 6 \cdot 2 \cdot c + 5$ obţinem: $a = 53$.

31. Din $a + b = 66$, $b + c = 90$ şi $c + a = 108$ găsim că:
$2 \cdot (a + b + c) = 264$. În concluzie, $(a + b + c) : 3 = 44$.

32. Există trei cazuri: $3 \cdot a + 3 = a + 1999$; $3 \cdot a + 3 = a + 1 + 1999$; $3 \cdot a + 3 = a + 2 + 1999$. Rezolvarea celor trei situaţii conduce la găsirea următoarelor soluţii: 998, 999, 1000; nu există soluţii în numere naturale; 999, 1000, 1001.

33. Numerele sunt: 196, 198, 200, 202, 204.

34. De exemplu: $1 = 5 : 5 + 5 - 5$; $2 = 5 : 5 + 5 : 5$;
$3 = (5 + 5 + 5) : 5$; $4 = (5 \cdot 5 - 5) : 5$;
$5 = 5 + (5 - 5) : 5$; $6 = (5 \cdot 5 + 5) : 5$; $7 = (5 + 5) : 5 + 5$.

35. Adunând primele (cele mai mici) 40 de numere pare consecutive, suma lor este $2 + 4 + 6 + \ldots + 80 = 1640$, care depăşeşte cu 2 suma din enunţ. Înseamnă că cel puţin două dintre ele sunt impare. Dacă un singur număr ar fi impar (sau numărul numerelor impare ar fi impar), atunci suma ar fi un număr impar.

. Restul fiind de două cifre şi < 11 (împărţitorul) el nu poate fi decât 10. În concluzie numărul este 1999·11 + 10 = 21999.

. Se completează cu: 375, 202, 274, 202, 173, 202, 72, 202. (Din numerele de pe locurile impare se scade 101, iar pe locurile pare rămâne 202.)

. Numărul căutat este 102354.

. Cifrele 1, 3, 6 se află pe o latură, cu 6 la mijloc. Cifra 5 se află în al treilea vârf, iar 2 şi 3 la mijloacele celorlalte laturi.

. Se pot forma 6 cuvinte, din care doar 4 au sens în limba română: *aer*, *are*, *era*, *rea*.

. 372 cifre.

. Cartea are 272 pagini.

. Luni a citit 20 de pagini.

. Cartea are 165 pagini.

. Trebuie luate 9 cărţi de pe primul raft şi puse pe cel de-al doilea.

. A, H, I, M, O, T, U, V, X, Y, W au axa de simetrie verticală; B, C, D, E, H, I, K, O, X au axa de simetrie orizontală.

. 20 de elevi (participanţi doar la unul din cele două cercuri) reprezintă $\frac{2}{3}$ din numărul total de elevi din clasă. În clasă sunt deci 30 elevi; 18 participă la cercul de matematică, 22 la cel de limbă română.

. 30 de elevi şi 21 bănci.

. Pe reprize, scorul a fost: 12 la 6 pentru echipa A (în prima repriză), 8 la 4 pentru echipa B în repriza a doua.

. Latura pătratului este 60 cm. Lungimea dreptunghiului este 120 cm, lăţimea este 30 cm. Aria pătratului este 360 cm^2, iar aria dreptunghiului 360 cm^2. Deci, cele două arii sunt egale.

. Există trei soluţii: L = 6 m, l = 1 m şi aria = 6 m^2; L = 5 m, l = 2 m şi aria = 10 m^2; L = 4 m, l = 3 m şi aria = 12 m^2.

. 14 pătrate.

53. 12 dreptunghiuri cu dimensiunile 2 cm, 1 cm.

54. Există două cazuri:
a) L = 21 m şi l = 1 m; atunci L (gard) = 23 m şi l (gard) = 3 m, iar lungimea totală a gardului este de 52 m.
b) L = 7 m şi l = 3 m; atunci L (gard) = 9 m şi l (gard) = 5 m, iar lungimea totală a gardului 28 este de m.

55. În total există 5·5·5 = 125 cubuleţe, din care 3·3·3 = 27 sunt nevopsite total.

56. 9 dreptunghiuri; 12 triunghiuri.

57. Suma locurilor libere pe cele trei laturi este: pe AB suma este 10 (1 + 9 = 3 + 7 = 4 + 6); pe BC suma este 13 (9 + 4 = 7 + 6); pe AC suma este 7 (1 + 6 = 3 + 4). Din aceste combinaţii obţinem: pe AB cifrele 8, 1, 9, 2; pe BC cifrele 2, 6, 7, 5; pe AC cifrele 5, 4, 3, 8.

58. Peste 24 ani.

59. 3 caiete + 3 gume costă cât (2 caiete + 1 gumă) + (1 caiet + 2 gume), adică (a + b) lei. 9 caiete + 9 gume vor costa 3·(a + b) lei. 13 caiete + + 11 gume vor costa cât (9 caiete + 9 gume) + (4 caiete + 2 gume), adică: (3·a + 3·b) + 2·a = 5·a + 3·b lei.

60. Dacă anul naşterii este $\overline{19xy}$, vârsta în 1999 este 1999 - $\overline{19xy}$ = 99 - - $\overline{xy}$. Din enunţ, 3·(1 + 9 + x + y) = 99 - $\overline{xy}$ ⇔ 30 + 3·x + 3·y + + 10x + y = 99 ⇔ 13·x + 4·y = 69. Prin încercări cu x cifră impară (≤ 5), obţinem singura soluţie x = 5, y = 1. Deci anul naşterii este 1951, iar vârsta 48 ani.

61. 21 bile. 28 bile.

62. 3, 4, 2, 3, 4, 2, 3, 4, 2.

63. Trei zerouri.

64. 117 - 85 = 32; 32 : 4 = 8. Cu 8 ani în urmă.

65. 9·a > 1040. Dar 1040 = 9·115 + 5 ⇒ cea mai mică valoare a lui a este 116.

BIBLIOGRAFIE

1. *Curriculum naţional. Programe şcolare pentru învăţământul primar*, Bucureşti, 1998.
2. *Curriculum naţional. Programe şcolare pentru clasa aV-a*, Bucureşti, 1997.

Limba română

3. Peneş, M. şi Molan, V. *Limba română, manual pentru clasa a IV-a*, Editura Aramis, Bucureşti, 1998.
4. Dumitrache, M., *Limba română, manual pentru clasa a IV-a*, EDP, Bucureşti, 1998.
5. Dumitrescu, A., Teodorescu, V., Beşliu, D., *Limba română, manual pentru clasa a IV-a*, Editura All, Bucureşti, 1998.
6. Benedek, Em., Ştefănescu, El., Pârâială, V., Pârâială, D., *Limba şi literatura română. Caiet de evaluare pentrù clasa a IV-a*, Editura Polirom, Iaşi, 1998.
7. Neacşu, I. (coord.), *Catalog de enunţuri-itemi pentru limba şi literatura română*, Editura Recif, Bucureşti, 1997.

Matematică

8. Pârâială, V., Pârâială, D., *Matematică : Manual pentru clasa a IV-a*, Editura Aramis, 1997.
9. Petrică, I., Grindeanu, N., Cojocaru, I., *Matematică. Manual pentru clasa a IV-a*, Editura Petrion, 1998.
10. *Gazeta matematică*, anii 1988-1999.
11. *Culegere de probleme de matematică - din subiectele date la concursurile şcolare pe discipline de învăţământ, clasele IV-VIII*, Bucureşti, 1987.
12. *Revista de matematică*, Timişoara, Editura Bîrchi, anii 1990-1999.

În colecţia **Micul şcolar** au apărut :

Emilia Benedeck, Elena Ştefănescu, Viorica Pârâială, Dumitru D. Pârâială - *Limba şi literatura română. Clasa a IV-a. Caiet de evaluare*

Teodora Tănasă, Constanţa Cristea - *Ştiinţe ale naturii. Geografia României. Istoria românilor. Educaţie civică. Clasa a IV-a. Caiet de evaluare*

Viorica Pârâială, Dumitru D. Pârâială, Emilia Benedeck, Elena Ştefănescu - *Matematică. Clasa a IV-a. Caiet de evaluare*

Viorica Pârâială, Dumitru D. Pârâială - *Matematică. Clasa I. Caiet de evaluare*

Emilia Benedeck, Elena Ştefănescu - *Limba şi literatura română. Clasa a I-a. Caiet de evaluare*

Camelia Muha, Corneliu Muha - *Religie. Caietul elevului. Clasa I*

Elena Rudică, Doru Turbatu - *Ghidul absolventului clasei a IV-a. Teste de evaluare sumativă. Limba şi literatura română. Matematică*